Hayata dair

OSTİM VAKFI YAYINLARI

HAYATA DAİR /

hayat akarken...

OSTİM VAKFI YAYINLARI-1

100. Yıl Bulvarı No:99 Ofim İş Merkezi 8. Kat No:10,
06370 Ostim / Ankara / Türkiye
Tel: 0.312 386 01 21-22 Faks: 0.312 386 37 06
gulnaz.karaosmanoglu@ostim.com.tr

OSTİM Vakfı Yayınları'nın 1. si olarak basılan bu kitap ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Para ile satılamaz. Eserde yer alan hikaye ve metinlerin altında isim ve mahlas belirtilmeyenlerin anonim olduğu düşünülmektedir. Aksine bilgi bulunması durumunda OSTİM Vakfı eser sahibine ilişkin gerekli düzeltmenin yapılabilmesi için bilgi verilmesini rica eder.

Şerefle bitirilmesi gereken en ağır görev "Hayattır"
Bu nedenle;
Bir lokma ekmek için şerefini ayaklar altına almaya,
Bir anlık zevk için
Namusunu lekelemeye,
Bir zamanlık mevki için
Ayak öpmeye,
Günlük menfaatlerin için
Faziletini karartmaya değmez...

İŞARETLER

Ostim ailesi olarak bizler, akıntısına kapılıverdiğimiz çalışma hayatı içinde bazen bir durup kendimize bakma ihtiyacı hissederiz. Hep güzeli arama çabalarımızın yanı sıra sorularımızın, sorunlarımızın, yaşadıklarımızın cevaplarına dair izlerin peşine düşeriz. Siz değerli dostlarımızla paylaştığımız bu kitap, işte bu arayışlarımız sırasında bize yol gösteren, cevaplar veren, yaşantımıza ayna tutan bu izlerden küçük bir demettir. Dostlarımızın karınca misali taşıdığı bu aktarımlar bizlere yine bizi anlatarak hayatımıza ayna tutmaktadır. Bu aynada gördüğümüz her hikaye yalnız olmadığımızı müjdeleyen bir mesaj, bizleri ve hayatımızı biraz daha zenginleştiren, çoğaltan, bilgeleştiren bir hazinedir.

Siz değerli dostlarımızın da her ne vakit olursa olsun şöyle bir göz attığında kendisine gülümseyen işaretler bulacağı küçük bir yol haritası, unuttuğumuz güzellikleri hatırlatan bir pusula olmasını ümit ettiğimiz bu derlemenin, sizlerle paylaşıldığında büyük bir çiçek bahçesine döneceğine inanıyoruz. Hayatınızın yönünün iyiye, güzele, doğruya gitmesi dileğimizle..

Orhan AYDIN
Ostim Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

MARANGOZ 11
700 YILLIK ALTIN ÖĞÜT 13
SULTAN MAHMUD'UN KARARSIZLIĞI 15
ÇİÇEK NE ZAMAN SOLAR? 17
"EYVAHLAR OLSUN!.." 19
NASIL DÜŞÜNÜRSEN... 20
ELİNDEKİLERLE YETİNMEK 22
GÜL YAPRAĞI GİBİ YAŞAMAK... 24
HİÇ HAYALLERİNİZDEN SIFIR ALDINIZ MI ? 26
EVET DUA AMA... 29
PADİŞAHIN ELBİSESİ 31
ACELE 33
KÖTÜ İNSAN İYİ İNSANI KOVAR! 34
AVUCUNUZDAKİ KELEBEK 35
ÇIRPINIŞLAR 36
KAHVENİN HATIRI 38
NASIL BİR DUYGU 41
OSMAN EFENDİ'NİN BAŞAĞRISI... 43
GÖL OLMAK! 46
DENİZ YILDIZI 48
BİR UÇAK KAZASI 50
KİBRİT ÇÖPÜNÜN HİKAYESİ 51
İLGİNÇ BİR HAYAT FELSEFESİ 54
BALON 56
DÜNDEN HIZLI 59
TOKAT 60
KİMSEYE ANLATMA 61
Lİ-Lİ 62
KEPÇE GİBİ 64
EN UYGUN CEVAP 65
BEŞ SUÇ 68
BİN MİSKET TEORİSİ 70
BEKÇİ 73
ANNELER GÜNÜ 76

KISSADAN HİSSE 79
DENEY 82
KARAR VERMEK BİLGELİK GEREKTİRİR 83
KISA KISA 86
BİR ŞEYİ FIRLATMAZSANIZ, KİMSEYİ VURMAZSINIZ! 87
MEVLANA 89
PADİŞAH 91
BİR ANNEDEN ÖĞÜTLER 96
SEN DEĞİŞİRSEN DÜNYA DA DEĞİŞİR 98
SEN UYURKEN 100
ARKADAŞ 103
BILL GATES 105
İNSANLIK DERSİ 107
KOVADAKİ ÇATLAK 109
KÜÇÜK ŞEYLER 112
KÜÇÜK KIRMIZI TAVUK 115
ŞEMSİYE NEREDE? 119
DOSTLUK HİKAYESİ 120
AYAĞIMIZA GELEN FIRSATLAR 122
EN'LE SOHBET 125
BÜYÜYÜN VE KÜÇÜLÜN 129
KAZLARIN DUYARLILIĞI 131
BALIKÇI 133
BİR HIRSIZIN PORTRESİ 135
KARİYER KATİLİ 10 SÖZ 138
DENİZ FENERİ 142
İÇ ÇAMAŞIRLARIN HER ZAMAN TEMİZ OLMALI 144
DANIŞMAN HİKAYELERİ 146
KAŞIKTAKİ YAĞ 149
BİR MOTİVASYON ÖYKÜSÜ 151
CADİLLAC 153
BÜYÜK TAŞLAR 156
KANUNİ VE MİMAR SİNAN 159
BABAMI İSTİYORUM 161
TEBESSÜM 163
BİR AHBABIN, BİR AHBABA YARDIMI 165

EĞER... 168
YARIŞ ATLARI 170
PİRAMİT LİDERLİĞİ: 40 TEMEL PRENSİP 174
TAVUK KARTAL! 177
MAĞARADAKİLER 179
SEÇME ŞANSIMIZ 182
HUN İMPARATORU ATİLLA'NIN LİDERLİK SIRLARI 185
"ÖĞRENMESİ GEREKLİ BİLİYORUM" 196
BOZUK PARA İTİBAR ÖDÜLÜ 199
DEĞİŞİM ÖNCÜSÜ: SAM WALTON 201
PARADİGMANIN GÜCÜ 205
DÜNYA NE ZAMAN DÜZELİR? 208
İSTEDİĞİNİ GÖREBİLMEK... 210
TUĞLA... 212
YOLSUZLUK HİKAYESİ 214
ÖĞRETMENLİĞİ ANLAMAK 216
TARİHİN EN İSABETLİ 10 YÖNETİM KARARI 220
ZOR PATRON VE GENÇ SATICI 224
KARDEŞLERİN REKABETİ 227
KURBAĞA YARIŞI... 229
BURANIN ADI NE? 231
BU DA GEÇER... 234
DENEYSEL KANIT! 239
ÖLÜ EŞEĞİN PİYANGOSU 241
BİR BABADAN OĞLUNA ÖĞÜTLER... 243
DÜNYANIN EN CÖMERT BANKASI 248
BUYUR USTA 250
DOSTLUK 253
DALKAVUKLAR 254
ŞEKİLSİZ TAŞ 258
ÖNYARGI... 261

Marangoz

Yaşlı bir marangozun emeklilik çağı gelmişti. İşveren müteahhidine, çalıştığı konut yapım işinden ayrılmak ve eşi, büyüyen ailesi ile birlikte daha özgür bir yaşam sürmek tasarısından söz etti. Çekle aldığı ücretini elbette özleyecekti. Emekli olmak ihtiyacındaydı, ne var ki müteahhit iyi isçisinin ayrılmasına üzüldü. Ve ondan, kendine bir iyilik olarak, son bir ev daha yapmasını rica etti. Marangoz kabul etti ve ise girişti, ne var ki gönlünün yaptığı işte olmadığını görmek pek kolaydı. Baştan savma bir işçilik yaptı ve kalitesiz malzeme kullandı. Kendini adamış olduğu mesleğine böyle son vermek ne talihsizlikti!.. İşini bitirdiğinde, işveren, evi gözden geçirmek için geldi. Dış kapının anahtarını marangoza uzattı. "Bu ev senin" dedi, "sana benden hediye". Marangoz şoka girdi. Ne kadar utanmıştı! Keşke yaptığı evin kendi evi olduğunu bilseydi! O zaman onu böyle yapar mıydı! Bizim için de bu böyledir. Gün be gün kendi hayatımızı kurarız. Çoğu zamanda, yaptığımız ise elimizden gelenden daha

azını koyarız. Sonra da, şoka girerek, kendi kurduğumuz evde yasayacağımızı anlarız. Eğer tekrar yapabilsek, çok daha farklı yaparız. Ne var ki, geriye dönemeyiz. Marangoz sizsiniz. Her gün bir çivi çakar, bir tahta koyar ya da bir duvar dikersiniz. "Hayat bir kendin yap tasarımıdır"

demiştir biri. Bugün yaptığınız davranış ve seçimler, yarın yaşayacağınız evi kurar. Öyle ise onu akıllıca kurun.

700 yıllık altın öğüt

Osman Bey'e ünlü İslam Alimi, Şeyh Edeb-Ali'nin verdiği öğütleri anlatan bir yazı. Neredeyse 700 yıl önce söylenmiş ama hiç mi hiç eskimemiş. Tüm zamanlar için geçerli.

"Oğul insanlar vardır şafak vaktinde doğar, akşam ezanında ölürler. Avun oğlum avun. Güçlüsün, kuvvetlisin, akıllısın, kelamlısın, ama bunları nerede, nasıl kullanacağını bilemezsen sabah rüzgarında savrulur gidersin...

Öfken ve nefsin bir olup aklını yener. Daima sabırlı, sebatlı ve iradene sahip olasın. Dünya senin gözlerinin gördüğü gibi büyük değildir. Bütün fethedilmemiş gizemler, bilinmeyenler, görülmeyenler ancak senin fazilet erdemlerinle gün ışığına çıkacaktır. Ananı, atanı say, bereket büyüklerle beraberdir. Bu dünyada inancını kaybedersen, yeşilken çorak olur, çöllere dönersin. Açık sözlü ol, her

sözü üstüne alma. Gördün söyleme, bildin bilme.

Sevildiğin yere sık gidip gelme, kalkar muhabbetin itibar olmaz.

Üç kişiye acı:

* Cahiller arasındaki alime,
* Zenginken fakir düşene,
* Hatırlı iken itibarını kaybedene.

Unutma ki, yüksekte yer tutanlar, aşağıdakiler kadar emniyette değildir.

Haklı olduğunda mücadeleden korkma.

"Bilesin ki atın iyisine DORU,"

"Yiğidin iyisine DELİ derler."

Sultan Mahmud'un kararsızlığı

İlk Müslüman Türk Devletlerinden biri olan Gazneliler devletinin en büyük ve değerli hükümdarlarından biri olan ve tarihte ilk defa "sultan" adını alan Sultan Mahmud, İslamı yaymak için Hindistan'a on sekiz sefer düzenlemişti. İşte bu seferlerden birinde çok şiddetli bir direnme ile karşılaşmış, zafer kazanacağından şüpheye düşmüştü.

Tam bu zor durumda iken Allah'a şöyle yalvardı: "Ey Rabbim, bu savaştan galip çıkarsam, aldığım bütün ganimetleri yoksullara dağıtacağım "

Neticede Sultan Mahmud galip geldi ve çok kıymetli ganimetlere sahip oldu. Gazne'ye döndüklerinde elde ettikleri bütün ganimetleri yoksullara, muhtaçlara dağıtmaya başladı.

Fakat bazı vezir ve komutanlar araya girip, "Aman Sultanım ne yapıyorsunuz, bunca değerli ganimetler, altınlar, inciler fakir fukaraya dağıtılır mı? Hem onlar bunların kıymetini ne bilecek? Üstelik devletin hazinesinin bunlara ihtiyacı var" diyorlardı.

Sultan Mahmud bunu Allah'a verdiği sözün gereği olarak yaptığını, kendisi için bir adak olduğunu söyledi. Adamları yine itiraz ettiler:

"Efendimiz önemsiz olanları dağıtın, değerli olanları hazineye ayırın, bütün memleketin bunlara ihtiyacı var" dediler.

Sultan Mahmud'un kafasını karıştırdılar. O zamanda Gazne'de yaşayan, doğruyu ve hakkı kellesi pahasına söylemekten çekinmeyen âlim ve fâzıl büyük bir zat vardı. Sultan Mahmud onu çağırtıp durumu anlattı ve fikrini sordu O büyük zat şöyle dedi:

"Sultanım bunda kararsızlığa düşecek bir taraf yok. Çok basit bir tercih karşısındasınız. Eğer Allah'a bir daha işiniz düşmeyecekse hemen adamlarınızın dediğini yapın, ganimetleri hazineye koyun. Ama Allah'a tekrar işiniz düşecekse verdiğiniz sözü tutun, adağınızı yerine getirin, ganimetleri yoksullara dağıtın"

Çiçek ne zaman solar?

Günün birinde bir çiçekle su karşılaşır ve arkadaş olurlar, ilk önceleri arkadaşlık olarak devam eder bu durum. Tabii ki zaman lazımdır birbirlerini tanımak için. Gel zaman git zaman çiçek o kadar mutlu olur ki mutluluktan içi içine sığmaz artık ve anlar ki suya aşık olmuştur. İlk kez aşık olan çiçek etrafa kokular saçar, sırf senin hatırın için ey su diye.

Öyle zaman gelir ki artık su da içinde çiçeğe karşı bir şeyler hissetmeye başlar, zanneder ki çiçeğe aşık oldum ama su da ilk defa aşık oluyordur. Günler ve aylar birbirini kovalar ve çiçek acaba su beni sevmiyor mu diye düşünmeye başlar. Çünkü su pek ilgilenmez çiçekle halbuki çiçek alışkın değildir böyle bir sevgiye ve dayanamaz.

Çiçek suya seni seviyorum der, su bende seni seviyorum der.

Aradan zaman geçer ve çiçek yine suya seni seviyorum der, su sabırla bende der, çiçek sabırlıdır bekler bekler bekler. Artık öyle bir duruma gelir ki, çiçek koku saçamaz artık etrafa ve son kez suya seni seviyorum der, su da ona söyledim ya ben de seni seviyorum der.

Ve gün gelir çiçek yataklara düşer, hastalanmıştır çiçek artık. Rengi solmuş çehresi sararmıştır, çiçeğin. Yataklardadır artık çiçek, su da başında bekler çiçeğin yardımcı olmak için dostuna, bellidir ki artık çiçek ölecektir ve son kez zorlukla başını döndürerek çiçek, suya der ki "seni ben gerçekten seviyorum" çok hüzünlenir su bu durum karşısında ve son çare olarak bir doktor çağırır nedir sorun diye, doktor gelir ve muayene eder çiçeği.

Muayeneden sonra söyle der doktor "hastanın durumu ümitsiz artık elimizden bir şey gelmez "su merak eder sevgilisinin ölümüne sebep olan hastalık nedir diye ve sorar doktora hastalığı nedir diye, doktor yukarıdan aşağıya bir bakar suya ve der ki" çiçeğin bir hastalığı yok dostum, bu çiçek sadece susuz kalmış, ölümü onun için der" ve anlar ki su artık, sevgiliye sadece seni seviyorum demek yetmemektedir...

"Eyvahlar olsun!"

Hırsızlığa alışmış olan adam, gece yarısını geçe bir duvarı dibinden ağır ağır delmekteydi. Hasta ev sahibi zor fark edilen tak takları duydu, dama çıkıp aşağıya eğilerek baktı. Duvarı delmeye çalışanın hırsız olduğunun farkına varmadan seslendi:

- Hayırdır inşallah! Baba ne yapıyorsun orada? Kimsin sen?

Hırsız:

- Davulcuyum azizim! diye cevap verdi.

Adam:

- Peki burada ne yapıyorsun? deyince:

- Davul çalıyorum, dedi hırsız.

Ev sahibi hırsızın yanlışını yakalamışçasına atıldı:

- Be adam! Peki hani davulun sesi?

Hırsız cevabı yapıştırdı:

- Dur hele acele etme. Sesini yarın duyarsın. "Eyvahlar olsun!" dediğin zaman, kulağına dank eder!

Mesnevi

Nasıl düşünürsen...

Nick adında bir demiryolu işçisinin öyküsü bu. Nick güçlü, sağlıklı bir işçi manevra sahasında çalışıyor. Arkadaşlarıyla ilişkisi iyi ve işini iyi yapan güvenilir bir insan. Ne var ki, kötümser biri, her şeyin kötüsünü bekler ve başına kötü şeyler geleceğinden korkar.

Bir yaz günü, tren işçileri, ustabaşının doğum günü nedeniyle bir saat önceden serbest bırakılırlar. Tamir için gelmiş olan ve manevra alanında bulunan bir soğutucu vagonun içine giren Nick, yanlışlıkla içerden kapıyı kapatır, kendini soğutucu vagona kilitler. Diğer işçiler Nick'in kendilerinden önce çıktığını düşünürler. Nick kapıyı tekmeler, bağırır, ama kimse duymaz, duyanlar da bu tür seslerin sürekli geldiği bir ortamda olduğu için pek kulak vermezler. Nick burada donarak öleceğinde korkmaya başlar. Eğer buradan çıkmazsam, burada kaskatı donacağım, diye düşünmeye başlar. İçerde yarısı yırtılmış bir karton kutunun içine girer. Titremeye başar. Eline

geçirdiği bir kağıda karısına ve ailesine son düşündüklerini yazar: Çok soğuk, bedenim hissizleşmeye başladı. Bir uyuya bilsem! Bunlar benim son sözlerim olabilir.

Ertesi günü soğutucu vagonun kapısını açan işçiler, Nick'in donmuş bedenini bulurlar. Üzerinde yapılan otopsi, onun donarak öldüğünü göstermektedir. Fakat bu olayı olağanüstü yapan, soğutucu vagonun soğutma motorunun bozuk ve çalışmıyor olmasıdır. Vagonun içindeki ısı 18 dereceydi ve vagonda bol hava vardır.

Nick'in korkusu, kendini gerçekleştiren bir kehanet oluşturmuştur.

Elindekilerle yetinmek

Zamanın birinde bir kasabada yaşayan dünyalar güzeli bir kız varmış. Bu kız öyle güzelmiş ki, çok uzak şehirlerden ve ülkelerden çok zengin, çok yakışıklı, asil pek çok delikanlı onu görmeye gelirmiş.

Kendisiyle evlenmek isteyen nice prensi nice şövalyeyi reddeden güzel kız kimseleri beğenmezmiş. Bu arada aynı kasabada yaşayan ve bu kıza aşık olan genç bir delikanlı da bu kızı istemiş. Ama kız onu da reddetmiş. Aradan uzun yıllar geçmiş. Bizim delikanlı kasabadan ayrılmış. Kendine başka bir hayat kurmuş ve evlenmiş, çoluk çocuğa karışmış.

Bir gün yolu bir zamanlar yaşadığı güzel, küçük kasabaya düşmüş. Orada tanıdık birine rastladığında aklına bir zamanlar orada yaşayan dünyalar güzeli kız gelmiş ve ona ne olduğunu sormuş.

Yaşlı adam önünde gül bahçesi olan bir evi göstererek kızın evlendiğini söylemiş. Bizimki bir zamanlar herkesi reddetmiş olan kızın kocasını pek merak etmiş. Bir gün gizlenip kocasını evden çıkarken görmüş. Kızın kocası şişman, kel ve çirkin mi çirkin bir adammış. Üstelik zengin bile değilmiş. Çok merak eden adam kocası gittikten sonra evin kapısını çalmış. Kız kapıyı açınca kendini tanıtmış ve neden böyle bir adamla evlenmiş olduğunu sormuş.

Kız da ona arkasındaki gül bahçesinden en güzel gülü koparıp getirirse cevabı vereceğini bu arada tek şartının bahçede ilerlerken geriye dönmemesi olduğunu söylemiş. Adam da bunun üzerine yüzlerce güzel gülün olduğu bahçede ilerlemeye başlamış. Birden çok güzel sarı bir gül görmüş. Tam ona doğru eğilirken biraz ilerde kocaman pembe bir gül gözüne çarpmış.Tam ona uzanırken daha ilerde muhteşem güzellikte kırmızı bir gül goncası görmüş. Derken bir de bakmış ki bahçenin sonuna gelmiş ve mecburen oradaki bir gül koparıp kıza götürmüş. Bahçenin en güzel gülün getirmesini beklerken kız bir de ne görsün yaprakları solmuş cılız bir gül.

Bunun üzerine adama dönen kız söyle demiş; "Bak gördün mü? Her zaman daha iyisini bulmak isterken ömür geçer ve sen en kötüsüne razı olmak zorunda kalırsın. Bu yüzden gençlik gitmeden elindekiyle yetinebilmeyi öğrenmek gerekir."

Gül yaprağı gibi yaşamak

Uzakdoğu'da bir budist tapınağı, bilgeliğin gizlerini aramak için gelenleri kabul ediyordu. Burada geçerli olan incelik; anlatmak istediklerini konuşmadan açıklayabilmekti.

Bir gün tapınağın kapısına bir yabancı geldi. Yabancı kapıda öylece durdu ve bekledi. Burada sezgisel buluşmaya inanılıyordu, o yüzden kapıda herhangi bir tokmak, çan veya zil yoktu.

Bir süre sonra kapı açıldı, içerdeki budist, kapıda duran yabancıya baktı. Bir selamlaşmadan sonra sözsüz konuşmaları başladı. Gelen yabancı, tapınağa girmek ve burada kalmak istiyordu.

Budist bir süre kayboldu, sonra elinde ağzına kadar suyla dolu bir kapla döndü ve bu kabı yabancıya uzattı. Bu, yeni bir arayıcıyı kabul edemeyecek kadar doluyuz demekti.

Yabancı tapınağın bahçesine döndü, aldığı bir gül yaprağını kabın içindeki suyun üstüne bıraktı. Gül yaprağı suyun üstünde yüzüyordu ve su taşmamıştı.

İçerideki budist saygıyla eğildi ve kapıyı açarak yabancıyı içeriye aldı. Suyu taşırmayan bir gül yaprağına her zaman yer vardı.

Hiç hayallerinizden sıfır aldınız mı?

Bu öykü, çiftlikten çiftliğe, yarıştan yarışa koşarak atları terbiye etmeye çalışan gezgin bir at terbiyecisinin genç oğluna kadar uzanır. Babasının işi nedeniyle çocuğun orta öğretimi kesintilere uğrar. Orta ikideyken, büyüdüğü zaman ne olmak ve yapmak istediği konusunda bir kompozisyon yazmasını ister hocası.

Çocuk, bütün gece oturup, günün birinde at çiftliğine sahip olmayı hedeflediğini anlatan 7 sayfalık bir kompozisyon yazar. Hayalini en ince ayrıntılarıyla anlatır. Hatta hayalindeki 200 dönümlük çiftliğin krokisini de çizer. Binaların, ahırların ve koşu yollarının yerlerini gösterir. Krokiye, 200 dönümlük arazinin üzerine oturacak 1000 metrekarelik evin ayrıntılı planını da ekler. Ertesi gün hocasına sunduğu 7 sayfalık ödev, tam kalbinin sesidir... İki gün sonra ödevi geri alır. Kağıdın üzerinde kırmızı kalemle yazılmış kocaman bir "0" ve "Dersten sonra beni gör" uyarısı vardır.

"Neden "0" aldım?" diye merakla sorar hocasına, çocuk..

"Bu senin yaşında bir çocuk için gerçekçi olmayan bir hayal" der, hocası..

"Paran yok. Gezginci bir aileden geliyorsun. Kaynağınız yok. At çiftliği kurmak büyük para gerektirir. Önce araziyi satın alman lazım. Damızlık hayvanlar da alman gerekiyor. Bunu başarman imkansız" ve ekler:

"Eğer ödevini gerçekçi hedefler belirledikten sonra yeniden yazarsan, o zaman notunu yeniden gözden geçiririm." çocuk evine döner ve uzun uzun düşünür. Babasına danışır.

"Oğlum" der, babası "Bu konuda kararını kendin vermelisin. Bu senin hayatın için oldukça önemli bir seçim!"

Çocuk bir hafta kadar düşündükten sonra, ödevini hiçbir değişiklik yapmadan geri götürür hocasına..

"Siz verdiğiniz notu değiştirmeyin" der. "Ben de hayallerimi."

O, orta 2 öğrencisi, bugün 200 dönümlük arazi üzerindeki 1000 metrekarelik evinde oturuyor. Yıllar önce yazdığı ödev şöminenin

üzerinde çerçevelenmiş olarak asılı.

Öykünün en can alıcı yanı şu:

Aynı öğretmen, geçen yaz 30 öğrencisini bu çiftliğe kamp kurmaya getirdi. Çiftlikten ayrılırken eski öğrencisine "Bak" dedi, "Sana simdi söyleyebilirim. Ben senin öğretmeninken, hayal hırsızıydım. O yıllarda öğrencilerimden pek çok hayal çaldım.

Allah'tan ki, sen, hayalinden vazgeçmeyecek kadar inatçıydın."

Evet dua ama...

Bir baba 7 yaşındaki küçük oğlunu alarak balık tutmaya gider. Oltayı göle atıp tekrar kaldıkları otele geri dönerler. Bir saat sonra, oltaya balık takılıp takılmadığını anlamak için, göle gittikleri vakit, dört beş balık takıldığını görürler.

Çocuk, "Baba ben balıkların oltaya takılacaklarını biliyordum" der.

Babası sorar. "Nereden biliyordun?"

- "Dua ettimde onun için"

Oltayı yeniden hazırlar ve yemek için otele giderler. Yemekten sonra döndükleri vakit, yine oltaya balık takıldığını görürler.

Çocuk "Ben biliyordum," der.

Babası sorar: "Nereden biliyordun?"

- Dua ettim de onun için

Oltayı tekrar göle atarlar ve otele dönerler. Yatmadan önce göle

gidip oltalarına baktıklarında bir tek balığın bile yakalanmadığını gördüler.

Çocuk, "Ben balıkların tutulmayacağını biliyordum " der.

Babası sorar: "Nereden biliyordun?"

Çocuk, "Çünkü dua etmedim."

Babası, "Niye etmedin?"

Çocuk, "Çünkü oltaya yem takmadığını hatırladım da, onun için."

Padişahın elbisesi

Günlerden bir gün, yıllardan bir yıl, bir padişahın ganimet malından eline çok güzel ve tarif edilmez bir kumaş geçer. Terzi başını çağırtıp o kumaşı eline verir. Terzi başı kumaşı görünce aklı başından gider. Ve sanki hasta olur. Padişaha kaftan kesmek için yaklaşıp evvela tahmin için eline arşın alır:

- Sultanım, üstatlar; "Bin ölç bir kes, ölçmeden kumaşa el vurmasın hiç kes (kimse) demişler", der.

- Sultanım, bu kumaş kaftan olmaya el vermez, diye söyler. Dörtte bir, çeyrek daha gerekir ki, hazret-i sultana layık bir kaftan olsun.

Padişah çaresiz:
- Biraz dursun, der ve buna uygun parça bulunması için şehir ve

vilayet aransın, diye emreder. Her ne kadar şehir baştan başa aranır ve memleket boydan boya taranırsa da ona münasip kumaş ve o beze uyar bir yoldaş bulunamaz. Padişah çaresiz kalıp bir başka terziyi davet eder:

- Şu güzel kumaştan bana iyi bir elbise yapıver, diye söyler.

Usta terzi de :" Bismillah" deyip iki dizi üstüne gelir. Kumaşı söyle bir tahmin edip sındısını eline alır, Padişahın nasıl gönlünden geçerse işte tam öyle, mükemmel bir elbise biçer. Padişah överek ihsanlar eder. Terzi ihsanları alıp elbiseyi dikmeye gider.

Nice zaman sonra, bir gün padişah gezmeye çıkar. Şehri dolaşırken bir oğlan çocuğunu o eşsiz kumaştan bir elbise ile görür. Padişah hayret ederek elbisenin aslını teftiş edip araştırır. Çocuğun, o elbisesini diken adamın oğlu olduğunu öğrenir. Terziyi getirtip:

- Usta, bu elbisenin parçasını nerede buldun?

Terzi:

- Sultanım size dikilen elbisenin artan parçasıdır.

Padişah:

- Ya bizim terzi başı "Bu kumaştan bir kaftan çıkmaz" derdi. Sen hem tam çıkardın hem de oğluna kaftan yaptın, nasıl oldu? der.

Terzi:

- Sultanım onun oğlu büyüktü; kaftan çıkmaz demesi onun içindi, der.

Acele

Tüketmek için bunca acele ettiğiniz takvim yapraklarına, onca hızla çevirdiğiniz akreplere yelkovanlara, içine gönüllü daldığınız o insafsız rutin çarkına şöyle bir uzaktan baktığınızda ne hissediyorsunuz? "Ne kadarı benim hayatım?" diye soruyor musunuz? Ne kadarını başkaları yaşamış benim yerime.... Ya da ben başkalarının? Aynadakinin ne kadarı ben'im, ne kadarı oynadıklarım? Sevgiyi koydum kum saatinin dolu dizgin akıp giden kumlarının her bir zerresine.... Çünkü bir tek sevgi var elimizde; bunca yıldan damıtılıp gelen... Yine bir tek o kalacak, yaşanacak yıllarından geriye... Bir tek sevgi olacak bunca telaştan artakalan ötesi yalan...

Can Dündar

Kötü insan iyi insanı kovar!

Bilgi, cehalet karşısında her zaman zayıftır. Çünkü cehalet vandaldır. Bilgi, kırılgan.

İyilik, kötülük karşısında güçsüzdür.

Kötülük, kaçınılmaz olarak gücü içerir.

Zaten gücü içermediği takdirde kötülük, aciz bir fesattan başka bir şey değildir.

Velhasıl, kötü insan iyi insandan daha güçlüdür. Uygarlık tarihi boyunca kural budur:

Cahil, bilgeden daha çok ve daha yüksek sesle konusur. Sonuç olarak, cahilin sözü bilgeninkinden daha çok duyulur.

Avucunuzdaki kelebek

Zamanın birinde iki kız kardeş varmış. Birbirinden akıllılarmış. Etraflarındaki ve okullarındaki bilgi onlara yetmez olmuş. Bir gün, anneleri onları dağdaki bilgeye kötürmeye karar vermiş.

Kızlar bilge adamla karşılaşınca ona sorular sormaya başlamışlar. Bilge adam bütün soruları bilmiş. Kızlar bir süre bilgenin yanında kalmışlar. Ama sonra sıkılmışlar. "Bilgenin bilemeyeceği bir soru bulmamız lazım" demiş birisi.

Kızlardan biri birgün "Buldum!" diye sevinmiş.

- İki elimin arasına bir kelebek alacağım ve bilgeye soracağım; avucumun içinde bir kelebek var. Canlı mı, ölü mü? "Ölü derse kelebeği bırakacağım. Canlı derse avucumu hafifçe bastıracağım. Ne derse desin bilemeyecek.

Kızlardan biri kapalı avucunu bilgeye uzatmış ve sormuş;

- Avucumun içinde bir kelebek var; canlı mı, ölü mü?

Bilge, cevap vermeden önce kızın gözlerine uzun uzun bakmış ve cevaplamış;

- Senin ellerinde kızım senin ellerinde..."

Ahmet Şerif İzgören

Çırpınışlar

Bir çocuk Sekropya denilen bir tür güve kozalarını topluyor ve bahar gelince güvelerin kozadan nasıl çıktıklarını hayretle, ilgiyle izliyordu. Fakat güvelerin kozadan çıkarken sarf ettikleri gayret ve çırpınma karşısında da içinde bir acıma hissi gelişiyordu.

Babası bir gün bu böceklerden bir tanesinin kozadan çıkmasını güçleştiren ipeği makasla kesti. Fakat sonuç şaşırtıcıydı. Çok geçmeden böcek öldü. Baba bunun üzerine oğluna şu hayat dersini verdi;

"Oğlum! Bu böcek kozasından dışarı çıkarken sarf ettiği gayret neticesinde vücudundaki zehri dışarı verir. Eğer o zehir dışarı verilmezse böcek ölür. Aynı zamanda da bu çırpınışlar sayesinde ileride kendisi için çok gerekli olan kasları güçlenir. İnsanlar da daha güçlü daha dayanıklı ve daha iradeli olmak ve böyle istediklerini yapabil-

mek için önlerine çıkan zorluklarla mücadele ederek olgunlaşır ve güçlenirler.

Eğer insanlar arzularına kolayca ulaşırlarsa karakterleri zayıflar, adeta içlerinde bir şeylerin ölmüş olduğunu hissederler.

Güçlü bir kişilik çok büyük bir emektir. Ben şu kişiliğimi bir geliştireyim diyemezsin. Çünkü güçlü kişilik kelebeğin kozadan çıkışı gibidir. ▪

Ahmet Şerif İzgören

Kahvenin hatırı

Eski bir hikayedir, vaktiyle İstanbul'da Yemiş İskelesi'nde kahvecilik yapan ve başından türlü maceralar geçtikten sonra âmâ düşen bir adamdan naklen, Üsküdarlı halk şairi Vasıf, ondan da naklen Reşad Ekrem şöyle kaydediyor. (İstanbul Ansiklopedisi V, 2808):

Bu adamın bir gün kahvehanesine bir yeniçeri gelip,

- Hey arkadaş! Hep müşterilerine birer kahve yap, lakin şu kâfire yapma, demiş. Kâfir dediği de bir köşede oturup nargile içen bir Rum gemi kaptanı imiş. Âmâ, hiç şüphesiz ki o zaman gözü açık, birer kahve yapıp vermiş. En sonra da iki kahve yapıp,

- Kaptan, biz de seninle içelim! diye Rum müşterinin yanına oturmuş. Yeniçeri,

- Heeyy! Ben sana o kafire kahve yapma diye tembih etmedim mi? deyince kahveci de,

- Kaptana yaptığım kahve senden değil, ocaktandır ağa! cevabını vermiş.

Aradan zaman geçmiş. Sisam adasında büyük bir isyan baş göstermiş. Kahveci de yeniçeri ocağında kayıtlı asker olduğu için adaya sevk edilmiş. Askerin arasında şuyû bulduğuna göre Sisam'da asi olan Rumlar, ele geçirdikleri Türk esirleri bir meydanda müzayede ile satarlar, arttırıp alanı da hemen boğazlayıp kesermiş. Müzayede ile esir satmaktan kasıtları da, isyan hareketini beslemek için bir nevi yardım toplamakmış. Gün gelmiş, Yemiş İskelesi'nin kahvecisi de Rumların eline esir düşmüş ve diğer esirlerle birlikte o meydanda satışa çıkarılmış. İstekliler kaç kişi ise karşılarına dizilip, bekleşirler imiş. O sırada tepeden tırnağa silahlı bir Rum gelmiş. Bunları gözden geçirdikten sonra bir iskemleye oturmuş. Müzayede de başlamış. İlk, bir paradan başlarlarmış. Bir canda beş paraya, on paraya kadar çıkarmış. Sıra kahveciye gelince iskemlede oturan o silahlı adam yekden;

- Beş kuruş! diye bağırmış.

Arttıran olmayınca da esiri alıp bir muhafız nezareti altında şehirden çıkarmış. Zavallı kahveci, "Beni beş kuruşa aldığına göre kimbilir ne gibi işkencelerle öldürecek?" diye düşünürken, ıssız bir yerde o silahlı Rum,

- Korkma, demiş, sen beni tanımadın ama ben seni tanıdım. Hani bir yeniçeri bana hakaret ettiği zaman sen onu dinlemeyip bana kahve ikram eden Yemiş İskelesi'ndeki kahveci değil misin?!...

Kucaklaşıp öpüşmüşler.

Bir fincan kahvenin hatırını sayanlardır ki asi de olsa, şakî de olsa mert adamdır.

Doğru söze ne denir!..

Berceste

Nabî bakılsa çeşm-i hakîkatle âleme

Takdîr ile musâlahadan ma'adâ galat

Ey Nabî! Şu dünyaya hakikat gözüyle bakılacak olsa, birisini takdir duygusu ve hoşgörme dışında her şeyin yanlış gittiği görülür.

Nasıl bir duygu

Bir gün Napolyon düşman askerlerinden kaçarken, bir bakkal dükkânına girmiş. Bakkala hemen kendisini saklamasını emretmiş. Bakkal da Napolyon'u müsâit bir yere saklayıp, biraz sonra gelen düşmanları da 'Az evvel biri koşarak şu tarafa kaçtı.' diye savuşturmuş.

Nihâyet biraz sonra Napolyon'un muhâfızları yetişmişler. Bakkal ömründe bir daha karşılaşamayacağı Napolyon'a sormuş: 'Efendim, af buyurun ama merâk ettim, ölümle bu denli burun buruna gelmek nasıl bir duygu?'

Napolyon birden öfkelenmiş. 'Sen kim oluyorsun da benimle böyle dalga geçercesine konuşabiliyorsun?' diye bağırmış. Hemen askerlerine, adamcağızı kurşuna dizmelerini emretmiş.

Askerler bakkalın gözünü bağlayıp, karşısına dizilmişler. Mermiler namlulara sürülmüş, artık 'ateş' emri verilecek... Adamcağız içinden 'Ah, ne yaptın sen? Şimdi ölüp gideceksin' diye düşünürken, arkadan bir çift el uzanmış, gözündeki bağı açmış. Karşısında Napolyon varmış. Tek cümleyle cevaplamış

Napolyon: 'İşte böyle bir duygu!'

Osman Efendi'nin başarısı...

Osman Efendi bir sabah müthiş bir baş ağrısıyla uyanır. İlaç alır geçmez. Bir iki gün bekler, ağrı devam eder. Doktor muayene eder, ağrı kesiciler verir, gider. Lakin Osman Efendi'nin baş ağrısı artarak sürer. Üstüne üstlük baş ağrısı yanı sıra gözleri de yaşarmaya başlar. Başka doktorlar çağrılır... Osman Efendi Uşak'ın ileri gelenlerindendir, ağrıyı kesene servet vaad eder. Doktorların hiçbiri ağrıyı durduramadığı gibi sebebini de bulamaz. Ev halkı birbirine karışır, baş ağrısından geceleri uyuyamayan Osman Efendi'yi İstanbul'a götürmeye karar verirler. İstanbul'da en iyi doktorlar seferber olur. Röntgenler, beyin tomografileri çekilir, testler yapılır... Görünüşe bakılırsa Osman Efendi turp gibidir. Oysa dayanması gittikçe zorlaşan baş ağrısı ve gözyaşları hayatı çekilmez hale getirmiştir. Ağrı kesici iğnelerle zor ayakta duran Osman Efendi bu defa da apar topar yurtdışına götürülür. O devirde Amerika değil, İsviçre moda, Zürih'e gidilir. Haftalarca hastanede kalınır, onlarca profesyonel kon-

sültasyon yapar, testler tekrarlanır. Sonuç: Osman Efendi'ye teşhis konulamaz. Artık yerinden kalkamayan Osman Efendi'ye ağrı kesici iğneler verilir, Atmışlarını süren adamın ülkesine dönüp "dinlenmesi", daha doğrusu son günlerini evinde geçirmesi tavsiye edilir. Osman Efendi yayla evinde bir odaya yatırılır ve ağrı kesici iğnelerle ölümü beklemeye başlar. Bir gün hastanın keyfi gelsin diye, Osman Efendi'nin eski berberi "Berber Mehmet" çağrılır. Berber yataktan kalkamayan Osman Efendi'yi tıraş ederken, adamcağız derdini anlatır ve ölümü beklediğini söyler. Berber Mehmet bir an düşünür. "Beyim" der, "Sakın sizin burnunuzda kıl dönmüş olmasın?" Bir bakar, "Hah işte" der "kıl dönmüş." Osman Efendi'nin şaşkın bakışlarına aldırmaksızın çantasından cımbızı kaptığı gibi kılı çeker. Ev halkı Osman Efendi'nin köyü ayağa kaldıran çığlıyla odaya koşar. Berber Mehmet, Osman Efendi'nin elinden zor alınır ve cımbızın ucunda tuttuğu yirmi santimlik kılla kapı dışarı edilir. Osman Efendi'nin kanayan burnuna pansumanlar yapılır, kolonyalar koklatılır ve yaşlı adam tekrar yatağına yatırılır. Ertesi sabah Osman Efendi aylardır ilk defa rahat bir uykudan uyanır. Gözlerinin yaşarması geçmiştir. Baş ağrısından ise eser kalmamıştır. Dönen kılın sinire yürüyüp gittikçe uzayarak dayanılmaz ızdıraplara yok açtığını doktorlar ancak o zaman keşfeder. Çözümün bu kadar basit olabileceği kimsenin aklına gelmemiştir. Sapasağlam ayağa kalkan Osman Efendi, Berber Mehmet'i çağırtır ve ona bir servet bağışlar.

Sonuçlar:

1. Vergiden, turizme, sosyal güvenlikten adalet reformuna kadar Berber Mehmet Efendiler'in fikirleri var, dinlemek gerek.

2. Bazen büyük sorunların çok basit çözümleri olur.

3. Burnundan kıl aldırtmayanların başı çok ağrıyabilir.

Göl olmak

Hintli bir usta, çırağının sürekli her şeyden şikayet etmesinden bıkmıştır. Bir gün çırağını tuz almaya gönderir. Hayatındaki her şeyden mutsuz olan çırak döndüğünde, yaşlı usta ona, bir avuç tuzu, bir bardak suya atıp içmesini söyler. Çırak, yaşlı adamın söylediğini yapar ama içer içmez ağzındakileri tükürmeye başlar. "Tadı nasıl?" diye soran yaşlı adama öfkeyle "acı" diye cevap verir. Usta kıkırdayarak çırağını kolundan tutar ve dışarı çıkarır. Sessizce az ilerdeki gölün kıyısına oturur ve çırağına bu kez de bir avuç tuzu göle atıp, gölden su içmesini söyler. Söyleneni yapan çırak, ağzının kenarlarından akan suyu koluyla silerken, usta aynı soruyu sorar: "Tadı nasıl" "Ferahlatıcı" diye cevap verir, genç çırak. "Tuzun tadını aldın mı?" diye sorar yaşlı adam, "hayır" diye cevaplar çırağı. Bunun üzerine yaşlı adam, suyun yanına diz çökmüş olan çırağının yanına oturur ve şöyle der: "Yaşamdaki acılar tuz gibidir, ne azdır, ne de çok. Acın olduğunda yapman gereken tek şey acı veren şeyle ilgili

hislerini genişletmektir. Onun için sen de artık bardak olmayı bırak, göl olmaya çalış."

Deniz yıldızı

"Yazılarını yazmak üzere okyanus sahillerine giden bir yazar, sabaha karşı sahilde dans eder gibi hareketler yapan birini görür. Biraz yaklaştığında bu kişinin sahile vuran deniz yıldızlarını okyanusa atan genç bir adam olduğunu farkeder. Yazar, genç adama yaklaşarak sorar:

-Neden deniz yıldızlarını okyanusa atıyorsun?

Genç adam:

-Güneş yükselip, sular çekilecek. Onları suya atmazsam ölecekler.

Yazar devam eder:

-Kilometrelerce sahil ve binlerce deniz yıldızı var. Ne fark eder ki?

Genç adam yazarı dinledikten sonra yanıtlar:

-Onun için fark etti.

Yazar, genç adamın yaptığının olup biteni izlemek yerine bir şeyler yapmak olduğunu anlar ve ona katılarak bütün sabahı okyanusa deniz yıldızı atarak geçirir."

Bir uçak kazası

Bir uçak kazası sonucu Amerikalı ile Japon ormanda mahsur kalırlar. Vahşi bir kaplanın kendilerine doğru geldiğini gören Japon hemen ayakkabılarının bağcıklarını bağlamaya yeltenir. Bunu gören Amerikalı alaylı bir ifadeyle:

-"Kaplandan hızlı koşacağını mı sanıyorsun?" der.
Japonun cevabı ise şöyle olur:
-"Senden hızlı koşmam yeterli."

Kibrit çöpünün hikayesi

Ben kibrit çöplerini insanların yaşantılarına benzetirim. Kibrit kutusu insanın yaşadığı toplumu ifade eder bir bakıma. Bazı kibrit çöpleri vardır, bir amaç için yanarlar, kimi bir sigara yakar, kimi bir ocak... Kimi boş yere yanıp tükenir hiçbir işe yaramadan. Kimi ise bir ormanı, bir evi, büyük bir alanı yakar, kül eder kendisiyle birlikte. Kibrit kutusunu açıp baktığınızda hepsi aynı gibi görünse de birbirinden farklı kibrit çöpleri vardır.

o Bazıları yanamayacak kadar incedir. Yakarken kırılır zannedersiniz ama bilir misiniz? en iyi onlar yanar.

o Bazıları da epeyce kalın... Zannedersiniz ki yanınca yeri göğü yakacak ama yakınca bir bakarsınız foss diye bir ses çıkarır, kendisini bile yakamaz. Sadece ucundaki kimyasal madde alev bile almadan kararır gider.

o Kimileri eğri büğrüdür ama yine de bir kibrit çöpünden beklenen fonksiyonları eksiksiz yerine getirirler.

o Her zaman en üstteki kibrit çöpleri ilk önce yanar.

o Bir büyüğümüzün çok sevdiğim bir lafı vardır. "Bir ağaçtan binlerce kibrit çöpü çıkar, bir kibrit çöpü bir ormanı yakar" diye.

o Yanıp bitme hayatın bitmesi gibidir... Ucundan başlar, yavaş yavaş, dibine doğru... Sonunda kapkara bir şey kalır.

o Eğri ve kırık kibrit çöpleri gibi sakat insanlar vardır aramızda yaşayan... Onları şekilleriyle değil, işlevleriyle değerlendirmeliyiz. Neyi yaktığına bakmalıyız.

o Kibrit kutularının içinde yaşanılan topluma benzetmiştim; ıslak bir kutudaki kibriti istediğin kadar uğraş yakamazsın... Demek ki içinde yaşanılan toplum, insanı istemese de çok etkiler.

o Bazı kibrit çöpleri de aykırı insanları ifade eder... Tüm kibrit çöpleri aynı yöne bakarken, onlar tam tersine bakar kutuda. Kutu açıldığında ilk önce onlar göze çarpar ve herkesten önce yanarlar. Aykırılık başa beladır.

o Bazı kibrit çöpleri birbirine yapışmıştır... Dikkat ederseniz onlarda kafadar insanlar gibidirler... Kafka misali biri yanınca diğeri de yanar.

o Ama en tehlikelisi kendiyle birlikte kutuyu da yakan kibrit çöpleridir. İçinde bulundukları toplumu çökertirler.

o Bazı kibrit çöplerinin ucunda kimyasal maddesi yoktur. Ne yaparlarsa yapsınlar yanamazlar. Toplumun içerisinde ot gibi yaşar giderler. Toplum nereye, onlar oraya... Acaba siz hangi tür kibrit çöpüsünüz hiç merak ettiniz mi?

İlginç bir hayat felsefesi

Her gün üç kişiye iltifat et...
Yılda en az bir kez güneşin doğuşunu seyret...
İnsanların doğum günlerini hatırla...
İnsanların gözlerinin içine bak...
Sık sık "lütfen" de...
Bir müzik aleti çalmayı öğren...
Duşta şarkı söyle...
Değerli takılarını saklama, kullan...
Her baharda çimen ek...
İlk önce sen "merhaba" de...
Ucuz otomobil kullan ama sahip olabileceğin en iyi evi al...
Hiçbir zaman okumasan da iyi kitapların olsun...
Kendine ve başkalarına karşı bağışlayıcı ol...
Pabuçların boyalı olsun...
Hak ettiğini düşündüğünde maaşına zam iste...

Ne satarlarsa satsınlar, çocuk satıcılardan daima bir şeyler al...
Her yıl iki şişe kan bağışı yap...
Evde yapılmış tatlıları asla reddetme...
Sevinçleri erteleme...
Teşekkür mektuplarını geciktirme...
Hiçbir zaman, asla umudunu yitirme, mucizeler her gün oluyor...
Öğretmenlere, itfaiyecilere ve gece bekçilerine saygı duy...
Ülkeni koruyanlara saygı göster...
Mesleğinin dümenlerini öğrenmekle zaman yitirme, mesleğini öğren...
Oyunu kullan...
Zekanı eğlendirmek için kullan, başkalarıyla eğlenmek için değil...
Islık çal...
Çocuklarını eğit ama sevgini göstermeyi de ihmal etme...
Asla kimseyi başkasının avukatı olmaya teşvik etme...
Sarhoşken kimseye görünme....

Balon

Küçük çocuk, baloncuyu büyülenmiş gibi takip ederken, şaşkınlığını gizleyemiyordu. Onu hayrete düşüren şey, "Bizim eve bile sığmaz" dediği o güzelim balonların adamı nasıl havaya kaldırmadığı idi.

Baloncu dinlenmek için durakladığında o da duruyor ve sonra yine takibe koyuluyordu. Bir ara adamın kendisine baktığını fark ederek ona doğru yaklaştı ve bütün cesaretini toplayarak:

- Baloncu amca, dedi. Biliyor musun? benim hiç balonum olmadı.

Adam çocuğu söyle bir süzdükten sonra:

- Paran var mı? diye sordu. sen onu söyle.

- Bayramda vardı, diye atıldı çocuk, önümüzdeki bayram yine olacak.

- Öyleyse bayramda gel, dedi adam. Acelem yok, ben beklerim.

Çocuk sessizce geri döndü. O ana kadar balonlardan ayıramadığı gözleri dolu dolu olmuş, yürümeye bile mecali kalmamıştı. Birkaç adım attıktan sonra elinde olmadan tekrar onlara baktığında, gördüklerine inanamadı. Balonlar, her nasılsa adamın elinden kurtulmuş ve yol kenarındaki büyük bir akasya ağacının dallarına takılmıştı.

Çocuk, olup bitenleri büyük bir merakla takip ederken, baloncu ona doğru dönerek:

- Küçük, diye seslendi. Balonları ağaçtan kurtarırsan birini sana veririm. Yapılan teklif, yavrucağın aklını başından almıştı. Koşarak ağacın altına doğru yöneldi ve ayakkabılarını aceleyle fırlatıp tırmanmaya başladı. Hedefine adım-adım yaklaşırken duyduğu heyecan, bacaklarını kanatan akasya dikenlerinin acısını hissettirmiyordu. Sincap çevikliğiyle balonlara ulaştığında bir müddet onları seyretti ve dallara dolanan ipi çözerek baloncuya sarkıttı.

Ancak balonlardan birisi iyice sıkıştığından diğerlerinden ayrılmış ve ağaçta kalmıştı. Çocuk onu kurtarmaya kalkışsa, dikenlerden patlayacağını çok iyi biliyordu. İster istemez balonu yerinde bırakıp aşağıya indi ve adam dönerek:

- Birini bana verecektiniz, dedi. Hangisi o?
Adam elini tersiyle burnunu sildikten sonra:
- Seninki ağaçta kaldı evlat, dedi. İstersen çık al.

Çocuk bu sefer ayakta bile duramadı. Kaldırım kenarına oturup baloncunun uzaklaşmasını bekledikten sonra, dallar arasında parlayan balona uzun uzun bakarak:

"Olsun", diye mırıldandı. "Olsun." Ağacın üzerinde kalsa da, bir balonum var ya artık..

Dünden hızlı

Sabah bir ceylan uyanır Afrika'da. Kafasında tek bir düşünce vardır. En yavaş koşan ceylandan daha hızlı koşabilmek, yoksa açlıktan ölecektir. İster aslan olun, ister ceylan olun hiç önemi yok. Yeter ki güneş doğduğunda koşuyor olmanız gerektiğini, hem de bir önceki günden daha hızlı koşuyor olmanız gerektiğini bilin. Yaşam adlı koşuyu ne kadar güzel anlatmış Afrika atasözü, bir önceki günden daha hızlı koşmak gerekmektedir. Çünkü eğer aslansanız ve en yavaş koşan ceylanı bir önceki gün yakalamışsanız ve bugün bir ceylan yakalamak niyetindeyseniz, artık bilmelisiniz ki en yavaş ceylan sizden daha hızlıdır. O halde düne göre hızınızı artırmanız gerekmektedir. Yok eğer ceylansanız ve henüz aslana yem olmamışsanız hızınızı düne göre mutlaka artırmalısınız. Çünkü sıra size gelmiş olabilir. Yani hayat konusunda, devam edebilmenin tek koşulu var. Dünden daha hızlı olabilmek. Bakın bakalım şimdi kendi kendinize. Ondan, şundan, bundan değil "dünden" hızlı mısınız?

Tokat

Bir hikaye, iki arkadaşın çölde yürüdüğünü anlatır. Yolculuğun bir noktasında bir münakaşa olur ve biri diğerine tokat atar. Tokadı yiyenin canı acır ama bir şey söylemeden kuma şöyle yazar: "BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM BENİ TOKATLADI" Bir vahaya gelene kadar yürümeye devam ederler ve suya girmeye karar verirler. Tokadı yiyen bataklığa saplanır ve boğulmaya başlar ama arkadaşı kurtarır. Boğulmaktan kutulduktan sonra bir taşa şöyle yazar: "BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM HAYATIMI KURTARDI". Tokadı atan ve hayat kurtaran sorar: "Canını acıttığımda kuma yazdın neden şimdi taşa?"Diğeri cevaplar: "Birisi canımızı yaktığında kuma yazmalıyız ki bağışlama rüzgarı silebilsin ama biri bizim için iyi bir şey yaparsa taşa kazımalıyız ki hiçbir rüzgar silemesin. "ACILARINIZI KUMA VE İYİLİKLERİ TAŞA YAZMAYI ÖĞRENİN". Özel bir kimseyi bulmak bir dakika alır, unutmak ise bir yıl.

Kimseye anlatma

Devesiyle birlikte çölde yürümekte olan bir bedevi güçlükle yürüyen, dudakları susuzluktan kurumuş bir adama rastlamış. Adam bunu görünce su istemiş. Devesinden inip ona su vermiş. Suyu içen adam birden bedeviyi iterek deveye atladığı gibi kaçmaya başlamış. Bedevi arkasından bağırmış: "Tamam deveyi al git ama senden bir ricam var. Sakın bu olayı kimseye anlatma!" Bu isteği tuhaf bulan hırsız biraz duraklayıp nedenini sormuş...

"Eğer anlatırsan, "demiş bedevi, "bu her yere yayılır ve insanlar bir daha çölde muhtaç birini görünce yardım etmezler."

Li-li

Uzun yıllar önce Çin'de Li-li adlı bir kız evlenir ve aynı evde kocası ve kayınvalidesi ile birlikte yaşamaya başlar. Lakin kısa bir süre sonra kayınvalidesi ile geçinmenin çok zor olduğunu anlar. İkisinin de kişiliği tamamen farklıdır. Bu onların sık sık kavga edip tartışmalarına yol açar. Bu Çin geleneklerine göre hoş bir davranış değildir ve çevrenin oldukça tepkisini alır.

Birkaç ay sonra bitmez tükenmez gelin kaynana kavgalarından dolayı ev onun ve annesi ile karısı arasında kalan eşi için de cehennem hale gelmiştir. Artık bir şeyler yapmak gerektiğine inanan genç kız doğru babasının eski bir arkadaşı olan baharatçıya koşar ve derdini anlatır. Yaşlı adam ona bitkilerden yaptığı bir karışım hazırlar ve bunu 3 ay boyunca her gün azar azar kaynanası için yaptığı yemeklerin içine koymasını söyler. Zehir az az verilecek, böylece onu gelininin öldürdüğü belli olmayacaktır. Yaşlı adam genç kıza kimsenin

ve eşinin şüphelenmemesi için kaynanasına çok iyi davranmasını ona en güzel yemekleri yapmasını söyler. Sevinç içinde eve dönen Li-Li yaşlı adamın dediklerini aynen uygular. Her gün en güzel yemekleri yapar. Kaynanasının tabağına azar azar zehiri damlatır. Kimseler şüphelenmesin diye de ona çok iyi davranır. Bir süre sonra kayınvalidesi de çok değişir ve ona kendi kızı gibi davranır. Evde artık barış rüzgarları eser. Genç kız kendisini ağır bir yük altında hisseder. Yaptıklarından pişman bir vaziyette baharatçı dükkanının yolunu tutar ve yaşlı adama şu ana kadar kaynanasına verdiği zehirleri onun kanından temizleyecek bir iksir için yalvarır. Yaşlı kadının ölmesini artık istememektedir.Yaşlı adam yaşlı gözlerle karşısında konuşup duran Li-Li'ye bakar ve kahkahalarla gülmeye başlar." Sevgili Li-li der, sana verdiklerim sadece vitaminlerdi. Olsa olsa kayınvalideni sadece daha da güçlendirdin hepsi bundan ibaret. Gerçek zehir ise senin beyninde olandı. Sen ona iyi davrandıkça o da değişti ve yerini sevgiye bıraktı, böylece siz gerçek bir ana kız oldunuz" dedi.

Kıssadan Hisse:
Eski bir Çin atasözü şöyle der;"Gül veren elde gül kokusu kalır."
"Sevilen insan sevgisini insanlara veren insandır."

Kepçe gibi

Mevlana anlatıyor; "Bir cömerte sordular:

-Muhtaçlara verdiğin, yoksullara dağıttığın şeylerden dolayı gönlünde kibir ve fakirler üzerine bir minnet yüklemek hisleri geliyor mu?. Cömert şöyle cevap verdi:

-Hayır ne münasebet! Ben bir şey verirken kendimi aşçının elindeki kepçeye benzetiyorum. Veren aşçıdır, fakat kepçeden geçiyor. Kepçe: "Rızkı veren benim.' gibi bir anlayışta olabilir mi?"

En uygun cevap

Bir firmada yönetim, sordukları soruyu en uygun cevaplayan kişiyi işe almış. Bu soruda doğru veya yanlış cevap diye bir şey yok, sadece her ferdin nasıl cevap verdiği önemli.

Karanlık yağmurlu bir gece, yağmur yağıyor, fırtına var, gök gürlüyor ve siz sabaha karsı 2 saatlerinde yalnız ve ıssız bir yolda araba kullanıyorsunuz. Araba iki kişilik. Biraz ilerde otobüs durağında 3 kişi bekliyor.

Birincisi bir doktor, sizi daha önce geçirdiğiniz kalp krizinden kurtarmış.

İkinci kişi, çok yaşlı ve hasta nerdeyse ölmek üzere olan birisi.

Üçüncüsü, hayatınızın rüyası, her zaman tanışmak için can attığınız birisi.

Hava gittikçe kötüleşiyor ve arabanızda sadece bir kişiye yer var. Soru şu; Böyle bir durumda ne yapardınız?

Soruyu iyice düşünün ve en iyi cevabı verin.
Görüşmecilerden bazılarının cevabı söyle olmuş:

A.Hasta adamı en yakın hastaneye götürürdüm.
B.Doktor daha önce hayatımı kurtardığına göre onu alırdım.
C.Manen düşünürsem tabii ki hasta adamı alırdım fakat kendi geleceğim ve hayatım için, her zaman tanışmak istediğim hayatımın rüyasını alırdım.

Burada doğru veya yanlış cevap diye bir şey yok sadece her bir kişinin durumu algılayışı ve ele alışı var. Bu görüşmede cevapların % 90'ı yaşlı adamı alırdım olmuş, olmuş ama sadece bir kişiyi işe almışlar. O kişinin cevabı da şöyleymiş,

Arabadan inip anahtarı doktora veririm, doktor benim hayatımı kurtardığı gibi yaşlı kisiyi de hastaneye yetiştirip iyileştirebilir, böylece bende hayatımın insanıyla otobüs durağında baş basa kalıp onu tanıma fırsatı elde edebilirim.

Bu cevapla o kişi hemen ise alınmış.
İnsanoğlu tabii olarak bencildir, bütün verilen diğer cevaplarda

kimse arabasını vermeyi akıl edememiş. Burada yanlış olan bir şey yok, sadece bazen düşüncelerimiz dar-görüşlü olup genelde kendimizi düşünürüz.

Beş suç

Konfüçyus, Hükümdar'ın isteği üzerine bir süre için şehrin yönetiminde olmayı kabul etti. Yedi gün izledi. Yedinci gün yüksek memur Sabo-Cenge bugün açıkta kalmasını emretti. Öğrencileri çok şaşırdılar, yanına gittiler, sordular: "Sabo-Cenge bu şehirde hatırlı ve kuvvetli bir adamdı. Şimdi şehrin yönetimini aldıktan sonra ilk işiniz onu astırmak oldu. Bu yaptığınız doru mudur? Bildiğimiz kadarıyla bu adam haydutluk, hırsızlık yapmamıştı." Konfüçyus "yaptığımın nedenlerini size anlatayım" dedi ve anlattı: "Dünya'da beş ağır suç vardır. Haydutluk ve hırsızlık bunların arasında değildir, daha sonra gelirler. Bu beş suç şunlardır: Birincisi uyumsuz ve asi bir tabiatla birlikte gözüpeklik; İkincisi aşağı bir hayat tarzıyla birlikte inatçılık; Üçüncüsü çenesinin kuvvetli olmasıyla birlikte yalancılık; Dördüncüsü herkesin ayıbını, kusurunu aklında tutmakla birlikte herkesle dost geçinmek; Beşincisi hak ve adalet duygusu olmamakla birlikte yaptığı haksızlıkları süslü ve parlak gerekçeler arkasına gizle-

mek. Sabo-Ceng'de bunların beşi de vardı. Nereye gitse taraftar topluyor, hizipler yaratabiliyordu; aldatıcı fikirlerini parlak konuşmaların arkasına gizleyebiliyordu; zulmüyle adaleti tersine çevirebiliyordu. Aşağılıklar birleştiği zaman ortaya çok güçlü bir kötülük çıkar. Ben de şehir halkı için tasalanmak yerine bu adamı idam ettirmeyi tercih ettim."

Bin misket teorisi

Genç adam yoğun is temposundan iyice bunalmıştı. Vakit akşama yaklaşıyordu, ama mesai kavramına çok yabancı olduğu için evine ne zaman gideceği belli değildi. Başını iki elinin arasına aldı, gözlerini sıkıca kapadı. Çok para kazanıyordu. Yöneticiydi, birçok insanın imrenerek baktığı bir konumdaydı. Ama yaşadığı hayatı hayat olarak görmüyordu."Bu ne biçim hayat böyle!" diye söylendi kendi kendine. Hafta sonlarında dahi evine gidemiyordu. Toplantılar, iş seyahatleri, yazışmalar ve koşuşturmacayla geçen bir hayat. Ailesine, çocuklarına vakit ayıramıyordu. Pek çok yakın dostunun adını dahi unutmuştu. Bu karamsarlık içinde kıvranırken, birden çekmecesindeki küçük radyosu aklına geldi. Radyoyu açtı. Yayınlanan müzik parçası ile biraz rahatladığını hissetti. Müziğin ardından yaşlı bir adamın konuşmasıyla gayri ihtiyari radyoyu kapatmak istedi. Ama birden durdu. İlginç bir teoriden bahsedeceğini söylüyordu yaşlı adam. "BİN MISKET TEORİSİ"ni anlatacaktı. Merakla

dinlemeye başladı. "Bugün oturdum ve biraz aritmetik yaptım. Ortalama bir kişinin yetmiş beş yaşına kadar yaşadığını varsaydım. Biliyorum, bazıları daha çok, bazıları da daha az yaşar. Ama biz yetmiş beş sene yaşadığını düşünelim. Bir yılda 52 hafta olduğu için, 75'i 52 ile çarptım ve ortalama ömre sahip bir insanın tüm hayatında yaşayacağı cumartesi sabahı sayısı olarak 3900 rakamına ulaştım. Şimdi beni iyi dinleyin. En önemli kısmına geliyorum. Bütün bunları ayrıntılı olarak düşünmeye elli beş yasında başlamıştım. Yaptığım hesaba göre bu yaşa kadar 2180'in üzerinde cumartesi yasamıştım. Ve eğer yetmiş beş yaşına kadar yaşarsam, yaşayacağım cumartesi sayısı sadece bin adet olacaktı. Bir oyuncak dükkanına gittim ve elindeki tüm misketleri aldım. 1000 adet misketi bir araya getirmek için üç tane daha oyuncakçı dükkanını ziyaret ettim. Bunları eve getirdim ve atölyemdeki radyomun yanında duran büyük, şeffaf bir kavanozun içine hepsini doldurdum. O günden sonra, her cumartesi kavanozdan bir tane aldım. Misketlerin azaldığını gördükçe, hayatımdaki önemli şeyleri daha fazla düşünmeye başlamıştım. Anladım ki, dünyadaki zamanımın akıp gittiğini seyretmek kadar önceliklerimi düzene koymama hiçbir şey yardım edemez."Yaşlı adamın anlattıkları öylesine etkiliydi ki, genç işadamı adeta dünyadan kopmuş, radyoya kilitlenmişti. Yaşlı adam şu cümlelerle konuşmasını tamamladı: "Programı kapatmadan önce şimdi size son bir şey daha anlatacağım. Bu sabah kavanozun içindeki son misketi de aldım. Eğer önümüzdeki cumartesiye kadar

yaşarsam, bana biraz daha zaman verilmiş olacak. Unutmayın, hepinizin kullanabileceği en önemli şey, biraz daha fazla zamandır. "Yazı böyle devam edip gidiyordu... farkında mısınız bilmiyorum ama bizi meşgul eden o kadar oyun var ki; önemli ya da önemsiz ama biz bunların arasında kaybolup gittiğimizi fark edemiyoruz bile. İşin garibi farkettiğimiz anda "şu işimi de bitireyim ondan sonra." diye erteliyoruz değil mi?

Hadi arkanıza yaslanın... derin bir nefes alın... hayatınızda önemli olan dostlarınızdan birisinin telefonunu çaldırın... ya da cıvıl cıvıl sesinizle "ALO..." deyin... gülümseyin... mutluluklarınızın kalıcı ve bulaşıcı olması dileklerimle...

Bekçi

Milletvekilleri bir gün ülkenin ıssız bir bölgesinde, kocaman ve terkedilmiş bir hurda yığını deposu keşfetmişler. İçlerinden biri

- "Bir bekçi kiralayalım buraya sahip çıksın" demiş. "birileri gelip burada bir şeyler karıştırmasın" Böylece bir adamı BEKÇİ sıfatıyla işe almışlar. Ertesi gün bir diğer milletvekili:

- "İyi yaptık da bir eksik var..." demiş. "biz bu adama bir iş tanımı vermedik ki adam nasıl çalışacağını bilsin? Ayrıca iş tanımını verdikten sonra adamı bir de eğitmek lazım".

Diğerleri onu haklı bulmuşlar, böylece bekçinin iş tanımını belirleyecek bir PLANLAMA DEPARTMANI kurmuşlar, oraya da bu tanımları rapor edecek bir DÖKUMANTASYON UZMANI ile bir de bekçi için EĞİTMEN almışlar. Birkaç gün sonra diğer bir milletvekili

sormuş:

- "Peki ama bu bekçiyle iş tanımını yapanlar iyi çalışıyorlar mı, bunu takip edecek biri lazım değil mi?"

Böylece bekçi ve eğitmenlerini denetleyecek bir KALİTE KONTROL DEPARTMANI kurmuşlar, oraya da bir KALİTE KONTROL SORUMLUSU ile bu adamların ne yapıp ettiğini rapor edecek 2 tane MÜFETTİŞ almışlar. Ertesi gün bir diğer milletvekili demiş ki:

- "Peki ama bir bekçi ve peşinden bir sürü denetleyici işe aldık, bunların maaşını kafamıza göre mi vereceğiz? Bekçiye ne kadar Kalite Kontrol Departmanı'na neye göre, ne kadar maaş verilecek, bunun bir sistemi olmalı.."

Böylece bir MUHASEBE DEPARTMANI kurmuşlar... oraya da bir MUHASEBECİ, bir BORDRO MEMURU ve bütün bu insanların ne kadar çalıştığını ise geliş gidiş saatlerini takip edecek bir DENETLEME UZMANI işe almışlar.

Ertesi gün bir diğer milletvekili sormuş:

- "Evet bir bekçimiz var bağlı olduğu departmanları da kurduk, iyi güzel de bunlar kendi başına buyruk mu iş yapacaklar? Bunlara bir müdür lazım değil mi? Tabi müdür aldıktan sonra bunun bir de yardımcısı olması lazım..." Bunun üzerine bekçi ve bağlı bulunduğu

departmanlar için 1 MÜDÜR, 1 MÜDÜR YARDIMCISI, bir de bunlara SEKRETER işe almışlar. Ve birkaç gün sonra meclis toplantısında tartışma çıkmış:

- "ŞU HALE BAK. BÜTÇENİN 22.000$ ÜZERİNE ÇIKMIŞIZ. BÜTÜN GEREKSİZ HARCAMALARI BELİRLEYİP YARINDAN İTİBAREN KESMEMİZ LAZIM!"

... ve bekçiyi kovmuşlar.

Anneler günü

Askerlik arkadaşım Dan ile onun metalik mavi arabasına portatif soğutucumuzu, eski kotlardan keserek yaptığımız şortlarımızı ve tişörtlerimizi koyup, Fort McCellan askeri üssünün ana kapısından geçişimizden bu yana tam 26 yıl geçti. Elimizde hafta sonu izin belgelerimiz ve ordudan aldığımız asker harçlıklarımızla Florida'ya doğru yola koyulduk. Sahilde hoşça vakit geçirmeye karar vermiştik. Yediğimiz berbat karavanaları ve Alabama'nın korkunç sivrisineklerini ancak bu şekilde unutabilecektik. Aylardan mayıstı ve hava çok güzeldi. Arabanın üstünü ve müziği sonuna kadar açtık. Birmingham'a varınca mola verip Anneler Günü'nü kutlamak için annelerimize telefon etmek istedik. Annem alışverişten yeni dönmüştü. Sesinden bu özel günü ailemle geçiremeyeceğim için mutsuz olduğunu anladım. "İyi yolculuklar, dikkatli olun. Seni çok özleyeceğiz" dedi. Arabaya döndüğümde, Dan'in yüzündeki ifadeden onun da benim gibi suçluluk duygusu içinde olduğunu

anladım. Oturduk, düşündük ve annelerimize çiçek göndermeye karar verdik. Birmingham'ın güneyinde bir otoparka arabamızı park ettikten sonra en yakın çiçekçiye gittik. Göndereceğimiz çiçeklere birer not yazıp, hafta sonunu annemiz yerine, sahilde geçireceğimiz için kapıldığımız suçluluk duygusunu hafifletmeye çalıştık.

Çiçekçi küçük bir erkek çocuğunun belli ki annesine çiçek seçmesinde yardımcı oluyordu. Bir kenarda çiçeklere eklenecek notlarımızı yazarak bekledik. Denize ve kızlara biran önce kavuşmak için sabırsızlanıyorduk.

"Annemin bu çiçekleri çok seveceğinden eminim" dedi, küçük çocuk "Annem karanfilleri çok severdi."

"Mezarlığa gitmeden önce" diye sözlerini sürdürdü, "bahçemizden kopardığım çiçekleri de ekleyeceğim."

Dan'e baktım. Küçük çocuğun elinde çiçeklerle gururla dükkandan çıkmasını ve babasının arabasına binmesini izledik birlikte.

Çiçekçi "Siz nasıl bir şey istiyorsunuz?" diye sordu... Küçük çocuk onu da çok duygulandırmıştı. Sesi titriyordu...

"Sanırım istemiyoruz" dedi Dan. Yazdığımız notları çöp kutusuna

attık ve dükkandan çıkıp arabaya bindik.

Dan "Pazar akşamı saat beşte alırım seni" dedi ve beni annemin evine bıraktı.

Arabadan tatil çantamı çıkarmaya çalışırken, "Tamam" dedim. Florida'ya başka bir sefer gidebilirdik...

Niki Sepsas.

Kıssadan hisse

Birazcık Kıssadan hisseye ne dersiniz?
Her İşte Bir Hayır Saklı

Bir zamanlar Afrika'daki bir ülkede hüküm süren bir kral vardı. Kral, daha çocukluğundan itibaren arkadaş olduğu, birlikte büyüdüğü bir dostunu hiç yanından ayırmazdı. Nereye gitse onu da beraberinde götürürdü. Kralın bu arkadaşının ise değişik bir huyu vardı. İster kendi başına gelsin ister başkasının, ister iyi olsun ister kötü, her olay karşısında hep aynı şeyi söylerdi:

"Bunda da bir hayır var!"

Bir gün kralla arkadaşı birlikte ava çıktılar. Kralın arkadaşı tüfekleri dolduruyor, krala veriyor, kral da ateş ediyordu. Arkadaşı muhtemelen tüfeklerden birini doldururken bir yanlışlık yaptı ve kral ateş

ederken tüfeği geriye doğru patladı. Ve kralın baş parmağı koptu. Durumu gören arkadaşı her zamanki sözünü söyledi: "Bunda da bir hayır var!"Kral acı ve öfkeyle bağırdı: "Bunda hayır filan yok! Görmüyor musun, parmağım koptu? "Ve sonra da kızgınlığı geçmediği için arkadaşını zindana attırdı. Bir yıl kadar sonra, kral insan yiyen kabilelerin yaşadığı ve aslında uzak durması gereken bir bölgede birkaç adamıyla birlikte avlanıyordu. Yamyamlar onları ele geçirdiler ve köylerine götürdüler. Ellerini, ayaklarını bağladılar ve köyün meydanına odun yığdılar. Sonra da odunların ortasına diktikleri direklere bağladılar. Tam odunları tutuşturmaya geliyorlardı ki, kralın başparmağının olmadığını fark ettiler. Bu kabile, batıl inançları nedeniyle uzuvlarından biri eksik olan insanları yemiyordu. Böyle bir insanı yedikleri takdirde başlarına kötü olaylar geleceğine inanıyorlardı. Bu korkuyla, kralı çözdüler ve salıverdiler. Diğer adamları ise pişirip yediler. Sarayına döndüğünde, kurtuluşunun kopuk parmağı sayesinde gerçekleştiğini anlayan kral, onca yıllık arkadaşına reva gördüğü muameleden dolayı pişman oldu. Hemen zindana koştu ve zindandan çıkardığı arkadaşına başından geçenleri bir bir anlattı.

"Haklıymışsın!" dedi. "Parmağımın kopmasında gerçekten de bir hayır varmış. İste bu yüzden, seni bu kadar uzun süre zindanda tuttuğum için özür diliyorum. Yaptığım çok haksız ve kötü bir şeydi."

"Hayır" diye karşılık verdi arkadaşı. "Bunda da bir hayır var." "Ne diyorsun Allah aşkına?" diye hayretle bağırdı kral.

"Bir arkadaşımı bir yıl boyunca zindanda tutmanın neresinde hayır olabilir."

"Düşünsene, ben zindanda olmasaydım, seninle birlikte avda olurdum, değil mi? Ve sonrasını düşünsene? "

Deney

Bir laboratuarda deney yapılıyor. İçinde bir büyük ve çokça küçük balığın olduğu kocaman bir akvaryum konuyor. Haliyle büyük olan acıktıkça küçükleri yiyor... Daha sonra akvaryumun ortasına dikey bir cam yerleştiriliyor, böylece akvaryum ikiye ayrılıyor. Büyük balık bir tarafa küçük balıklar da diğer tarafa yerleştiriliyor. Büyük balık cam bölmeyi geçmek ve küçük balıkları yemek için defalarca deneme yapıyor. Bu durum tam 28 saat boyunca sürüyor. Büyük balık artık diğer tarafa geçmek için mücadele etmeyi bırakıyor. Deneyin sonunda cam bölme kaldırılıyor... O da ne! Büyük balık küçükleri yemek için hiçbir hamle yapmıyor. Saatler geçtiği halde onları yemediği görülüyor... Buna psikolojide "ÖGRENİLMİŞ GÜÇSÜZLÜK" deniyor. İstatistiklere göre bir çocuk ergenlik yaşına gelinceye kadar ortalama 148.000 defa anne babasının ,"yapma; elleme, dokunma... "gibi sözlerini duyuyormuş. Böyle olunca da çocukta büyüyünce "yapamama","edememe"özellikleri gelişiyor ve özgüvenini yitiriyormuş. Ne dersiniz ?

Karar verebilmek bilgelik gerektirir...

Öykümüz ünlü Çin düşünürü Lao Tzu'nun zamanında geçer... Lao Tzu bu öyküyü çok sever, sık sık anlatırmış hatta...

Efendim köyde bir yaşlı adam varmış... Çok fakir. Ama kral bile onu kıskanırmış. Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki... Kral at için ihtiyara nerdeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış. "Bu at, bir at değil benim için... Bir dost... İnsan dostunu satar mı?" dermiş hep. Bir sabah kalkmışlar ki, at yok... Köylü ihtiyarın başına toplanmış. "Seni ihtiyar bunak... Bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler. İhtiyar "Karar vermek için acele etmeyin" demiş... Sadece 'At kayıp' deyin. Çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı, bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç.

Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez. "Köylüler ihtiyar bunağa kahkahalarla gülmüşler. Ama aradan 15 gün geçmeden, at bir gece ansızın dönmüş. Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine. Dönerken de, vadideki 12 vahşi atı peşine takıp getirmiş. Köylüler, ihtiyar adamın etrafına toplanıp özür dilemişler. "Babalık" demişler. "Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil adeta bir devlet kuşu oldu senin için. Şimdi bir at sürün var." "Karar vermek için gene acele ediyorsunuz" demiş ihtiyar. Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç. Birinci cümlenin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz? "Köylüler bu defa ihtiyarla dalga geçmemişler açıktan ama, içlerinden "Bu herif sahiden gerzek" diye geçirmişler. Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul şimdi uzun zaman yatakta kalacakmış. Köylüler gene gelmişler ihtiyara. "Bir kez daha haklı çıktın" demişler. "Bu atlar yüzünden tek oğlun bacağını uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok... Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın" demişler. İhtiyar "Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz" diye cevap vermiş. "O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağını kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez. "Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile

saldırmış. Kral son bir ümitle eli silah tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına imkan yokmuş, giden gençlerin ya öleceğini ya esir düşüp köle diye satılacağını herkes biliyormuş. Köylüler, gene ihtiyara gelmişler. "Gene haklı olduğun kanıtlandı" demişler. "Oğlunun bacağı kırık, ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer." "Siz erken karar vermeye devam edin" demiş, ihtiyar. Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde. Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor." Lao Tzu, öyküsünü şu nasihatle tamamlarmış, etrafına anlattığında: "Acele karar vermeyin. O zaman sizin de herkesten farkınız kalmaz. Hayatın küçük bir parçasına bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçının. Karar aklın durması halidir. Karar verdiniz mi, akıl düşünmeyi, dolayısı ile gelişmeyi durdurur. Buna rağmen akıl insanı daima karara zorlar. Çünkü gelişme halinde olmak tehlikelidir ve insanı huzursuz yapar. Oysa gezi asla sona ermez. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsınız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz. Karar vermek bilgelik gerektirir, unutmayın."

Kısa kısa...

* "İyi bir konuşma mini etek gibidir. İlgiyi çekecek kadar kısa, esası kaplayacak kadar uzun...
* "İyi" iseniz bütün işleri size yüklerler. Hakikaten "iyi" iseniz, yaparsınız.
* Yaptıklarınızdan pişman olmanız, yapmadıklarınız için pişman olmaktan iyidir.
* "Dün" tecrübedir, öğren. "Yarın" tahmindir planla."Bugün" fırsattır, kullan.
* Zaman, bir insanın harcayabileceği en kıymetli şeydir.
* Bilmeyen ve bilmediğini bilen çocuktur, eğitin.
* Bilen ve bildiğini bilmeyen uykudadır, uyandırın.
* Bilmeyen ve bilmediğini bilmeyen aptaldır, uzaklaşın.
* Bilen ve bildiğini bilen liderdir, takip edin.
* 20 yıllık tecrübe, 1 yıllık tecrübenin 20 defa tekrarı değildir.
* Gözlerinizi hedefinizden ayırırsanız, engelleri görmeye başlarsınız.
* Doğru yolda olsanız bile, durursanız biri sizi ezecektir..!
* Her işini başkasına yaptıranlar için imkânsız yoktur...

Bir şey fırlatmazsanız, kimseyi vurmazsınız!

-Hangi kuyruğa girerseniz girin, diğeri daha hızlı ilerler...
-Takım çalışması, sorumluluğu başkasına atmak için en ideal modeldir...
-Fırsat, genellikle en uygunsuz zamanda kapıyı çalar..
-Eğer her şey ve herkes karşı taraftan size doğru geliyorsa, yanlış yoldasınız demektir...
-Bir şeyi herkesin anlayacağı kadar açık anlattıysanız, mutlaka anlamayanlar vardır...
-Dükkandaki ayakkabı ayağınıza uyuyorsa, mutlaka en çirkin ayakkabıdır...
-Doğru kararlar tecrübenin ürünüdür... Tecrübe, yanlış kararların ürünüdür...
-Hayat ancak geriye giderek anlaşılır. Ancak hayat ileri doğru yaşanır...
-Bir şeyi parçalamak, onu birleştirmekten kolaydır...

-İki monolog, bir diyalog etmez.
-Bir komite, birden fazla miğdesi olan ve bir tane beyni olmayan bir yaratıktır...
-Aradığınız bir şeyi hemen bulmanın kestirme yolu, başka bir şeyi aramaktır...
-Herkesi memnun etmek isterseniz, kimse memnun olmaz...
-Bir işte vazgeçilmez adam olmayın... Vazgeçilmezseniz, terfi de edemezsiniz...
-Eğer son dakika olmasaydı, hiçbir önemli iş yetiştirilemezdi...

Mevlana

Ne güzel demiş mevlana...
Dost dediğin; radikal olmalı; Sevilecek biri olmadığın zamanlarda bile
Seni Sevmeli...
Sarılınacak biri olmadığın zamanlarda bile Sana sarılmalı...
Dayanılmaz olduğun zamanlarda bile Sana Dayanmalı...
Dost dediğin; fanatik olmalı; Bütün dünya seni üzdüğünde sana moral vermeli,
Güzel haberler aldığında seninle dans etmeli,
Ve ağladığında, seninle ağlamalı...
Ama hepsinden daha çok; Dost matematiksel olmalı;
Sevinci çarpmalı...
Üzüntüyü bölmeli...
Geçmişi çıkarmalı...
Yarını toplamalı...

Kalbinin derinliklerinde ihtiyacı hesaplamalı...
Ve her zaman Bütün parçalardan daha büyük olmalı...
İşi bitince seni bir tarafa atmamalı."
Mevlana

Padişah

Osmanlı Hükümdarlarından Sultan Murat Han: Bir gün çok telaşlı görünür. Bunun halini sezen Vezir'i Azam Savaş Paşa Sultan Murat Han'a sorar;

- Hayrola Sultanım canınızı sıkan bir şey mi var?

Bu soruya verilen cevap ve müteakiben devam eden konuşma şöyle cereyan eder:

- Akşam garip bir rüya gördüm.
- Hayırdır, inşaallah..
- Hayır mı şer mi öğreneceğiz.
- Nasıl yani?
- Hazırlan dışarı çıkıyoruz.

İkisi de molla kıyafeti giyerek dışarıya çıkarlar. Hızlı adımlarla Beyazıt'a varırlar. Vefa'ya yönelip Zeyrekten Unkapanı'na inerler.

Yerde yatan bir cesetle karşılaşırlar. Cesetin etrafına toplanmış ahaliye sorarlar:

- Kim bu? Ahali.
- Aman hocam hiç sormayın. Bu adam ayyaşın tekidir.
- Nereden biliyorsunuz?
- Kırk yıldır komşumuzdur.

İçlerinden birinin cevapı da şöyledir:

- Bu adam iyi bir sanatkardı. Azaplar Çarşısında çalışırdı. Nalının hasını yapardı. Kazandıklarını da içkiye ve fuhuşa harcardı. Mahalleli cesedi orada bırakır, herkes işine ve evine döner. Padişah ve vezir cesedin başında kalakalır.

Vezir de oradan geçip gitmek ister. Ancak, Padişah buna razı olmaz.

Vezire derki:

- Millet bu, çekip gider. Kimseye bir şey diyemem. Lakin biz gidemeyiz. Ne olursa olsun bu bizim bir tebamız (vatandaşımız)'dır. Defnini yapmamız gerekir.

- Sultanım, saraydan bir kaç hoca gönderelim. Böylece vebalden de kurtulmuş oluruz?
- Olmaz, rüyadaki hikmeti daha çözemedik.

- Peki ne yapmamı buyuruyorsunuz?
- Mollalığa devam. Cesedi defnetmeliyiz.
- Sultanım nasıl kaldırırız? Bunun yıkanması var, kefenlenmesi var, tezkiyesi var.
- Merak etme ben hepsini beceririm.
- Gaslini ve defnini nerede yapacağız?
- Fatih Camii'nde.

Fatih Camii'ne gelirler. Padişah cenazeyi bizzat (molla kılığında) yıkar, kefenler. Musalla taşına yatırırlar. Namaz vaktine daha zaman vardır.

Vezir Sultan'a fısıldar:
- Sultanım eksik yaptığımız bir şey var galiba .
- Nedir eksik olan?
- Bu cenazenin hanımı, yetimleri var olamaz mı?

- Doğru, elbette var olabilir. Şimdi sen cenazenin başında bekle. Ben mahalleyi şöyle bir kolaçan edeyim de geleyim. Padişah garip maceranın başladığı yere koşar gider. Sorar soruşturur. Nalıncının evini bulur. Kapıyı takırdattığında, kapıyı yaşlı bir kadın açar. Padişah hadiseyi bu kadına anlatır. Anlatılanları metanetle dinleyen bu hanım, ölümü bekler bir tavır ile söze başlar:

- Evladım , hakkını helal et. Belli ki çok yorulmuşsun, der.

Kadın olduğu yere yığılır gibi oturur

- Biliyor musun Evladım; bizim efendi bir alimdi. Akşama kadar nalın yapardı. Birinin elinde şarap şişesi gördüğünde parasını verir, alır, eve getirip onu helaya dökerdi.

- Niye dökerdi?

- Ümmet-i Muhammed içmesin diye evladım.

- Hayret!

- Dahası var evladım. Malum kadınların ücretini öder, eve getirirdi. Ben sizin zamanınızı satın aldım. Şimdi burada oturmanız gerekir.Oturup dinlenin, derdi. Kendisi de çekip giderdi. Ben o kadınlara menkıbeler anlatır, mızraklı ilmihal, Hüccetü'l-İslam gibi kitapları okurdum.

- Bak sen! Millet bunu ne sanıyor, bu ne yapıyor?

- O hep uzaklara mescidlere giderdi. Öyle bir imamın arkasında namaz kılmalıyım ki, imam tekbir alınca Kabe'yi görmeli derdi.

Kimseye yüküm olmasın diye mezarını bahçeye kendisi kazdı.

Kendisine:

- İş mezar ile bitiyor mu , dedim. Seni kim yıkar, kim kaldırır?

- Peki o ne derdi?

- Önce uzun uzun güldü, sonra:

- Hatun Allah büyüktür ... Devrin padişahının işi ne? O yıkar ve kaldırır, derdi.

Bir anneden öğütler

Bu başlıktaki ismi taşıyan bir kitap Amerika'da yayınlandı. Türkiyede ise kitabın içinden seçme sözler derlenerek çeşitli gazetelerde yayınlandı. Aşağıda da bu kitapta geçen tavsiyelerden bir derleme bulunmaktadır.

Bundan 20 yıl sonra, yaptıkların değil, yapamadıkların için üzüleceksin. Dolayısıyla halatları çöz. Güvenli limandan uzaklara yelken aç. Rüzgarı yakala, araştır, düşle, keşfet. Düşün, onları seyredecek birileri olmasaydı, kaç kişi Mercedes otomobil alırdı. Bilimde ve güzel sanatlarda en üstün başarılar, tek başlarına çalışan kişiler tarafından elde edilmiştir. Hiçbir parkta bir kurul için dikilmiş bir anıt yoktur.

Yapabileceğin kadar söz ver. Sonra söz verdiğinden daha fazlasını yap. Oturarak başarıya ulaşan tek yaratık bir tavuktur.

Dertlerini gözyaşlarında boğmak isteyenlere dertlerin yüzme bildiğini söyle.

Dalın ucuna gitmekten korkma. Meyve oradadır. Büyük adam büyüklüğünü küçük adama davranışıyla gösterir. Şans bukalemun gibidir. Biraz zaman tanı, mutlaka değişecektir. "Tarihte en etkili 100 kişi" adlı kitabı okudum. Onların hepsiyle ortak olduğumuz tek şeyin zaman olduğunu hayretle gördüm. Günün sonunda kendini bir sokak köpeği kadar yorgun hissediyorsan, bu belki bütün gün hırladığın içindir.

Başlamak için en uygun zamanı beklersen hiç başlamayabilirsin. Şimdi başla! Şu anda bulunduğu yerden, elindekilerle başla. Gülümsediğinde güzelleşmeyen bir yüz hiç görmedim. Kimi zaman içindeki o sessiz sese uzmanlardan daha fazla güven. Aerodinamik yasalarına göre o tombul ve tüylü arının hiç uçmaması gerekiyordu. Herhalde bunu ona hiçkimse söylemedi ki, uçuyor. Zamanlarının büyük bir kısmını para kazanmak ve saklamakla geçiren insanlar, sonunda, en çok istediklerinin satın alınamayacak şeyler olduğunu anlarlar. Öteki insanlardan daha akıllı ol. Yalnız bunu onlara söyleme! Mutlu olmanın en garantili yolu bir başkasını mutlu etmektir. Hayatta ya tozu dumana katarsın, ya da tozu dumanı yutarsın.

İyi çalışan, sık gülen ve çok seven başarıyı elde eder.

Sen değişirsen dünya da değişir

Westminister manastırının bodrumunda bir Anglikan piskoposunun mezarının üstünde yazılı olan bir yazı.

"Genç ve hür iken, düşlerim sonsuzken, dünyayı değiştirmek isterdim. Yaşlanıp akıllanınca, dünyanın değişmeyeceğini anladım.

Ben de düşlerimi biraz kısıtlayarak, sadece memleketimi değiştirmeye karar verdim. Ama o da değişeceğe benzemiyordu.

İyice yaşlandığımda, artık son bir gayretle, sadece ailemi, kendime en yakın olanları değiştirmeyi denedim. Ama maalesef bunu da kabul ettiremedim.

Şimdi ölüm döşeğinde yatarken birden fark ettim ki; önce yalnız kendimi değiştirseydim, onlara örnek olarak ailemi de

değiştirebilirdim.

Onlardan alacağım cesaret ve ilhamla, memleketimi daha ileri götürebilirdim.

Kim bilir, belki dünyayı bile değiştirebilirdim."

Dünyayı değiştirmek istiyorsan bunu yapabileceğine dair inancını değiştirerek işe başla. Bunu yapamıyorsan, kendini değiştirmeyi dene...

Sen uyurken

Sevgili çocuğum, seni uyurken seyretmek, nefes alışını duymak için sessizce odana girdim. Gözlerin kapalı, huzur içindesin. Sarı buklelerin melek yüzünü çerçeveliyor. Birkaç dakika önce çalışma odamda çalışırken birdenbire içimin sıkıldığını farkettim. Dikkatimi işime veremedim ve bu yüzden sessizce seninle konuşmak üzere odana geldim.

Bu sabah, yavaş giyindiğin için sabırsızlanıp, sana söylendim. Yemek fişini kaybettiğin için seni azarladım ve kahvaltı ederken gömleğine süt döktüğün için sana sert sert baktım. "Yine mi?" dedim, içimi çekerek ve başımı kızgınlıkla iki yana salladım. Sense bana bakıp, tatlı tatlı gülümsedin ve bana "Hoşçakal, anneciğim!" dedin.

Öğleden sonra, sen odanda oynayıp, yatağına dizdiğin

oyuncaklarına bağıra çağıra şarkı söylerken, ben telefon konuşmalarımı yapıyordum. Sana sessiz olmanı işaret ettim, sonra yine bir saat kadar telefonda konuştum. Daha sonra bir asker gibi sana emir verdim, "Oyalanıp durma, çabuk ödevini yap!" Bana "Peki, anneciğim." dedin ve hemen çalışmaya koyuldun. Sonra da odandan hiçbir ses gelmedi.

Akşam ben masamın başında çalışırken, korkarak yanıma geldin ve bana umutla, "Anneciğim, bu gece kitap okuyacak mıyız?" diye sordun. Sana kesin bir dille, "Bu gece olmaz." dedim, "Odan hâlâ karmakarışık! Sana kaç kez anımsatacağım odanı toplamanı!" Başın önünde, odana gittin. Çok geçmeden geri geldin ve kapının yanından bana bakınca, "Şimdi ne istiyorsun?" diye sordum aksi bir ses tonuyla.

Hiçbir şey söylemedin. Yanıma geldin, boynuma sarıldın ve beni öpüp, "İyi geceler, anneciğim. Seni seviyorum!" dedin. Sonra da aceleyle odana gittin.

Daha sonra, duyduğum vicdan azabı nedeniyle, boş boş masama bakarak uzun bir süre oturdum. Acaba neden böyle davrandım, diye düşündüm. Beni kızdıracak hiçbir şey yapmamıştın. Sadece büyümeye ve öğrenmeye çalışan bir çocuk gibi davranmıştın.

Bugün yetişkinlerin sorumluluklarla dolu dünyasında kendimi kaybettim ve sana harcayacak enerjim kalmadı. Bugün sen benim öğretmenim oldun, beni öpmeyi, bana iyi geceler dilemeyi unutmadın ve üstelik ruh halimin iyi olmadığını fark edip, parmaklarının ucunda gezindin.

Şimdi seni uyurken seyrediyorum ve bugünü yeni baştan yaşamak istiyorum. Yarın, ben de sana, bugün senin bana gösterdiğin anlayışı göstereceğim, böylelikle belki gerçek bir anne olabilirim. Uyandığında sana sıcacık gülümseyip, okuldan geldiğinde sana moral vereceğim ve yatmadan sana kitap okuyacağım. Sen gülünce gülüp, sen ağlayınca ağlayacağım. Kendime daha büyümediğini, bir çocuk olduğunu ve senin annen olmaktan mutluluk duyduğumu anımsatacağım. Bugün senin anlayışlı davranışın bana çok dokundu ve bu yüzden gecenin bu saatinde sana teşekkür etmeye geldim, çocuğum, öğretmenim ve arkadaşım olduğun ve bana gösterdiğin sevgi için.

Diana Loomans

Arkadaş

Savaşın en kanlı günlerinden biri. Asker, en iyi arkadaşının az ileride kanlar içinde yere düştüğünü gördü. İnsanın başını bir saniye bile siperin üzerinde tutamayacağı ateş yağmuru altındaydılar. Asker teğmene koştu ve:

- Teğmenim. Fırlayıp arkadaşımı alıp gelebilir miyim?

Delirdin mi? der gibi baktı teğmen.

- Gitmeye değer mi?. Arkadaşın delik deşik olmuş. Büyük olasılıkla ölmüştür bile.. Kendi hayatını da tehlikeye atma sakın!

Asker ısrar etti ve teğmen "Peki " dedi. "Git o zaman."

İnanılması güç bir mucize. Asker o korkunç ateş yağmuru altında arkadaşına ulaştı. Onu sırtına aldı ve koşa koşa döndü. Birlikte siperin içine yuvarlandılar. Teğmen, kanlar içindeki askeri muayene etti... Sonra onu sipere taşıyan arkadaşına döndü:

- Sana değmez, hayatını tehlikeye atmana değmez, demiştim. Bu zaten ölmüş..

- Değdi teğmenim, dedi asker.

- Nasıl değdi? dedi teğmen. Bu adam ölmüş görmüyor musun?

- Gene de değdi komutanım. Çünkü yanına ulaştığımda henüz sağdı...

Onun son sözlerini duymak, dünyaya bedeldi benim için..

Ve arkadaşının son sözlerini hıçkırarak tekrarladı:

- Jim! Geleceğini biliyordum! demişti arkadaşı. Geleceğini biliyordum..

Bill Gates

Bill Gates Microsoft'un bir seminerinde bilgisayar sektöründeki gelişmenin hızını anlatmak için şöyle bir benzetme yapmış.

"Eğer Volkswagen firması son 25 yıl içinde bilgisayar sektörü kadar hızlı gelişmiş olsaydı bugün 500 dolara alacağımız arabalara 25 dolarlık benzin koyup dünya turu atmamız mümkün olacaktı.

Birkaç gün sonra VW firmasının bir basın açıklaması yayınlanmış.

"Eğer otomotiv sektörü Bill Gates'in işletim sistemi gibi gelişmiş olsaydı, her alacağımız arabada tek koltuk olacak, diğer koltuklar için ekstra lisans parası ödemek zorunda kalacaktık; arabamız sadece bizim ürettiğimiz benzinle çalışacak; gösterge tablosundaki tüm ikaz ve uyarı ışıkları yerine üzerinde ARABANIZ GEÇERSİZ BİR İŞLEM YÜRÜTTÜ VE KAPATILACAKTIR yazan tek bir lamba olacaktı. Ayrıca

her kazadan sonra arabanın hava yastıkları açılmadan önce bir düğmenin üzerinde HAVA YASTIKLARI AÇILACAK EMİN MİSİNİZ diyen bir ışık yanacaktı"

İnsanlık dersi

Ünlü İtalyan sinema sanatçısı Vittorio de Sica bir TV röportajında anlatıyor:

İtalya' da Napoli' nin kenar mahallelerinden birinde, bir Cafe-Bar da, espressolarımızı içiyoruz. İçeri giren müşterilerden biri, barmene "due caffee, uno sospeso"(iki kahve, biri askıda) diyor, iki kahve parası veriyor, bir kahve içip gidiyor, barmen de tezgahın üzerinde asılı duran çiviye bir küçük kağıt asıyor. Biraz sonra iki kişi içeri giriyor: "due caffee uno sospeso" (iki kahve ve bir askıda) diyorlar, üç kahve parası verip, iki kahve içip gidiyorlar,barmen gene bir küçük kağıt daha asıyor tezgahın üstündeki çiviye...

Bunun gün boyu böyle sürdüğü anlaşılıyor. Derken üstü başı biraz eski, püskü, belli ki fakir biri bardan içeri girdi, barmene "uno caffee sospeso" (askıdan bir kahve) dedi, ve barmenin hazırladığı

kahveyi içip, para ödemeden çıkıp gitti. Barmen de tezgahın üzerine asmış olduğu kağıtlardan bir tanesini aşağı indiriverdi...

Kovadaki çatlak

Hindistan'da bir sucu, boynuna astığı uzun bir sopanın uçlarına taktığı iki büyük kovayla su taşırmış. Kovalardan biri çatlakmış. Sağlam olan kova her seferinde ırmaktan patronun evine ulaşan uzun yolu dolu olarak tamamlarken, çatlak kova içine konan suyun sadece yarısını eve ulaştırabilirmiş. Bu durum iki yıl boyunca her gün böyle devam etmiş. Sucu her seferinde patronunun evine sadece 1,5 kova su götürebilirmiş. Sağlam kova başarısından gurur duyarken, zavallı çatlak kova görevinin sadece yarısını yerine getiriyor olmaktan dolayı utanç duyuyormuş. İki yılın sonunda bir gün çatlak kova ırmağın kıyısında sucuya seslenmiş."Kendimden utanıyorum ve senden özür dilemek istiyorum." "Neden?. "diye sormuş sucu."Niye utanç duyuyorsun?."

Kova cevap vermiş.
"Çünkü iki yıldır çatlağımdan su sızdığı için taşıma görevimin

sadece yarısını yerine getirebiliyorum. Benim kusurumdan dolayı sen bu kadar çalışmana rağmen, emeklerinin tam karşılığını alamıyorsun."

Sucu şöyle demiş.

"Patronun evine dönerken yolun kenarındaki çiçekleri fark etmeni istiyorum."

Gerçekten de tepeyi tırmanırken çatlak kova patikanın bir yanındaki yabani çiçekleri ısıtan güneşi görmüş. Fakat yolun sonunda yine suyunun yarısını kaybettiği için kendini kötü hissetmiş ve yine sucudan özür dilemiş. Sucu kovaya sormuş.

"Yolun sadece senin tarafında çiçekler olduğunu ve diğer kovanın tarafında hiç çiçek olmadığını fark ettin mi?. Bunun sebebi benim senin kusurunu bilmem ve ondan yararlanmamdır. Yolun senin tarafına çiçek tohumları ektim ve her gün biz ırmaktan dönerken sen onları suladın. İki yıldır ben bu güzel çiçekleri toplayıp onlarla patronumun sofrasını süsleyebildim. Sen böyle olmasaydın, o evinde bu güzellikleri yaşayamayacaktı."

* * *

Hepimizin kendimize özgü kusurları vardır.

Hepimiz aslında çatlak kovalarız.

Büyük planda hiçbir şey ziyan edilmez.

Kusurlarınızdan korkmayın. Onları sahiplenin.

Kusurlarınızda gerçek gücünüzü bulduğunuzu bilirseniz eğer, siz de güzelliklere sebep olabilirsiniz.

Küçük şeyler

En iyi şeyler küçük çıkınlarda taşınırmış.
Küçük bir beden çoğu kez büyük bir ruha yataklık edermiş.

Ufak balıklar lezzetli olurmuş.
Ateşe küçük odunlar atılırsa alevler artarmış,
büyük odunlar ateşi söndürebilirmiş.

Her küçük şey mutlaka işe yararmış,
bir çok küçük bir büyük edermiş.

Sağanak dediğimiz
küçük damlacıklardan ibaretmiş.
ufacık bir yağmur
kocaman bir toz bulutunu yok edebilirmiş.

Muazzam bir aydınlık
küçük bir delikten görülebilirmiş.
saman çöpü
rüzgarın yönünü gösterirmiş.

bütün hasat
bir kıvılcım yüzünden elden gidebilirmiş.
Büyük bir geminin batması için
küçük bir delik yeterli imiş.

Çok veren malından,
az veren canından verirmiş.

Yükte hafif olmak
pahada ağır olmaya engel değilmiş.

Deve büyükmüş ama ot yermiş,
şahin küçükmüş ama et yermiş.

İnsan küçük bir adama iyiliği dokunduğu zaman
cömertliği öğrenebilirmiş,
büyük adama iyilik ederse öğreneceği şey ızdırap olurmuş.

Büyük adamın büyüklüğü devam ediyorsa

bunun sebebi
onun küçük adamlara gösterdiği ihtimam imiş.

Büyük makineleri küçük çarklar çalıştırırmış.
küçük başlangıçlar olmadan
büyük sonuçların sağlandığı vaki değilmiş.

Küçük kırmızı tavuk

IBM'in kurucusu Thomas J.Vatson, ofis ve atölyelerde dolaşırken bir çek defteri taşımasıyla ünlüydü. Birinin sıra dışı bir iş yaptığını gördüğünde, o kişiye çek yazardı. 5, 10 veya 25 $ olabilirdi. Miktarlar küçüktü ama hareketinin etkisi muhteşemdi. Bir çok durumda, insanlar çekleri asla tahsil etmezlerdi. Onları çerçeveletir ve duvarlarına asarlardı. Ödüllerini parada değil, üretimlerinin kişisel takdirinde bulurlardı. Bu, kişiye önem veren ve onu elinden gelenin en iyisini yapmaya götüren şeydir.

Eğer ürün ödüllendirilmek yerine aşağılanıyorsa, çalışkan ve üretken bir kişinin bile bu durumda morali bozulabilir.

Ekmek yapımına yardım etmek isteyen küçük kırmızı tavukla ilgili çocuk hikayesini bilirsiniz belki. İşte onun modern bir versiyonu:

Bir zamanlar, buğday tohumlarını açığa çıkarana kadar ambarın

yanındaki avlunun zeminini kazıyan küçük kırmızı bir tavuk varmış.

Komşularını çağırmış ve şöyle demiş: "Eğer bu tohumu ekersek, yiyecek ekmeğimiz olur. Bunu ekmeme kim yardım eder?

"Ben değil," demiş inek.

"Ben değil," demiş ördek.

"Ben değil," demiş domuz.

"Ben değil," demiş kaz.

"O halde ben yapacağım," demiş küçük kırmızı tavuk ve yapmış. Tohumlar büyümüş ve altın sarısı başaklara dönüşmüş.

"Başaklarımı biçmeme kim yardım eder?" diye sormuş küçük kırmızı tavuk.

"Ben değil," demiş ördek.

"Bu benim işimin dışında," demiş domuz.

"Saygınlığımı kaybederim, demiş kaz.

"İşsizlik tazminatımı kaybederim, demiş inek.

"O halde ben yapacağım," demiş küçük kırmızı tavuk ve yapmış.

Sonunda, ekmeği pişirme zamanı gelmiş. Ekmeği pişirmeme kim yardım eder? Demiş küçük kırmızı tavuk.

"Bu benim için fazla mesai olabilir," demiş ördek.

"Aldığım yardımları kaybederim," demiş ördek.

"Tek yardımcı bensem, bu ayırım yapmak anlamına gelebilir," demiş kaz.

"O halde ben yapacağım," demiş küçük kırmızı tavuk. Beş somun ekmek yapmış ve komşularının görmesi için kaldırmış. Hepsi biraz istemişler. Aslında, paylaşmak istemişler. Ama küçük kırmızı tavuk şöyle demiş: "Hayır,beş somunu da kendim yiyeceğim."

"Haksız kazanç," diye bağırmış inek.

"Kapitalist sülük," diye ağlamış ördek.

"Eşit haklar istiyorum," diye haykırmış kaz.

Domuz sadece homurdanmış. Sonra hemen pankartlar hazırlamışlar ve açık saçık bağrışarak ortalıkta dolaşmaya başlamışlar.

Hükümet temsilcisi küçük kırmızı tavuğa gelerek şöyle demiş: "Aç gözlü olmamalısın."

"Ama ekmeğimi hakettim," demiş küçük kırmızı tavuk.

"Kesinlikle" demiş temsilci.

"Bu harika hür teşebbüs sistemi. Avludaki herkes istediği kadar kazanabilir. Ama, hükümet düzeni altında, üretici çalışanlar ürünlerini işsizlerle paylaşmalıdır."

Ondan sonra hepsi mutlu yaşamışlar. Ama küçük kırmızı tavuğun komşuları, onun neden bir daha ekmek pişirmediğini merak etmişler.

Buradan çıkarılacak ders:

Liderler insanların kendilerini küçük kırmızı tavuklar gibi hissetmemelerine dikkat etmelidirler. Asla hükümet temsilcileri gibi olmamalıdırlar. Üreticilere olumlu teşekkür ve teşviklerini sunmalı ve aylakları ödüllendirmemeye dikkat etmelidirler

Şemsiye nerede

On yıllık bir eğitimin ardından Zenno artık bir Zen ustası olmay hazır olduğuna inanıyordu. Yağmurlu bir günde ünlü üstadı Nan-in'i ziyarete gitti. Zenno içeriye girdikten sonra öğretmeni Nan-in sordu: "Şemsiyeni ve ayakkabılarını kapının dışında mı bıraktın?"

"Elbette" diye cevapladı Zenno. "Bu bir kibarlık kuralıdır. Gittiğim her yerde böyle yaparım."

"O zaman bana şunun cevabını ver: Şemsiyeni ayakkabılarının sağ tarafına mı, yoksa sol tarafına mı koydun?'

"En ufak bir fikrim yok efendim."

"Zen Budizmi kişinin tüm hareketlerinin tamamıyla farkında olması sanatıdır." dedi Nan-in. " Dikkat etmediğimiz küçücük detaylar bir adamın hayatını tamamıyla mahvedebilir. Evinden aceleyle çıkan bir baba asla baltasını küçük oğlunun kolayca ulaşabileceği bir yerde bırakmamalıdır. Kılıcını her gün cilalamayan bir Samuray, en ihtiyaç duyduğu anda kılıcının paslanmış olduğunu görecektir. Sevdiği kadına çiçek vermeyi unutan bir erkek sonunda terk edilecektir."

Zenno işte o zaman anladı: ruhani dünyada uygulanan Zen tekniklerini çok iyi bilse de, onları günlük hayata geçirmeyi unutmuştu."

Dostluk hikayesi

İskoçya'da bir zamanlar yoksul mu yoksul Fleming adında bir çiftçi yaşardı.

Fleming, günlerden bir gün tarlada çalışırken bir çığlık duydu. Hemen sesin geldiği yere koştu. Bir de baktı ki beline kadar bataklığa batmış bir çocuk, kurtulmak için çırpınıp duruyor. Çocukcağız bir yandan da avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Çiftçi çocuğu bataklıktan çıkardı ve acılı bir ölümden kurtardı. Ertesi gün Fleming'in evinin önüne gelen gösterişli arabadan şık giyimli bir aristokrat indi. Çiftçinin kurtardığı çocuğun babası olarak tanıttı kendini.

"Oğlumu kurtardınız, size bunun karşılığını vermek istiyorum" dedi.

Yoksul ve onurlu Fleming "Kabul edemem!" diyerek ödülü geri

çevirdi. Tam bu sırada kapıdan çiftçinin küçük oğlu göründü.

"Bu senin oğlun mu?" diye sordu aristokrat.

Çiftçi gururla "Evet!" dedi.

Aristokrat devam etti: "Gel seninle bir anlaşma yapalım. Oğlunu bana ver iyi bir eğitim almasını sağlayayım. Eğer karakteri babasına benziyorsa ilerde gurur duyacağın bir kişi olur."

Bu konuşmalar sonunda Fleming'in oğlu aristokratın desteğinde eğitim gördü. Aradan yıllar geçti. Çiftçi Fleming'in oğlu Londra'daki St. Mary's Hospital Tıp Fakültesi'nden mezun oldu ve tüm dünyaya adını penisilini bulan Sir Alexander Fleming olarak duyurdu.

Bir sure sonra aristokratın oğlu zatürreeye yakalandı. Onu ne mi kurtardı? Penisilin!

Aristokratın adı: Lord Randolp Churchill. Oğlunun adı: Sir Winston Churchill. Kurtaran doktor: Çiftçinin oğlu Sir Alexander Fleming.

Paraya gereksiniminiz yokmuş gibi çalışın. Hiç acı çekmemiş gibi sevin. Hiçbir şey beklemeden verin. Karşılığı nasıl olsa gelecektir.

Ayağımıza gelen fırsatlar

Kaba saba, soluk, yıpranmış giysiler içindeki yaşlı çift, Boston treninden inip utangaç bir tavırla rektörün bürosundan içeri girer girmez, sekreter masasından fırlayarak önlerini kesti... Öyle ya, bunlar gibi ne idüğü belirsiz taşralıların Harvard gibi üniversitede ne işleri olabilirdi?

Adam, yavaşça rektörü görmek istediklerini söyledi. İşte bu imkansızdı. Rektörün o gün onlara ayıracak saniyesi yoktu.

Yaşlı kadın, çekingen bir tavırla; "Bekleriz" diye mırıldandı.

Nasıl olsa bir süre sonra sıkılıp gideceklerdi. Sekreter sesini çıkarmadan masasına dondu. Saatler geçti, yaşlı çift pes etmedi. Sonunda sekreter, dayanamayarak yerinden kalktı. "Sadece birkaç dakika görüşseniz, yoksa gidecekleri yok" diyerek rektörü iknaya

çalıştı. Anlaşılan çare yoktu..

Genç rektör, isteksiz bir biçimde kapıyı açtı. Sekreterin anlattığı tablo içini bulandırmıştı. Zaten taşralılardan, kaba saba köylülerden nefret ederdi. Onun gibi bir adamın ofisine gelmeye cesaret etmek, olacak şey miydi bu? Suratı asılmış, sinirleri gerilmişti.

Yaşlı kadın hemen söze başladı. Harvard'da okuyan oğullarını bir yıl önce bir kazada kaybetmişlerdi. Oğulları, burada öyle mutlu olmuştu ki, onun anısına okul sınırları içinde bir yere, bir anıt dikmek istiyorlardı.

Rektör, bu dokunaklı öyküden duygulanmak yerine öfkelendi. "Madam" dedi, sert bir sesle, "Biz Harvard'da okuyan ve sonra ölen herkes için bir anıt dikecek olsak, burası mezarlığa döner..."

"Hayır, hayır" diyerek haykırdı yaşlı kadın. "Anıt değil... Belki, Harvard'a bir bina yaptırabiliriz". Rektör, yıpranmış giysilere nefret dolu bir bakış fırlatarak, "Bina mı?" diyerek tekrarladı, "Siz bir binanın kaça mal olduğunu biliyor musunuz? Sadece son yaptığımız bölüm yedi buçuk milyon Dolardan fazlasına çıktı..."

Tartışmayı noktaladığını düşünüyordu. Artık bu ihtiyar bunaklardan kurtulabilirdi. Yaşlı kadın, sessizce kocasına dondu: "Üniversite inşaatına başlamak için gereken para bu muymuş? Peki, biz niçin

kendi üniversitemizi kurmuyoruz, o halde?"

Rektörün yüzü karmakarışıktı.. Yaşlı adam başıyla onayladı.

Bay ve bayan Leland Stanford dışarı çıktılar. Doğu California'ya, Palo Alto'ya geldiler. Ve Harvard'ın artık umursamadığı oğulları için onun adını ebediyen yaşatacak üniversiteyi kurdular.

Amerika'nın en önemli üniversitelerinden birini STANFORD'u.

Ayağınıza kadar gelip, sizinle görüşmek isteyen insanlara yaklaşmadan önce bir kez daha düşünmeniz dileğiyle...

Ben'le sohbet

Sevmek...
"Sevmek" dedim.
"Yoluna ölmek" dedi.
"Yol" dedim.
"Alıp başını gitmek" dedi.
"Gitmek" dedim.
Bir "Ahh" çekip, "dostlardan ayrılmak" dedi.
"Dost" dedim.
Durdu. Bana baktı. "dost" diye mırıldandı.
"Yüreğime nasıl koysam bilemediğim" dedi.
"Yürek" dedim.
"Dünyaları içine sığdıramadığım" dedi.
"Dünya" dedim.
"Hayatın bir yüzü" dedi.
"Yüz" dedim.

"Ardında ne gizli bilemediğim" dedi.
"Giz" dedim.
"Hep çözmeye çalıştığım" dedi.
"Çalışmak" dedim.
"Bitmeyecek öykü" dedi.
"Öykü" dedim.
"Binlercesini içimde gizliyorum" dedi.
"Gizlemek" dedim.
"İşte, her şeyin bitimi" dedi.
"Şey" dedim.
"Sevda" dedi.
"Sevda" dedim.
"Peşinden koştuğum" dedi.
"Koşmak" dedim.
"Hayat, bir maraton" dedi.
"Hayat" dedim.
"Öyle kısa ki!" dedi.
"Niçin kısa?" diye sordum.
"Yaşanacak çok şey var, zaman yok" dedi.
"Yaşanması gereken ne var?" diye sordum.
"Aşk" dedi.
"Kaç kere?" diye sordum.
"Bin kere" dedi, "Milyon kere"
"Neden bir kere değil?" diye sordum.

"Bütün aşkların toplamı, en yüce ve tek aşk" dedi.
"Önce ona varsan olmaz mı?" diye sordum.
"Keşke olsa" dedi, "Ama önce yoğrulmak gerek"
"Acı çekmek mi?" diye sordum.
"Evet, aşk acısında yok olmak" dedi.
"Yok olunca!" dedim.
"İşte gerçek aşkta o zaman yaşamaya başlarsın" dedi.
"Gerçek aşk!" dedim.
"Büyük o!" dedi.
Durdum. Durdum. Ve sustum!
"Neden sustun?" diye sordu.
"Yüreğim titredi sanki" dedim.
"Neden?" diye sordu.
"Bilmiyorum" dedim. "Büyük O!"
"Evet" dedi, "Büyük O!"
"Nerede?" diye sordum.
"Her yerde" dedi.
"Nasıl?" diye sordum.
"Yüreğini aç" dedi.
"Yüreğimi açmak!" dedim.
"Bir tebessümle bak her şeye"
"Tebessüm" dedim.
"Her kapının anahtarı" dedi.
"Kapı" dedim.

"Girmeden bilemezsin" dedi.
"Ya korku!" dedim.
"Bilinmeyenden korkar insan" dedi.
"Ben bilmiyorum" dedim.
"Neyi?" diye sordu.
"Ben'i" dedim.
"Sen kimsin?" diye sordu.
"Ben kimim?" diye sordum.
"Sevgiyle beslenensin" dedi.
"Kimin sevgisiyle?" diye sordum.
"Büyük O'nun" dedi.
Durdum. Durdum. Yine sustum.
"Kimsin?" diye sordum.
"SEN'im" dedi.

Büyüyün ve küçülün

Şirket büyüdükçe, dikey hiyerarşik yapılanma içinde inanılmaz hantallaşır. Büyüdükçe "Fil Firma" olursunuz.

Öyleyse Büyüyün ve Küçülün!

Şu, iki de bir dünyayı balonla dolaşmaya çalışan Branson buna en iyi örnektir.

Branson; Virgin Records, Virgin Railways gibi firmaların sahibidir. Bir çok sektörde faaliyet gösteren Virgin her alanda başarılıdır. S.M.C.'de katıldığım bir workshopta İngiliz yöneticilerle Virgin'in başarısının nereden kaynaklandığını çalıştık. Genelde İngiltere'den parlak beyinler, pırıltılı fikirler çıkmaz, yılların getirdiği kalıpçı sistem yaratıcılıklarını yok etmiştir.

Virgin'in farkı, küçük şirketlere bölünerek çalışmasıdır. Hatta

birimler şirket içerisinde bağımsız şirketler gibi çalışırlar. Yani bir Fil Firma yerine 10'a yakın Leopar Firma olursunuz hızlı çevik ve yırtıcı. Branson Virgin Airlines'ı kurmaya karar verdiğinde British Airways hiç ciddiye almaz.

Bugün Virgin Airlines B.A.'in en büyük rakibi. Bu örneği bir yönetim dersinde verdiğimde katılımcılardan acente sahibi olan bir yönetici gerçekten geçtiğimiz aylarda Virgin'den birisinin onları ziyaret ettiğini ve artık B.A.'in değil Virgin Airlines'ın biletlerini sattıklarını söyledi.

O acentenin kapısından bir filin girmesine imkan yok, oysa bir leopar küçük pencereleri bile kullanabilir.

Kazların duyarlılığı

Yaban kazlarını sonbaharda güneye doğru "V" biçiminde uçarken gözlemlediğimizde, "acaba hangi bilim alanı kazların uçuş biçimini irdeliyordur?" diye düşünmemiz olasıdır. İnsanoğlunun gözlem yeteneğinden kaynaklanan araştırmalar her yaban kazının kanat çırptığında, ardında uçan bir başka kaza yükseklik kazandırdığını göstermektedir. Böylece "V" biçiminde uçmanın sağladığı yardımlaşma, tek başına uçan bir kaza oranla sürüye yüzde 71 daha fazla uçma mesafesi kazandırmaktadır.

Ortak yön ve topluluk duygusunu paylaşan insanlar gidecekleri yere daha hızlı ve kolay bir biçimde ulaşırlar, çünkü onlar birbirlerine sağladıkları olanaklardan yararlanarak yolculuk etmektedirler.

Kazlardan birisi uçuş düzeninin dışına çıktığında yer çekiminin ve yalnız uçmanın neden olduğu yavaşlamayı hisseder. Bu nedenle

önündeki kazın gücünden yararlanabilmek için hemen yeniden sürünün uçma düzenine katılır.

Eğer bir kaz kadar duyarlığımız varsa bizimle aynı yöne giden kimselerin öngördüğü düzen içinde kalırız.

Uçuşa liderlik eden kaz yorulduğunda geride kalır ve başka bir yaban kazı "V" düzeninin uç noktasında uçmaya başlar.

İster insan ister kaz olalım zor işleri dönüşümlü olarak yapmamız gerekir.

Kaz sürüsünün artçıları öndekileri, hızlarını düşürmesinler diye öterek cesaretlendirirler.

Arkadan öttüğümüzde bizler ne tür mesajlar veriyoruz?

Kazlardan biri hastalandığında ya da vurularak sürüden koptuğunda iki yoldaşı sürüden ayrılır ve korumak, yardım etmek için onu izlerler. Yeniden uçabilecek duruma gelinceye ya da ölünceye kadar yanından ayrılmazlar. İşleri bitince de ya kendi sürülerine ya da başka bir kaz sürüsüne katılırlar.

Eğer kaz kadar duyarlığa sahipsek birbirimizi böylesine dayanak oluruz.

Balıkçı

Amerikalı bir zengin, iş seyahati sırasında Meksika'nın küçük bir kıyı kasabasına uğramış. Limanda gezerken bakmış ağzına kadar balık dolu bir tekne ve içinde keyifli bir balıkçı...

"Merhaba balıkçı" diye seslenmiş; "Bu balıkları ne kadar zamanda tuttun?"

" Bir iki saatimi aldı" demiş balıkçı...

İştahlanmış bizim işadamı;

"E, niye biraz daha kalıp daha fazla tutmadın" diye sormuş.

"Bu kadarı bize yetiyor da ondan" diye omuz silkmiş balıkçı.

Şaşırmış balıkçının bu kanaatkarlığına işadamı; "Kalan zamanını nasıl geçiriyorsun peki" diye üstelemiş. Balıkçı, özetlemiş gününü;

"Sabahları açılır, biraz balık tutarım. Sonra çocuklarımla oynarım. Öğleyin karımla biraz siesta ya-parım. Akşamları amigolarla beraber

gitar çalıp şarap içer, geç vakte kadar eğleniriz. Anlayacağınız oldukça meşgul sayılırım sinyor"

Gerinmiş Amerikalı:

"Bak demiş ben sana yardımcı olabilirim. Bu işe daha çok zaman ayırmalısın. Daha büyük bir tekne bulup daha çok balık tutmalısın. Oradan elde edeceğin gelirle daha büyük tekneler alırsın. Kısa sürede bir balıkçı filosuna sahip olursun. Böylece yakaladığın balığı aracılarla değil, doğrudan işleme tesislerine satarsın. Hatta zamanla kendi balık fabrikanı bile kurabilirsin. Kısa zamanda balıkçılık sektöründe bir numara olursun."

Balıkçı merakla "Bunları yapmak kaç sene alıyor sinyor" demiş.

"15-20 yılda halledersin" demiş Amerikalı "Ama sonrası daha parlak. Zamanı gelince şirketini halka açarsın, hisselerini iyi paraya satarsın, kısa zamanda zengin olup milyonlar kazanırsın"

"Milyonlar ha.." diye tekrarlamış balıkçı.. " Eee sonra..."

"Sonra emekli olursun. Küçük bir balıkçı kasabasına yerleşirsin. İstersen zevk için balık tutarsın. Çocuklarınla oynar, karınla keyfince siesta yaparsın. Akşamları da arkadaşlarınla şarap içer ve gece yarısına kadar gitar çalarsın. Nasıl? Mükemmel değil mi?"

Bir hırsızın portresi

Genç Macar Sanatçı Arpad Sebesy multi milyoner Elmer Kelen'in portresini yapmak için görevlendirilmişti. Görev özellikle zordu, çünkü Kelen sadece üç kısa poz vermeye razı olmuştu. Sonuçta, Sebesy portrenin çoğunu ezberden yapmak zorunda kalmıştı. Kısıtlamalara rağmen, Sebesy portrenin Kelen'e yeterince benzediği görüşündeydi. Ancak, Kelen aynı fikirde değildi. Kibirli milyoner resmin kendisine benzemediğini öne sürerek portrenin parasını ödemeyi reddetti. Genç ressam resmini yapabilmek için saatlerce titizlikle çalışmıştı, ve birdenbire bunu gösterecek hiç bir şeyi olmadığını fark etti.

Milyoner stüdyodan ayrılırken, sanatçı bir ricada bulundu, "Portreyi size benzemediği için reddettiğinizi belirten bir mektup yazabilir misiniz?"

Kelen bu kadar kolay kurtulduğuna sevinerek razı oldu. Aylar sonra, Macar Sanatçıları Derneği, Budapeşte Güzel Sanatlar Galerisinde sergi açtı. Kelen' in telefonu çalmaya başladı. Biraz sonra galeriye geldiğinde Sebesy'nin yaptığı portresinin, üzerinde "Bir Hırsızın Portresi" etiketiyle teşhir edildiğini gördü. Mağrur milyoner resmin indirilmesini istedi. Müdür reddedince, Kelen resmin kendisini topluma alay konusu edeceği için dava açmakla tehdit etti. Bunun üzerine müdür Kelen'in resmin kendisine benzemediği için almayı reddettiğini belirten imzalı mektubunu çıkardı.

Milyoner, artık resmin parasını ödeyip almaktan başka çare kalmadığını anlamıştı.

Genç sanatçı sadece son gülen olmakla kalmamış, aynı zamanda güçlüğü karlı bir alışverişe döndürmüştü. Çünkü milyoner resmi almağa kalktığında fiyatın eskisinden on kat daha fazla olduğunu görmüştü.

Gördüğünüz gibi, güçlüklere teslim olmayı kabul etmemişti. Bunun yerine öfke ve acıya teslim olmaktansa yaratıcı ve yararlı bir kapı açacak bir yol düşündü.

Kısaca ressam değerli bir prensip keşfetmişti.
Yeni fırsatlar bizi genellikle sıkıntılı anlarda ziyaret eder, ama bir

kapı kapanırsa, başka bir kapı açılır.

Dr.Charles C.Lever
Duvarı Aşamıyorsan Bir Kapı Aç...

Kariyer katili 10 söz

Zeki, çalışkan birçok insan iş hayatının başında önyargılara takılıyor. Bu önyargılar, geçerli anlayış ve alışkanlıklar, parlak bir kariyere giden yolu tıkıyor. İşte genç insanları ya da iş yeri değiştirenleri kariyerinde engelleyen 10 temel takıntı.

1- Bu işyerinde motivasyon yok!

Sen kendi kendini başarıya motive edemezsen, bunu kimse başaramaz. Başkalarından motivasyon beklemeden önce, sen işini elinden geldiğince iyi yapmaya çalış. Bozulan moralini düzeltmeyi başkasına bırakma. Kendini en iyi ancak sen tanıyabilirsin. Kırılan kalbini yine sen tamir etmeye bak.

2-İş arkadaşlarım hiçbir şey bilmiyor.

Devir, "ekip çalışması" devri. Sen kendini yabancı dilinle ve diplomanla belki bir "yıldız" olarak görebilirsin ama tek başına ulaşacağın

başarıların sayısı çok kısıtlı olacak. İşteki sorunlar, dahi de olsa tek bir kişinin üstesinden gelemeyeceği kadar karmaşıktır. Arkadaşların sana, sen onlara muhtaçsın.

3-500 milyon liraya bu kadar çalışılır!

İşte bir numaralı kariyer katili eleman sloganı. Ücretin gerçekten düşük olabilir. Ancak sen verimini düşürdüğünde işyeri çok az zarar görür. Esas zararı sen kendin görürsün. Bu kısır döngüye bir kez girdin mi çıkman çok zor olabilir. Vitesi bilerek, kendi potansiyelinin altına düşürdüğünde beyin hücrelerinin suyu çekilir.

4-Diplomayı aldıktan sonra da mı okuyacağız. Bu kadar bilgi bana yeter.

Tam ağza biber koyulacak bir söz. Tüm koşulların hızla değiştiği bir ortamda, yenilikleri izlemediğin takdirde geride kalırsın.

5-Müdürüm beni anlamıyor. Şef de nedense bana taktı.

Müdürün işi başından aşkın. Seni anlamaya pek vakti yok: Zaten onun da kendine göre kırk tane sorunu var. Başka bir işyerine gitsen de durum pek farklı olmayacak zaten. Kendi işini, üretimini ve yaratıcılığını masanın üstüne koyduğunda herkes seni bal gibi anlar.

6-Ben tek başıma ne yapabilirim ki.

Zaten kimse yeni bir şey üretmiyor. Sorunlara, zorluklara hemen

teslim olma. Her sorunun muhakkak bir çözüm yolu vardır. Düşündükçe sen de bir çıkış yolu bulabilirsin. Araziye uyup, "böyle gelmiş böyle gider" dersen ilerideki masadaki "dinazor"dar bir farkın kalmaz.

7-Bu işi hiç mi hiç sevmiyorum!

Eskilerin dediği gibi, "Aşk olmadan meşk olmaz". Sen işini sevmiyorsan, işin de seni sevmez. İşine sarılmadığın takdirde kariyer merdiveninde yükselmek hayal olur. Çünkü işteki yaratıcılık ve yüksek performans, ancak gönüllü çalışıldığı takdirde ortaya çıkar. Beyin ancak yürekten güç alıyorsa bir şeyler üretebilir.

8-Yarın kendime yeni bir çalışma programı hazırlayacağım.

Babanın yıllardır söylediği gibi, bugün başlanmayan bir işe yarın da başlanmaz. "Yarın" dedikçe günler, aylar, haftalar çok çabuk geçer. Dağarcığında bir şeyler varsa, hemen yapmaya başla. Hemen, şimdi!

9-Ah bir "green card" alabilsem!

Sorunlar ve gerekli çözümler senin zayıf omzuna ağır geliyor. Kaçmak, yepyeni bir ortamda, yeni bir hayata başlamak istiyorsun. Ancak Amerika'da da hayat kolay değil. Üstelik orada elemanlardan beklenen çalışma standardı, buradakinden daha yüksek. Sen alışkanlıklarını değiştirmedikten sonra ne yapsan faydası yok.

10-Raporu bir kez daha okumaya gerek yok. Yanlış varsa biri düzeltir herhalde...

Üzerine aldığın her işi eksiksiz yapmaya çalış. Kendi yanlışlarını kendin bul, onları başkasının yakalamasına fırsat verme. Mükemmelliğe belki kimse ulaşamıyor ama yine de sen eksiksiz ve hatasız bir ürün ortaya koymaya çalış. Ürünün, işin, giderek hayatın kalitesinin, bir ekstra emekle, bir fazladan "özen"le yükseleceğini hiç aklından çıkarma.

Özensizlik, seni hiç bir zaman teslim almasın.

Deniz feneri

Eğitim filosuna verilmiş olan iki savaş gemisi birkaç gündür kötü hava koşullarında manevra yapıyorlardı. Ben, en öndeki savaş gemisinde görevliydim ve hava kararırken köprüde nöbetteydim. Yer yer sis vardı ve görüş alanı dardı. Bu nedenle komutan da köprüdeydi, bütün faaliyetleri denetliyordu.

Karanlık bastıktan kısa bir süre sonra köprünün gözetleme yerinde iskele tarafındaki nöbetçi haber verdi; "Işık. Sancak tarafında."

Komutan seslendi: "Dümdüz mü ilerliyor, yoksa kıça doğru mu gidiyor?"

Nöbetçi "Dümdüz ilerliyor Komutanım" diye cevap verdi.

Bu, o gemiye tehlikeli bir çarpışma rotası üzerinde olduğumuz anlamına geliyordu.

Komutan nöbetçiye emir verdi; "Gemiye mesaj gönder: Çarpışma rotasındayız. Rotanızı 20 derece değiştirmenizi öneriyoruz."

Karşıdan şu sinyal geldi: "Rotanızı 20 derece değiştirmeniz önerilir."

Komutan, "Mesaj gönder." dedi. "Ben komutanım. Rotayı 20 derece değiştirin."

Karşıdaki "Ben deniz onbaşıyım, rotanızı 20 derece değiştirmeniz iyi olur." diye yanıtladı.

Komutan bu arada iyice öfkelenmişti. Hırsla emretti. "Mesaj gönder! Ben bir savaş gemisiyim. Rotanızı 20 derece değiştirin."

Karşıdaki ışıklarla işaret verdi. "Ben bir deniz feneriyim."

Rotayı değiştirdik.

Komutanın - ve bu olayı okurken bizim- karşılaştığı-mız paradigma değişimi, olayı tamamen farklı bir çerçeveye oturtuyor. Burada komutanın kısıtlı algı-sının, gerçeğin yerini aldığını görebiliyoruz; bu, sisler içinde ilerleyen kaptan için olduğu kadar, bizler için de gündelik yaşantımızda anlaşılması zorunlu olan bir gerçektir.

Annemizden işittiğimiz bu tür sözler hala hepimizin kulağındadır.

İç çamaşırların her zaman temiz olmalı

Annemiz bize sayısız dersler vermiştir. Bunları iş hayatında kullanmayı hiç denediniz mi?

"Hiç denemediğin bir şeyden hoşlanmayacağını nereden biliyorsun?"

"Suratını asmayı sürdürürsen, bir gün yüzün öyle donup kalabilir."

"Ortalığı kimin dağıttığı önemli değil; sen topla."

"Tüm arkadaşların kendilerini köprüden attı diye sen de mi atmalısın?"

"Fazla büyüklenme."

"Özür dilemesini bil."

"Bir kitabı kapağına bakarak değerlendirmeye kalkma."

"Paylaşmayı bil."

"Bu, dünyanın sonu değil."

"Nereden geldiğini unutma."

"Birbirinizle didişmekten vazgeçin."

"Tabağındaki sebzeleri bitir, yoksa tatlı yiyemezsin."

"İç çamaşırların her zaman temiz olmalı, bir kaza geçirirsen birileri görebilir."

Danışman hikayeleri

Yanlış Danışman

Çobanın biri yol kenarında koyunlarını otlatırken, yanına bir Cherokee Jeep yaklaşmış. Brioni gömleği, Cerruti ayakkabıları, Ray-Ban gözlüğü, YSL kravatı ve jöleli saçları ile iki dirhem bir çekirdek bir genç adam inmiş aşağıya ve çobana sormuş;

"Eğer kaç tane koyunun olduğunu söylersem bana onlardan bir tanesini verir misin?

Çoban bir adama bakmış bir koyuna bakmış ve "Tamam" diye cevap vermiş.

Genç adam telefonunu bilgisayara bağlamış, bir NASA sitesine girmiş. GPS'sini kullanarak yeri taramış bir data base ve logaritma ile

doldurulmuş Excel tablosu açmış, 150 sayfalık bir rapor basmış ve çobana dönerek "Tam olarak 1586 adet koyunun var" demiş. Çoban yanıtlamış,

"Doğru. Al koyunlardan birini"

Genç adam bir koyunu almış jipinin arkasına atmış.

Genç adam yola koyulmak üzereyken bu sefer de çoban ona,

"Eğer ben de senin işinin ne olduğunu bilirsem koyunumu geri verir misin? diye sormuş.

Adam "Evet, neden olmasın!" diye yanıtlamış. Çoban, "Sen bir Yönetim danışmanısın" demiş. Adam hayretler içinde "Peki ama nasıl oldu da bildin?" diye sormuş.

Çoban "Çok basit" demiş. "Buraya çağrılmadan geldin bu bir. Benim zaten bildiğim bir şeyi bana söylemek için benden ücret aldın bu iki. Üçüncüsü, benim de kendinin de ne yaptığının farkında bile değilsin, indir şu köpeğimi bagajdan Allah aşkına."

Doğru Danışman

Arkadaşları arasında daima ucuz ve iyi araba almakla ün salan birinin eline yine bir kelepir araba geçmişti.

Arkadaşlarından biri dayanamayıp sordu:

"Yahu motordan falan pek anlamazsın ama, arabanın da hep iyisini alırsın. Bunun sırrı nedir, söylesene."

Adam;

"İşin bir püf noktası var tabii," dedi. "Ne zaman bir araba alacak olsam, önce denemek için bir kere binip dolaşmayı şart koşarım. O zaman, ver elini başka bir satıcıya. Ona bu arabayı satmayı düşündüğümü söylerim. Şöyle bir iyice yoklar ve arabanın ne kusuru varsa bana bir bir anlatır."

Kaşıktaki yağ

Günlerden bir gün, bir adam hayatının amacının mutlu olmak olduğuna karar vermiş ve mutluluğu aramaya koyulmuş. Ne ettiyse onu bir türlü bulamamış. Sonunda bir zengin bilgenin adını duymuş ki bu bilge hem aklı, hem bilgisi, hem de malı ile tam anlamıyla zengin birisiymiş. Zengin olduğu kadar yardımsevermiş de kapısına kim gelse sorusunu cevaplamadan derdine derman bulmadan geri göndermezmiş.

Sonunda bizimki de bu bilgeyi görmeye karar vermiş. Onu görmek için tam iki deniz aşmış. Sonunda onu bulmuş, ancak kapısında çoook uzun bir kuyruk varmış. Bizimki adamın gerçekten de büyük birisi olduğuna ve derdine kesinlikle deva bulacağına kanaat etmiş.

Neyse bekleye bekleye sıra ona da gelmiş ve bilgeye mutluluğun nerede olduğunu sormuş. Bilge biraz düşünmüş bu soruyu cevapla-

maya kalkarsa sıradaki diğer insanların beklemekten öleceğini düşünmüş, sonra adamlarından bir kaşık istemiş ve içine iki damla yağ damlatmış sonra bizimkine vermiş; "Al bunu ağzında taşı ama sakın yağ dökülmesin, sarayımın her yerini gez ve sonra tekrar gel" demiş. Bizimki biraz şaşkın kabul etmiş. Neyse bizimki gelmiş bilge bakmış yağ hala kaşıkta. Aferin yağı dökmemişsin, peki anlat bakalım sarayımda neler gördün. Bizimki hık demiş gık demiş başka birşey diyememiş. Sonra bilge "olmadı" demiş. "Al bu kaşığı sarayımdaki güzellikleri iyice görüp dolaş sonra gene gel" demiş. Bizimki biçare kabul etmiş. Her yeri gezmiş ve güzelliklerden gözleri kamaşmış. Sonra ağzında gene bilgenin yanına gelmiş. Bilge sormuş "Güzellikleri gördün mü?" Bizimki bu sefer bir bir anlatmaya başlamış. Ama bilge onun sözünü kesmiş ve "Peki yağ nerede?" demiş. Adam bir de bakmış ki yağı tamamen unutmuş, biraz utanmış ama ne desin? "Şey... döküldü." demiş. Bilge bizimkine anlamlı bir bakış atmış ve "Mutluluk hayatın bütün güzelliklerini bütün detaylarıyla görmek, tadını çıkarmak ve kaşıktaki yağa sahip çıkıp onu dökmemektir." demiş. Bizimki cevap bu kadar basit olduğu halde nasıl olup da bu kadar zamandır uğraştırıp durduğuna şaşkın, ama cevabı bulduğuna mutlu olarak, teşekkür etmiş ve bilgenin huzurundan ayrılmış.

Bir motivasyon öyküsü

Bir profesörün mezun edeceği talebelerine verdiği son ders

Charles Schwab'ın istediği kadar verim alamadığı bir fabrikası vardı. Bir gün ustabaşı ile konuşuyordu:

- "Senin gibi becerikli birisi nasıl olur da fabrikadan istediği kadar verim alamaz?"

- "Bilmiyorum. Bütün işçileri çok çalıştırdım. Bir çoğunu işten atmakla tehdit ettim. Ama başarılı olamadım."

Schwab yakınında duran bir işçiye sordu:

- "Bugün kaç kazan çelik erittiniz?"

- "Altı."

Schwab bir tebeşir parçası alarak yere büyük bir 6 yazdı ve çıkıp gitti. Gece işçileri geldiği zaman bu 6 rakamının ne olduğunu sordular. Gündüz vardiyası işçileri de:

"Patron bugün bize kaç kazan çelik erittiğimizi sordu, 6 cevabını verdik, buraya 6 yazdı ve gitti" dediler.

Ertesi gün Schwap fabrikayı yine dolaştı. 6 rakamı silinmiş ve yerine 7 yazılmıştı. Gündüz işçileri gelince 7'yi gördüler. Demek gece çalışanlar kendilerinden daha iyi iş yaptıklarını zannediyorlardı? Kendilerini gece işçilerinden üstün göstermek için büyük bir gayretle çalıştılar ve yere 10 yazdılar. Çok geçmeden fabrikanın verimi o civardaki bütün fabrikaları geçti. Nasıl mı? Schawb bunu şöyle açıklıyor:

"İş yaptırmak için rekabet hissini uyandırmak gerekir. Amaç herkesi mücadele etmeye sevketmek değildir. Onları birbirine üstün gelmeye teşvik etmektir. Üstün gelme hissi, insanların ruhunu coşturur. Hayatta başarılı olan her insanın en sevdiği şey; başaracağı iştir. Çünkü bu başarıda kendisini ifade eder ve bu sayede değerini, üstünlüğünü gösterir. İşte bu yüzden, bir oturuşta bir kilo dondurma yeme, elli bardak su içme gibi manasız yarışmalar buradan gelir. Üstün gelmek, değerini göstermek, insanların en önemli isteğidir. O halde insanları kendi özelliklerini ortaya çıkarmaları için cesaretlendiriniz."

Cadillac

Colorado'da 1957 yılıydı...Michael Thornburn adlı grafiker o zamanlar araba çizimleri yapıyor ve hayalindeki arabaları bir bir zamanın gazetelerine ve dergilerine gönderiyordu. Genç adam bir kaç yıl sonra Ford'a geçtiğinde bu hiç kimse için sürpriz değildi. İnanılmaz arabalar çiziyor ve araba üreticileri onun çizdiği arabaları üretiyorlardı.

1960'larda artık o dönemin en önemli oto sanayisi ve araba üreticisi olan Cadillac'a transfer oldu. Ama Cadillac'la olan anlaşması gereği artık spor araba çizemeyecekti. Zamanın gençliği onun fikirleri sayesinde inanılmaz otolara biniyordu ama artık o orta yaştaki müşterilere hitab eden ve bir efsane haline gelen Cadillac çizimlerini yapıyordu.

1969 yılında Cadillac'tan GM'e geçtiğinde artık o bir efsaneydi.

Ama Thornburn'ün hala bir hayali vardı. Ne kadar büyük araba firmalarıyla çalışırsa çalışsın çizimler hariç yönetimde çok da fazla etkili olamadığının farkındaydı. Bu yüzden GM'le yaptığı bir anlaşma ile mutlaka çizdiği arabalardan birisine kendi bulduğu bir ismi verecekti. Ancak GM ondan ilk önce modellemeyi gerçekleştirmesini, prototip incelendikten sonra bunun yönetim kurulunun kararı olduğunu söyledi.

Thornburn 1972 yılında inanılmaz bir spor araba çizmişti. Araba onun dehasını ve hayal gücünü o kadar güzel yansıtıyordu ki o arabaya isim vermek belki de hayatının en zor kararlarından biri olacaktı. Arabaya isim ararken birçok arkadaşının ve meslektaşının görüşlerinden faydalandı. Ama hiçbiri onun aradığı isme yakın fikirler değildi. Hepsi dönemin klasik arabalarına verilen isimlerden ibaretti. Oysa bu derece iyi tasarlanmış ve sadece kendisinin test etmesi için bir tane üretilmiş bu arabanın ismi çok dikkat çekici olmalıydı.

Kasım 1972'de GM'le problemler yaşamaya başlayan Thorburn, GM'in üretim safhasına geçme konusunda aceleciliği yüzünden sıkıntılı bir döneme girmişti. Bir gün arabasının bulunduğu prototip garajında yaşlı ve fakir görünümlü bir zenci Thornburn'ün isimsiz modelini büyük bir özenle yıkıyordu. Thornburn adamın arabayı ne kadar özenle temizlediğini seyretti. Adam arabayı o kadar güzel

parlatmıştı ki motorundan lastiklerine, lastiklerinden metal aksanına hatta ve hatta jantların içlerine kadar tüm bölgeleri temizlemişti. Belli ki yaşlı zenci adam bu arabaya kendinden bir şeyler de katmıştı. Thornburn üzgün fakat ümit dolu bir ses tonuyla yaşlı adama yaklaştı;

'Hey ihtiyar sence bu arabanın adı ne olmalı?' diye sordu.
İhtiyar yaşlı gözlerle Thornburn'e döndü, korkak bir ses tonuyla;
'Bence bu araba aynen Cadillac'a benzemiş' dedi.

Poor Old Negro Thinks It's A Cadillac!
Zavallı yaşlı zenci. Bunun bir Cadillac olduğunu sandı.

Thornburn oracıkta kalakalmıştı. Çünkü belki de hayatının en önemli anlarından birini yaşıyordu... Artık arabanın ismini bulmuştu. O yaşlı zenciye ne kadar teşekkür etse azdı. Artık GM'i bırakıp yuvaya dönmenin ve Cadillac için bir spor araba üretmenin zamanının geldiğine inanmıştı. Arabanın bütün hakları kendisinde olduğu için GM'den tazminatla ayrıldı.

Tabii o yaşlı zenciyi de modelleme bölümünün başına aldı.

Arabanın adı (P)OOR (O)LD (N)EGRO (T)HINKS (I)T'S (A) (C) ADILLAC olmuştu...

Yani günümüzün en gözde spor arabalarından PONTIAC....(tabii ki o da bir Cadillac'tı)

Büyük taşlar

Zamanın iyi ve üretken olarak kullanımı konusunda zaman zaman kurslar düzenleniyor. İşte bu kurslardan birinde zaman kullanma uzmanı öğretmen, çoğu hızlı mesleklerde çalışan öğrencilerine:

- "Hadi, küçük bir sınav yapalım" demiş.

Masanın üzerine kocaman bir kavanoz koymuş. Sonra bir torbadan irice kaya parçaları çıkarmış, dikkatle üst üste koyarak kavanozun içine yerleştirmiş. Kavanozda taş parçaları için yer kalmayınca sormuş:

- "Kavanoz doldu mu?"

Sınıftaki herkes,

- "Evet, doldu" yanıtını vermiş.
- "Demek doldu ha" demiş hoca.

Hemen eğilip bir kova küçük çakıl taşı çıkartmış, kavanozun tepesine dökmüş, kavanozu eline alıp sallamış, küçük parçalar büyük taşların sağına soluna yerleşmişler...

Yeniden sormuş öğrencilerine:

- "Kavanoz doldu mu?"

İşin sanıldığı kadar basit olmadığını sezmiş olan öğrenciler,

- "Hayır, tam da dolmuş sayılmaz" demişler.

- "Aferin" demiş zaman kullanım hocası. Masanın altından bu kez de bir kova dolusu kum çıkartmış. Kumu kaya parçaları ve küçük taşların arasındaki bölgeler tümüyle doluncaya kadar dökmüş. Ve sormuş yeniden:

- "Kavanoz doldu mu?"

- "Hayır dolmadı!" diye bağırmış öğrenciler. Yine

- "Aferin" demiş hoca.

Bir sürahi su çıkarıp kavanozun içine dökmeye başlamış.

Sormuş:

- "Bu gördüklerinizden nasıl bir ders çıkarttınız?"

Atılgan bir öğrenci hemen fırlamış:

- "Şu dersi çıkarttık. Günlük iş programınız ne kadar dolu olursa olsun, her zaman yeni işler için zaman bulabilirsiniz."

- "Hayır" demiş öğretmen. "Çıkartılması gereken asıl ders şu; Eğer büyük taş parçalarını baştan kavanoza koymazsanız daha sonra asla koyamazsınız."

Ve tabii, herkesin kendi kendisine sorması gereken soruyu sormuş:

- "Hayatınızdaki büyük taş parçaları hangileri? Onları ilk iş olarak kavanoza koyuyor musunuz? Yoksa kavanozu kumlarla ve suyla doldurup büyük parçaları dışarıda mı bırakıyorsunuz?"

Ya siz?

Kanuni ve Mimar Sinan

Kanuni Sultan Süleyman adını taşıyacak olan Süleymaniye Camii'nin yapımı için şu anki arsanın bulunduğu yeri beğenir. Mimar Sinan'ı da çağırtır araziye bakmaya, uygun olup olmadığını görmeye giderler. Mimar Sinan araziyi dikkatle inceler.

Padişah sorar, "Nasıl buldun Sinan?"

Koca Sinan cevap vermez ve araziye bakmaya devam eder. Vezirler diğer devlet erkanı herkesi gözü Sinan'ın ve Kanuni'nin üzerindedir. Ortalık buz kesmiş, çıt çıkmamaktadır. Herkes padişahın ne yapacağını beklemektedir.

İğne düşse duyulacak bir sessizlik vardır. Mimar Sinan konsantre olmuş araziye bakmaktadır.

Kanuni bir kere daha sorar "Ne düşünürsün bre Sinan?"

Mimar Sinan gözlerini araziden ayırmaz ve cevap vermez. Herkes korkmuş şaşkın muhteşem Süleyman'ın gazabını, hiddetini beklemektedir. Padişah hiçbir şey söylemez.

Aradan bitmek bilmeyen bir süre daha geçer. Ve Mimar Sinan başını eğerek arsadan içeri girer. Herkes Sinan'ın onları duymadığını o kısa süre içerisinde tasarımını yapıp hayalinde oluşturduğu kemerlerden birine çarpmamak için kafasını eğerek boş arsaya girdiğini fark eder.

Padişah bilgiye ve niteliğe saygı göstermiştir.

Babamı istiyorum

Adam yorgun argın eve döndüğünde 5 yaşındaki çocuğunu kapının önünde beklerken buldu. Çocuk babasına, "Baba bir saatte ne kadar para kazanıyorsun" diye sordu...

Zaten yorgun gelen adam, "Bu senin işin değil" diye cevap verdi.

Bunun üzerine çocuk "Babacım lütfen, bilmek istiyorum" diye üsteledi.

Adam "İllâ da bilmek istiyorsan 20 milyon" diye cevap verdi.

Bunun üzerine çocuk "Peki bana 10 milyon borç verir misin?" diye sordu.

Adam iyice sinirlenip, "Benim senin saçma oyuncaklarına veya benzeri şeylerine ayıracak param yok. Hadi, derhal odana git ve kapını kapat" dedi. Çocuk sessizce odasına çıkıp kapıyı kapattı.

Adam sinirli sinirli "Bu çocuk nasıl böyle şeylere cesaret eder." diye düşündü.

Aradan bir saat geçtikten sonra adam biraz daha sakinleşti ve çocuğa parayı neden istediğini bile sormadığını düşündü, "Belki de gerçekten lazımdı"

Yukarı çocuğunun odasına çıktı ve kapıyı açtı.
Yatağında olan çocuğa, "Uyuyor musun" diye sordu.
Çocuk "Hayır" diye cevap verdi.
"Al bakalım, istediğin 10 milyon. Sana az önce sert davrandığım için üzgünüm. Ama uzun ve yorucu bir gün geçirdim" dedi.

Çocuk sevinçle haykırdı, "Teşekkürler babacığım" Hemen yastığının altından diğer buruşuk paraları çıkardı. Adamın suratına baktı ve yavaşça paraları saydı.

Bunu gören adam iyice sinirlenerek, "Paran olduğu halde neden benden para istiyorsun? Benim, senin saçma çocuk oyunlarına ayıracak vaktim yok" diye kızdı.

Çocuk "Param vardı ama yeterince yoktu " dedi ve yüzünde mahcup bir gülücükle paraları babasına uzattı; "İşte 20 milyon.
Şimdi bir saatini alabilir miyim babacım?"

Tebessüm

Küçük kız, hüzünlü bir yabancıya gülümsedi.

Bu gülümseme adamın kendisini daha iyi hissetmesine sebep oldu. Bu hava içinde yakın geçmişte kendisine yardım eden bir dosta teşekkür etmediğini hatırladı.Hemen bir not yazdı, yolladı.

Arkadaşı bu teşekkürden o kadar keyiflendi ki, her öğle yemek yediği lokantada kıza yüklü bir bahşiş bıraktı.

Garson kız ilk defa böyle bir bahşiş alıyordu. Akşam eve giderken, kazandığı paranın bir parçasını her zaman köşe başında oturan fakir adamın şapkasına bıraktı.

Adam öyle ama öyle minnettar oldu ki... iki gündür boğazından aşağı lokma geçmemişti.Karnını ilk defa doyurduktan sonra, bir

apartman bodrumundaki tek odasının yolunu ıslık çalarak tuttu. Öyle neşeliydi ki, bir saçak altında titreşen köpek yavrusunu görünce,kucağına alıverdi.

Küçük köpek gecenin soğuğunda kurtulduğu için mutluydu. Sıcak odada sabaha kadar koşuşturdu. Gece yarısından sonra apartmanı dumanlar sardı. Bir yangın başlıyordu. Dumanı koklayan köpek öyle havlamaya başladı ki, önce fakir adam uyandı, sonra bütün apartman halkı...

Anneler, babalar dumandan boğulmak üzere olan yavrularını kucaklayıp, ölümden kurtardılar.

Bütün bunların hepsi, beş kuruşluk bile maliyeti olmayan bir tebessümün sonucuydu.

Bir ahbabın, bir ahbaba yardımı

Kuzey Carolina'da bir eyalet otoyolunun kenarına çekilmiş bir siyah limuzin içinde büyük bir patron olduğu görünüşünden anlaşılan bir kişi ve dışarıda motor kaputu açılmış limuzinin motoruna bilinçsizce bakan, çaresizlikten yüzü kıpkırmızı olmuş, üniformalı başı kasketli bir şoför.

Arkadan çok eski model A tipi Ford bir otomobille gelen çiftçi görünümlü bir adam otomobilinden iner;

"Hayrola ahbap, halledemediğin bir şey mi var?" diyerek limuzine yaklaşır. Bakar ki bu kendisininki gibi değil; işin içinden çıkamayacağını anlayarak, "Benim Ford'la senin arabanı kasabaya kadar çekeyim. Biliyorsun ya Ford gibisi yoktur. Zaten kasaba bir sigara içimlik yerde", der. Adamın bir sigara içimlik dediği yer

15-20 km.lik uzaklıktadır.

Limuzini kasabanın tamircisinin önüne çeker ve "Haydi ahbap bana izin verin; gidip şu mektupları dağıtayım" der.

Adam hem çiftlikle uğraşmakta hem de kasabanın posta idaresinde çiftliklere mektup dağıtarak ek kazanç sağlamaktadır.

Limuzindeki şoför otomobilden iner ve patronunun verdiği çeki adama uzatır. Fakat adam çeke bakmadan eliyle iter ve "Şu üç günlük dünyada bir ahbap, bir ahbaba yardım etmezse bu dünyanın hali ne olur" deyip oradan uzaklaşır.

Limuzindeki patron hafifçe kızarır fakat sesini çıkartmaz.

Aradan bir süre geçer, çiftçi bir gün evine döndüğünde yolun kenarına park edilmiş son model bir otomobil görür ve kimin geldiğini görmek için otomobile yaklaşır. Otomobil boştur, yalnız direksiyona iliştirilmiş, üzerinde kendi adı yazılı bir kart bulunmaktadır.

Kartta: Ahbap, duydum ki Ford araban tamir edilemeyecek

durumdaymış. Bu arabayı sana armağan olarak yolladım. Şu üç günlük dünyada bir ahbap, bir ahbaba yardım etmezse bu dünyanın hali ne olur.

Bu sözlerin altında şu imza vardır:
Henry Ford.

Eğer

Eğer,
herkes kendini kaybedip seni suçladığı zaman,
sen soğukkanlılığını koruyabilirsen;

Eğer, herkes senden kuşkulandığında
sen kendine güvenip tüm şüpheleri hoşgörüyle karşılayabilirsen;

Eğer, sabırla bekleyebilir ve beklemekten yorulmazsan
ya da iftiraya uğradığında yalana yalanla karşılık vermezsen ve kin tutana kin duymazsan;

Eğer, düşlere kapılmadan düş kurabilir; düşünebildiğin halde düşüncelerin kölesi olmazsan ve aynı zamanda ne çok uysal olup ne de çok akıllıca bir tavırla konuşmazsan;

Eğer, ne kazandım diye sevinir, ne yıkıldım diye yerinir, ikisini de karşılayıp yüzleşebilirsen; ömür verdiğin şeylerin yıkılışını seyredebilir ve yılmadan onu yine kurmaya çalışırsan;

Eğer, iş işten geçtikten sonra da yüreğini ve bedenini bütün direncinle seferber edip herkesin vazgeçtiği noktada sen amacına yönelebilirsen;

Eğer, herkesle birlikte olur da, erdemli kalabilirsen ya da krallarla dolaştığın bir durumda, gururlanıp benliğini ve dostlarını unutmazsan;

Eğer, ne sevgili dostların ne de düşmanların seni incitmezse ve kimseyi hem küçümsemez, hem de kimseye bağımlı olmamayı başarabilirsen;

Eğer, her günün her saatini, her dakikanın her saniyesini iç rahatlığıyla yaşayabilirsen, bütün dünya senin olur yavrum
... ve o zaman artık "ADAM" olduğunu düşünebilirsin.

Rudyard Kipling (1865-1937)

Yarış atları

İnsanları sınıflandırmaktan ve onları şablon tanımlarla ifade etmekten asla hoşlanmam, ama yaşama bakış açıları ve beklentileri söz konusu olduğunda, böyle bir sınıflandırma için bir hak doğuyor diye düşünmekteyim.

Atlar kendi türleri içinde sınıflandırılabilen ender canlılar-dandır. Ben atları üç kategoride incelerim.

Birinci gruptakiler dolap beygirleridir. Bu gruptakiler, gözlerinde at gözlükleri, boyunlarındaki çanla bir kuyunun etrafında bir yere gittiklerini varsayarak dolanıp duranlardır. Boyunlarındaki çanın ahenkli tatlı sesi, sanki bir yere gidiyormuşçasına onları oyalar. Bu gruptakilere bilgi, gelecek, fayda, uzlaşma ve gelişme adına hiçbir şey öğretemezsiniz. Bu değerleri enjektörle damardan vermeyi deneseniz bile başarısız olursunuz. Komplikasyon yapıp geri atarlar.

Toplumların fanatiği bu kesimden çıkar.

İkinci gruptakiler sütçü beygirleridir. Kendilerine öğretilen bir hat üzerindeki kapılara eksiksizce uğrar, yeni öğretilenleri de aksamadan bellerlerine kaydederler. Bu gruptakilere sadece gazetedeki başlıkları okuyarak destanlar yazan tipler girer. Derinlemesine bilgi sahibi olmadan her konuda tartışmaya girip ikna olmamak için direnenler bu gruptadır. Bunlara da bilgi, gelecek fayda, uzlaşma ve gelişme adına biraz emek harcayarak yönlendirmek ve katkıda bulunmak isteseniz bile uzun süren çabalarınız çok az sonuç verecektir. Bu değerleri tablet haline getirip hap gibi yutmalarını isterseniz sonra çıkarmanın bir yolunu mutlaka bulurlar. Ne yazık ki toplumun en kalabalık grubu da bu kişilerden oluşur.

Son grupta yarış atları vardır. Bu gruptakiler de aynı yarış atları gibi kendilerine yüklenen farklı olma misyonunu taşımanın sorumluluğunu da hissederek önlerine parkurlar, manialar, hedefler, ulaşmayı istedikleri amaçlar koyarlar. Atlamak ve başarmak isterler. Çünkü hedefe çok az kala gücünüzü tüketip çatlayabilirsiniz. Gerçek bir yarış atının herkes tarafından sevildiğini varsaymak hayalci olur. Daha küçük yaşlardan itibaren başkalarınca diğerlerine örnek gösterilen bu kişiler hep vitrinde bakışlar altındadırlar. Sevilmemelerine rağmen izlenirler ve üstlerine oynanır. Bilgi, gelecek, uzlaşma, fayda ve gelişme adına herşey bu kişilerin yaşam biçimidir. Hem bu

değerleri yaşarlar, hem de toplumda önder kimliğindeki liderler rolünü üstlendiklerinde başkalarının da aynı değerleri paylaşması için mücadele verirler. Dünya hepimizin izlediğinden daha hızlı değişiyor. Biz, bu değişimleri kendi gelişme süreçleri içerisinde bazen yakalıyor bazen de sadece sonuçlarını yaşıyoruz. Herşey bu kadar hızlı değişiyorken, değişmezlik kalıbı içinde yaşamanın işletmeler için ne kadar tehlikeli olduğunu görmemek imkansız.

Mükemmel bir vizyon yaratıp bu vizyona sıkı sıkıya bağlı kalmak bazen hiçbir vizyona sahip olmamaktan daha tehlikelidir. Başarı doğruluğu kabul edilmiş herkesin inanarak paylaştığı gerçekleştirilebilir bir vizyon yaratmaktan ve bu süreçte esas değerleri göz ardı etmeden değişim ve gelişmelerden etkilenebilen bir vizyon yaratmaktan geçer.

Vizyon önce bireylerin sonra da bu bireylerin yarattığı ailelerin, toplumların ve milletlerin gelişimi ve yaşamsal kalitesi için olmazsa olmaz değerler bütünüdür.

Bireyler kişisel vizyonlarını yaratarak performanslarını arttırıp başarılar yakalayabilir. İşletmeler kurumsal vizyon yaratarak kazancın ötesinde sosyal sorumluluklarını yerine getirilebilir. Toplumlar gelişmişlik vizyonunu belirleyerek diğer toplumlarla fark yaratabilir.

Yarış atlarının bireysel vizyonu toplumun diğer gruplarına da mesajlar verir. Bu sorumluluğu üstlenenlerin sayısı ne yazık ki diğer gruptakiler kadar çok değildir.

Eğer gerçek bir yarış atı iseniz çok dikkatli olmalısınız. Ne dolap beygirlerini ne de sütçü beygirlerini ayakları tökezleyip yaralandıklarında vururlar.

Ama yarış atlarını öldürürler.

Günseli Özen Ocakoğlu

Piramit liderliği: 40 temel prensip

1. Lider-yönetici olmayı tutkuyla isteyin.
2. Ortak hedef oluşturun.
3. Değişim, gelişim ve öğrenim atmosferi yaratın.
4. Kurum ruhu ve vizyon oluşturun.
5. Mücadeleci ve yaratıcı bir kurum yaratın.
6. Motive olun ve motive edin.
7. Bireyleri geliştirin.
8. Ekipleri oluşturun.
9. Ekip ruhu yaratın.
10. İlişki yönetimini öğrenin.
11. Ormana bakın, ağaçlara değil.
12. Doğru kişi + doğru yer + doğru zaman formülünü değer lendirin.
13. Dış rekabeti takip edin.

14. Doğru ve adil bir performans, ödül sistemi yaratın.
15. Çok sevin ve sakın acımayın.
16. İyi seçin, mükemmel yetiştirin sonra işi ona bırakın.
17. Eleman değil ortaklarla çalışın.
18. Yetenek avcısı olun.
19. Aynı katta çalışın.
20. İnanın ve inandırın.
21. Konuşmayı, daha önemlisi dinlemeyi öğrenin.
22. Toplam kaliteyi boş verin! Bireysel kaliteyi gözetin.
23. Önünüze çıkan fırsatlara boş verin.
24. Tek bir yeri iyi kazın.
25. Masayı beraber kaldırın.
26. Yapamayacaksanız yaratıcı olmayın Evliya Çelebi olun.
27. Atılım gücünüzü kaybetmeyin.
28. İtirazlara açık olun.
29. Maraton koşuyorsanız, yanınıza 100 metreci bulun.
30. Mossad gibi çalışın.
31. Amerika'yı yeniden keşfedin.
32. Büyüyün ve küçülün.
33. Akıllı ve saldırgan bir pazarlama stratejisi oluşturun.
34. Şeytan ayrıntılarda gizlidir unutmayın.
35. Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için.
36. Müşteri memnuniyetine odaklanın.

37. Problem çözmeyin! Önleyin.
38. Zamanı yönetin.
39. Geleceğe bakın.
40. Benchmarking uygulayın.

* Şerif İzgören

Tavuk kartal!

Bir zamanlar, büyük bir dağda kartallar yuva yaparlarmış. Bir kartal da 4 tane yumurtası ile bu dağda yaşıyormuş. Bir gün bir deprem olmuş ve yumurtalardan bir tanesi dağdan yuvarlana yuvarlana,vadide yer alan bir çiftliğe kadar düşmüş. Bu çiftlik bir tavuk çiftliğiymiş. Çiftlikteki tavuklar, bu değişik ve normalden büyük yumurtayı sahiplenmeye karar vermişler. Yaşlı bir tavuk bu yumurtayı ve içinden çıkacak yavruyu, koruması altına almış.

Bir gün, küçük kartal doğmuş. Çevresinde tavukları görmüş ve kendini bir tavuk zannetmiş. Bütün tavuklar da ona bir tavuk gibi davranmışlar. Ailesini de çok seviyormuş. İçinden, bazen, "ben kimim?" sorusu geçiyormuş. Ama o bir tavukmuş. Bunu böyle bilmeliymiş.

Bir gün çiftlikte oyun oynarlarken, yukarı baktığında bir grup

kartalın özgürce uçtuklarını görmüş. "Aman Allah'ım, ne kadar güzel uçuyorlar. Ben de onlar gibi uçmayı çok isterdim" demiş. Tavuklar, bu düşünceye hep birlikte gülmüşler. "Sen bir tavuksun ve tavuklar uçamazlar" demişler. Küçük kartal, artık daha sık gökyüzüne bakıyor ve uçan kartallar gibi uçmak, özgür olmak istiyormuş. Ne zaman bu düşüncesinden arkadaşlarına, ailesine bahsetse, hep şu cevabı alıyormuş. "Sen bir tavuksun. Bırak bu hayalleri."

Zamanla, küçük kartal da bu düşünceyi kabul etmiş. Hayal kurmaktan vazgeçmiş, ve hayatını bir tavuk olarak yaşamaya karar vermiş. Ve hayatının sonu geldiğinde de bir tavuk olarak ölmüş.

Kıssadan hisse;

Ne olduğunu düşünürsen, o olursun. Eğer, hayatınızın herhangi bir zamanında, kartal olma hayalini kurarsanız, hayallerinizi takip edin, tavukların sözlerini değil.

Mağaradakiler

Bir mağara düşün dostum. Girişi boydan boya gün ışığına açık bir yer altı mağarası. İnsanlar düşün mağarada. Çocukluktan beri zincire vurulmuş hepsi, ne yerlerinden kıpırdamaları, ne başlarını çevirmeleri kabil. Yalnız karşılarını görüyorlar, ışık arkalarından geliyor.. Uzaktan, tepede yakılan bir ateşten. Ateşle aralarında bir yol var, yol boyunca alçak bir duvar. Gözbağıcıları seyircilerden ayıran setleri bilirsin, üzerlerinde kuklalarını sergilerler, öyle bir duvar işte... Ve insanlar düşün, ellerinde eşyalar: Tahtadan, taştan insan veya hayvan heykelcikleri, boy boy, biçim biçim. İnsanlar duvar boyunca yürümektedirler, kimi konuşarak, kimi susarak. Garip bir tablo diyeceksin, hele esirler daha bir garip doğru... Ömür boyu başlarını çeviremeyecek, kendilerini de, arkadaşlarını da arkalarından geçen nesneleri de duvara vuran gölgelerinden izleyecekler. Şimdi de mağaranın yıkıldığını düşün. Dışarıdan biri konuştu mu, esirler gölgelerin konuştuğunu sanır, öyle değil mi? Kısaca, onlar için tek gerçek var:

Gölgeler.

Tutalım ki zincirlerini çözdük esirlerin, onları vehimlerinden kurtardık. Ne olurdu dersin, anlatayım... Ayağa kalkmağa, başını çevirmeğe, yürümeğe ve ışığa bakmağa zorlanan esir, bunları yaparken acı duyardı. Gözleri kamaşır, gölgelerini görmeğe alıştığı cisimleri tanıyamazdı. Biri, ona; "Ömür boyu gördüklerin hayaldi. Şimdi gerçekle karşı karşıyasın" diyecek olsa, sonra da eşyaları bir bir gösterse, "bunlar nedir" diye sorsa, saşırıp kalır; mağarada gördüklerini, şimdi gösterilenlerden çok daha gerçek sanırdı.

Bir de düşün ki tutsağı mağaradan çıkarıp dik bir patikadan güneşin aydınlattığı bölgelere sürükledik. Bağırdı, yanıp yıkıldı, öfkelendi... Kulak asmadık. Gün ışığına yaklaştıkça gözleri daha çok kamaştı. Hiçbirini seçemez oldu gerçek nesnelerin. Sonra yavaş yavaş alıştı aydınlığa. Önce gölgeleri farketti, arkasından insanların ve cisimlerin suya vuran akislerini. Akşam olunca göğe çevirdi bakışlarını, ayı gördü, yıldızları gördü. Zamanla güneşin sulardaki aksine bakabildi. Nihayet gökteki güneşe çevirdi gözlerini ve düşünmeğe başladı. Ona öyle geldi ki mevsimleri de yılları da güneş yaratıyor, görünen dünyada ne varsa onun eseri. Ve eski günlerini hatırladı. Ne kadar yanlış anlamışlardı bilgeliği. Mutluydu, şimdi, mağarada kalan arkadaşlarına acıyordu. Eski hayatına, eski vehimlerine dönmemek için her çileye katlanabilirdi.

Adamın mağaraya döndüğünü tasavvur et. Karanlığa kolay kolay alışabilir mi? Dostlarına hakikati söylese dinlerler mi onu? Ağzını açar açmaz alay ederler: "Sen dışarıda gözlerini kaybetmişsin, arkadaş. Saçmalıyorsun. Biz yerimizden çok memnunuz. Bizi dışarı çıkmağa zorlayacakların vay haline..."

İşte böyle aziz dostum. Sana anlattığım hikaye kendi halimizin tasviridir. Yer altındaki mağara: Görünürler dünyası. Yücelere çıkan tutsak, meseller (ideal'lar) alemine yükselen ruh.

Cemil Meriç

Seçme şansımız

Jerry, çevresindekilerin çok sevdiği insanlardan biriydi. Keyfi her zaman yerindeydi. Her zaman söyleyecek olumlu bir şey bulurdu. Hatta bazen etrafındakileri çıldırtırdı bile. Bu adam bu halde nasıl bu kadar iyimser olabiliyor diye düşünürdüm hep. Birisi nasıl olduğunu sorarsa "Bomba gibiyim" diye yanıt verirdi hep; Bomba gibiyim.

Jerry bir, doğal motivasyoncuydu. Yanında çalışanlardan biri o gün kötü bir günündeyse, Jerry yanına koşar, duruma nasıl olumlu bakılacağını anlatırdı. Bu tarzı fena halde düşündürüyordu beni. Bir gün Jerry'e gittim. "Anlayamıyorum" dedim, "nasıl oluyor da, her zaman, her koşulda bu kadar olumlu bir insan olabiliyorsun? Nasıl başarıyorsun bunu?" "Her sabah kalktığımda kendi kendime; Jerry bugün iki seçimin var. Havan ya iyi olacak ya kötü derim. Havamın iyi olmasını seçerim. Kötü birşey olduğunda, yine iki seçimim var.

Kurban olmak ya da ders almak. Ben başıma gelen kötü şeylerden ders almayı seçerim. Birisi bana bir şeylerden şikayete geldiğinde; yine iki seçimim var. Şikayetini kabul etmek ya da ona hayatın olumlu yanlarını göstermek. Ben hayatın olumlu yanını seçerim." "Yok yahu" diye protesto ettim. "Bu kadar kolay yani" dedim. "Evet kolay" dedi Jerry.

"Hayat seçimlerden ibarettir. Her durumda bir seçim var. Sen her durumda nasıl davranacağını seçersin. Yani sen hayatı nasıl yaşayacağını seçersin."

Jerry'nin sözleri beni oldukça etkiledi. Onu uzun yıllar göremedim. Ama hayatımdaki talihsiz olaylara, dövünmek yerine, seçim yapmayı tercih ettiğimde hep onu hatırladım. Yıllar sonra Jerry'nin başına çok tatsız bir olay geldi. Soygun için gelen hırsızlar, paniğe kapılıp Jerry'i delik deşik etmişler. Ameliyatı 18 saat sürmüş, haftalarca yoğun bakımda kalmış. Taburcu edildiğinde kurşunların bazıları hala vücudundaymış.

Ben onu olaydan 6 ay sonra gördüm. Nasılsın diye sorduğumda "Bomba gibiyim" dedi. Bomba gibi... Olay sırasında neler düşündün Jerry dedim. "Yerde yatarken iki seçimim var diye düşündüm, ya yaşamayı seçecektim, ya da ölümü. Ben yaşamayı seçtim" dedi.

"Korkmadın mı, şuurunu kaybetmedin mi?"

"Ambulansla gelen sağlık görevlileri harika insanlardı, bana hep iyileşeceksin, merak etme dediler. Ama acil servisin koridorlarında sedyemi hızla sürerlerken doktorların ve hemşirelerin yüzündeki ifadeyi görünce ilk defa korktum. Bu gözler bana "Bu adam ölmüş diyordu. Bir şeyler yapmazsam, biraz sonra ölü bir adam olacaktım gerçekten".

"Ne yaptın" diye merakla sordum Jerry'e; "Kocaman bir hemşire yanıma yaklaştı ve herhangi bir şeye alerjim olup olmadığını sordu. "Evet" diye yanıt verdim. "Var..." "doktorlar ve hemşireler merakla sustular. Derin bir nefes alarak kendimi topladım ve bağırdım. Benim kurşunlara alerjim vaaar!" Doktorlar ve hemşireler gülmeye başladılar, tekrar bağırdım. "Ben yaşamayı seçtim. Beni bir canlı gibi ameliyat edin, otopsi yapar gibi değil..."

Jerry sadece doktorların büyük ustalıkları sayesinde değil, kendi olumlu tavrının büyük katkısı ile yaşadı...

Yaşaması bana iyi bir ders oldu. Her gün hayatımızı dolu dolu yaşamayı seçme şansımız ve hakkımız olduğunu ondan öğrendim ve her şeyin kendi seçimimize bağlı olduğunu...

Hun İmparatoru Atilla'nın liderlik sırları

ROMA SARAYINDA "Liderlik Nitelikleri"

- Liderleri yetiştirmenin hızlı yolu yoktur. Hunlar öğrenciliği asla bir kenara bırakmadan asla yeni görüşlerin, bildik yöntemlerin üstünde olmadıklarını öğrenmelidirler.

- Komutanların kendileri için birer yetenek haline getirmeleri gerekli olan nitelikler.

* Bağlılık

Bir Hun herşeyden önce sadık olmalıdır. Başkalarıyla aynı fikirde olmamak sadık olmamak değildir. Umumi fikre katılmayan bir Huna, herkesin yararı için kulak verilmelidir.

* Cesaret

* Arzu

Zayıf komutan, komutan olmak istemeyen kişidir. Savaşçılarımız, görevlerini yerine getirmeye gönüllü olmadıkları mevkilere getirme-

meliyiz.

* Duygusal Güç
* Fiziksel Güç
* Sezgi
* Kararlılık
* Tahmin
* Zamanlama
* Rekabetçilik ruhu olmayan lider zayıftır ve en ufak bir sorun karşısında kolaylıkla pes eder.
* Özgüven

Sahip oldukları özgüveni aşan bir liderlik görevi üstlenenler astlarına ve üstlerine bunu hissettirirler. O yüzden zayıf liderler ve yararsız olurlar.

* Sorumluluk

Kendisine ve astlarına davranışlarının sorumluluğunu almayı öğretmek, liderliğin temelidir.

* İnanılırlık
* Israrcılık

Zayıf insanlar ancak işler kendi istedikleri gibi gittiği zaman direnirler. Güçlüler, herkes kendilerini bıraksa da, yenilgi ve cesaretini yitirme karşısında da direnir ve ısrar ederler.

* Güvenirlilik

Bir komutanın tüm koşullarda sorumluluklarını yerine getireceğine güvenmiyorsanız, bu sorumlulukları ondan alın. Ben

tüm komutanlarımın haraketini denetleyemem. Genç komutanlar üst ve astlarının kendilerinin liderliğine güvendiğini bilmelidirler. Bu komutanlar kendilerine sorumluluk verildiğini bilmeli ve kendilerine güvenildiğini akıllarından çıkarmamalıdırlar.

* Koruyuculuk

Astlara yol göstermeli, onları yetiştirmeli ve çalışmalarından ötürü ödüllendirilmelidirler. Ceza ancak son çare olarak düşünülmelidir.

LİDERLİK ARZUSU: " Baş Olmayı İstemelisiniz"

* Liderlik etme arzunuz sabırsız zorlamalarla gerçekleşemez. Hazırlıklı ve deneyimli olmak, liderlik arzularınıza gem vurmanızı gerektirir.

* Alınteri daima ilhamdan önce gelir.

* Sorunlar ve muhalefet karşısında bile ısrarlı olmalısınız.

* Yetenekli rakiplerinizin ya da astlarınızın mevkiinizi tehdit ettiğini düşünmemelisiniz. Tam tersine zeki davranıp, bir komutanın ancak güçlü astlar yoluyla başarıya ulaşacağını düşünerek, yetenekli yardımcılar seçmelisiniz.

* Başarılı olma ihtirasınız olmalıdır.

* Doğal davranmalı, mevkiinizin size getirdiği sahte bir gurura kapılmamalısınız.

LİDERLİK MEVKİİ: "Liderliğin Sorumlulukları"

Attila, görünüşte çok basit olan ilkeleri uygulayarak dağınık kavimleri güçlü bir ulus haline getirdi.

* Liderler, emirlerindeki astlar arasında morali, dürüstlüğü ve adaleti sözlerle değil de hareketleriyle yerleştirirler.

* Liderler, astları ve üstleri arasında yüksek bir güven duygusu oluşturmalıdır.

* Liderler, görevine bağlı olmayan kişilere asla hoşgörü göstermemelidir.

* Komutanlar ve astları, üstlerine düşeni bilmelidirler. Bu bilgi olmaksızın onlardan görevlerini yerine getirmelerini nasıl bekleyebilirim?

* Komutanlar, başarılan şeylerin beklenen işler olduğunu anlayabilmek için sık sık Hunları denetlemelidirler.

* Başarı, her çeşit düş ve cesaret kırıklığını yenen muazzam zorlu bir çalışmanın sonucundur. Başarıya karmaşık strateji ve taktiklerle değil, ancak görevinizi sürekli yerine getirerek ve liderliğin sorumluluklarını uygulayarak ulaşabilirsiniz.

OBADA HUZUR: "Moral ve Disiplin"

* Disiplin baskı değildir. Hunlardan beklenen doğru davranışların kendilerine öğretilmesidir. Disiplin kişiliğin kaybı anlamına gelmez.

Akıllı komutanlar gereksiz derecede sert ya da fazla esnek disiplinin Hunların moralini bozacağını bilirler.

AQUILEIA'DAKİ KEHANET"Kararlılığın Temeli"

Harekete geçmenin en uygun anını sabırla beklemek kaderin tecelli etmemesini sağlar.

* Akıllı bir komutan, astlarına kendi düzeylerine uygun kararları verme ayrıcalığını tanımalıdır.

* Kararsızlık, mevkiinin sorumluluğunu kabul etmemek ve yenilgi anlamına gelir.

* Mükemmel karar çok azdır. En iyi kararlar, mantıklı seçenekler arasından sağduyuya en yakın olanıdır.

* Kararınız için destek ararken karşınızdakini gereğinden fazla ikna etmeye çalışıyorsanız, kararınız genellikle kötüdür.

* Karar vermenin belki de en önemli öğesi zamanlamadır.

* Kuşku,olgunlaşmamış kararlar vermede önemlidir. Komutan, kararını veremiyorsa meseleyi yeniden tartmalıdır.

* Komutanlar, astların vermesini istedikleri kararı onlara bırakmalıdırlar. Astları adına karar veren komutanlar, genç komutanların öğrenme ve deneyim yoluyla gelişmelerine engel olurlar.

* Zayıf komutan, yöneleceği korkusuyla karar verirken duraksayandır.

* Kapasitelerini aşan mevkiiye yükselmiş komutanlar genellikle karar verirken kuşkuya düşer ve kararı ertelerler.

* Komutanlar verilmiş bir kararın doğruluğunun zamanla değişebileceğini bilirler.

* Başkalarının kararlarını eleştirmek değil kendi kararınızı savunmak cesaret ister.

* Bazen en iyi kararlar sorunun getirdiği duygusallığa kapılmadan verilendir.

* Bir komutan görev olmaksızın zor durumlarda ne yapacağını bilemez

SAVAŞ GİYSİSİ VE ZIRHI:

" Komutanlar Kendi Hunlarına Hasıl Görünüyorlarsa Öyledirler."

* Bir komutanın giysileri, geleneksel ve hafifçe ayrıcalıklı olabilir.

* Yabancılarla görüşürken ya da obanızı yönetirken barışçı giysiler içinde olmanız uygundur.

* Gösterişli görüntüler nefrete sebep olur.

* Soylu görünen bir komutan, hem hunlar, hem de düşmanlar tarafından soylu bir davranış görür.

SAYGI: "Saygı Göstermek ve Görmek"

* Bir komutan Hunlarından ve düşmanlarından saygı görmüyor-

sa, zayıf sayılır ve sahip olduğu rütbeyi haketmiyordur.

* Saygı korkudan doğuyorsa, hizmet etmekte isteksizliğe neden olur; otoriteye ve amaca karşı pasif direnişle sonuçlanır.

* Saygıyı hak eden komutan, onu sadece ayrıcalığı için istemeyendir.

* Kendinize de, başkalarına da sabır gösterin.

* Astlarınıza gereken ilgiyi gösterin. Onlara karşı bunu yapmazsanız onlardan saygı göremezsiniz.

BİR HUN OLMAK: "Gelenekler"

Gelenekler kişilere değil, uluslara aittir.

* Tek ataya ve ırka dayanan bir ulus zayıftır.

* Asla kendimiz için anıtlar dikmemeliyiz.

SEYİSLER: "Yetki Verme Sanatı"

* Komutanlar doğrudan kendi hareket ve ilgilerini gerektiren sorumlulukları asla başkalarına yüklememelidirler.

* Bir komutanın devredebileceği uygun sorumluluklar, göreve en iyi çözüm getirecek en yetenekli asta verilmelidir.

* Akıllı komutanlar, görev verdikle kişiye aynı zamanda yetki ve sorumluluk da verirler.

* Değerli komutanlar, görevlerinin hepsinde, bu görevler astlara bile vermiş olsa, hükümdarına karşı tüm sorumluluğu üstlenirler.

* Bir astınıza bir görev verdiyseniz, onların yetki ve

sorumluluklarına karışmayın. Buna yetki vermek dendiği gibi, böylesine göstermelik bir yetki, astlarda öfkeye de sebep olur.

* Görevlerinizin tüm sorumluluğunu tek başınıza taşıyamayacağınızı kabul edin.

* Başarılı bir komutan, astlarını yetiştirmek, görevini yerine getirmek astlarına güvendiğini gösterip onların bağlılığını sağlamak için en deneyimsiz astına bile yetki verir.

* Komutanın çevresinde, yetki verirken kendini rahat hissedeceği astlar olmalıdır. Yoksa, hem kendisinin hem de onların görevlerini yapmaya başlar.

* Bir komutan kendisine verilen sorumluluğu elinden geldiğince iyi yapmaya çalışan bir astını asla cezalandırmamalıdır.

* Astlarınızı, verdiğiniz görevleri nasıl yerine getireceklerini göstererek yetiştiremezsiniz.

* Akıllı bir komutan etki gücünü ve yeteneklerini ancak yetki verme sanatı yoluyla geliştirebilir.

GANİMET: "Hunlarınızı Ödüllendirirken"

* Bir Hunu kendisinden beklenenin daha azını gerçekleştirdiği zaman asla ödüllendirmeyin.

* Hunlarınızı doğru yaptıkları her iş için de ödüllendirmeyin.

* Kolay görevler için küçük ödüller verin.

* İyi Hunlara vakit ayırıp onları övün.

* Hunların aileleri ile ilgilenin, dükkanlarının durumunu sorun, size sadık ve ihtiyacı olanlarla zenginliklerinizi paylaşın. Bir gün gerekirse, sizin peşinizden cehenneme bile gideceklerdir.

* Asla bir Huna sizin için kişisel değeri olmayan bir ödül vermeyin.

İÇ SAVAŞLAR: "Kavimlerdeki Hile ve Şeytanlık"

* Hunlara çok fazla boş vakit tanımayın, bu boş zamanlar huzursuzluklara neden olur.

* Suçsuzları asla suçlamayın, yenilgiyi onların omuzlarına yüklemeyin.

* Başkalarının başarılarından ilgisi olmayan kişilerin pay koparmalarına asla izin vermeyin.

"DÜŞMANINIZI Akıllıca Seçin"

* Hükümdar bile olsanız, herkesin sizinle aynı fikirde olmasını beklemeyin.

* Sizinle hemfikir duruma getiremeyeceğiniz kişilerle duygusal enerjinizi boşuna harcamayın; onları daha etkili yollardan fethedin.

* Astınıza yetki verip sonra o görevi kendiniz yapmaya kalkışmayın. Aksi halde astınızı kendinize düşman edersiniz

* Mantıklı bir neden olmadan öfkelenip sinirlenmeyin.

YENİLGİDEN SAĞ ÇIKMAK: "Yarın Yeni Bir Gün."

* En değerli amaçlara çok zor ulaşıldığını unutmayın. Zafer kolay kazanılıyorsa kendi isteklerinizin değerli olup olmadığını sorgulamalısınız.

ATTİLA VE PAPA: "Pazarlık Sanatı"

* Asla hakem tayin etmeyin; bu üçüncü bir kişinin sizin kaderinizi belirlemesidir. Böyle bir seçim zayıfın yararına olur.

GEÇİP GİDEN KERVANLARIN KALINTILARI: "Alınan Dersler"

* Hiçbir radikal değişiklik kolay değildir. Böyle bir değişiklik geleceği tahmin ederken geçmişi değerlendirmediğimiz zaman gereklidir.

* Geçmişimizin beceriksizliğini bir kenara bırakırken karşımıza çıkacak tehlikelerin en büyüğü, tüm Hunların iyiliği için yeni bir yol çizen hükümdarınıza tüm kalbinizle destek olmamanızdır.

GERİYE KALAN: "Soylu Bir Elveda"

* Göreve geldikten bir süre sonra yeni komutan astlarının, üstle-

rinin ve kendi düzeyindeki arkadaşlarının gözlerinde ya büyür yada küçülür. Komutan yetkisini iyi kullanırsa, bir bağlılık ruhu gösterirse tüm sorumlulukların yerine getirilmesini temin ederse yücelir.

* Akıllı bir komutan, zamanın dolup yerine yeni birinin geleceği gün için hazırlık yapar.

* Ayrılan komutan, kendi yerine gelen komutanın Hunlara iyi hizmet edeceğine inandığını dile getirmeli, belki de geçmişe kıyasla daha iyi olacağını belirtmelidir.

* Ayrılan komutan asla geri dönüp bir zamanlar hizmetinde olan Hunları etkilemeye çalışmamalıdır. Hunlardan böyle bir istek gelse bile böyle bir hareketin sıkıcı sonuçları olabilir. Bu çeşit istekler geri çevrilmeli, eski komutan Hunlara yeni komutanlarından yardım istemelerini söylemelidir.

* Eski komutan ne tür koşullar altında görevinden ayrılırsa ayrılsın, yeni lider onun hakkındaki konuşmalara izin vermemelidir. Durum ne kadar şerefsiz olursa olsun bitmiştir. Kötü sözler söylemek geçmişteki olayları değiştirmez.

Prof. Dr. Wess ROBERTS

"Öğrenmesi gerekli biliyorum"

Öğrenmesi gerekli biliyorum, tüm insanların dürüst ve adil olmadığını;
Fakat şunu da öğret ona, her alçağa karşılık bir kahraman;
Her bencil politikacıya karşılık kendini adamış bir lider vardır;
Her düşmana karşılık bir dost olduğunu da öğret ona.
Zaman alacak biliyorum; eğer öğretebilirsen ona;
Kazanılan bir doların, bulunan beşinden daha değerli olduğunu öğret.
Kaybetmeyi öğrenmeyi öğret ona;
Ve hem de kazanmaktan neşe duymayı;
Kıskançlıktan uzaklara yönelt onu;
Eğer yapabilirsen sessiz kahkahaların gizemini
öğret ona;
Bırak erken öğrensin zorbaların görünüşte galip olduklarını...
Eğer yapabilirsen ona kitaplarını mucizelerini öğret;

Fakat ona sessiz zamanlar da tanı;
Okulda hata yapmanın hile yapmaktan çok daha onurlu olduğunu öğret ona;
Ona kendi fikirlerine inanmasını öğret;
Herkes ona yanlış olduğunu söylediğinde dahi.
Nazik insanlara karşı nazik, sert olanlara karşı sert olmasını öğret ona;
Herkes birbirine takılmış bir yöne giderken, kitleleri izlemeyecek gücü vermeye çalış oğluma;
Tüm insanları dinlemesini öğret;
Fakat tüm dinlediklerini gerçeğin eleğinden geçirmesini;
Ve sadece iyi olanları almasını öğret...
Eğer yapabilirsen üzüldüğünde bile nasıl gülümseyeceğini öğret ona;
Gözyaşlarında hiçbir utanç olmadığını öğret;
Herkesin sadece kendi iyiliği için çalıştığına inananlara dudak bükmesini öğret ona;
Ve aşırı ilgiye dikkat etmesini...
Ona kuvvetini ve beynini en yüksek fiyatı verene satmasını fakat;
Hiçbir zaman kalbi ve ruhuna fiyat etiketi koymamasını öğret;
Uluyan bir insan kalabalığına kulaklarını tıkamasını öğret ona;
Ve eğer kendisinin haklı olduğuna inanıyorsa dimdik dikilip savaşmasını öğret;
Ona nazik davran fakat kucaklama;

Çünkü ancak ateş çeliği saflaştırır;
Bırak sabırsız olacak kadar cesarete sahip olsun, bırak cesur olacak kadar sabrı olsun;
Ona her zaman kendisine karşı derin bir inanç taşımasını öğret;
Böylelikle insanlığa karşı da derin bir inanç taşıyacaktır...
Bu büyük bir taleptir;
Ne kadarını öğretebilirsen bir bak bakalım...

Bozuk para itibar ödülü

Her şey Washington Everett'de proje ekibim çalışma sistemlerimizden birini uygularken başladı. Bir sabah yanımda çalışanlardan biriyle araba parkında yürürken yerde bir onluk bulup aldım. Parayı elemanıma verip şakayla karışık "Bu, çabalarına karşılık ihtiyari bir hediye" dedim. Parayı cebine koydu ve teşekkür etti.

Yaklaşık altı ay sonra, yine aynı elemanımla bu sefer Kaliforniya Alamitos'da yürüyorduk ve bir onluk daha bulup parayı yine ona verdim.

Daha sonra bir nedenle bürosuna gittiğimde ona verdiğim paraları bir kağıt üzerine yapıştırmış olduğunu gördüm. Bunları, işini iyi yapmasının takdir edildiğinin kanıtı olarak sergilediğini söyledi.

Gururla sergilenen paraları gören çalışanlar kendilerine neden bozuk para vermediğimi sormaya başladılar. Böylece, bunları ödül olarak değil, takdir edildiklerini bilmeleri için verdiğimi açıklayarak bozuk para dağıtmaya başladım. Kısa süre sonra, o kadar çok insan bozuk para istemeye başladı ki bir kutu tasarlamak zorunda kaldım. Önünde tek bozuk paralık bir yer vardı ve yanında "Çalışmanı takdir edi-yorum!" yazıyordu. Kutunun arkasında da 30 paralık daha yer bulunuyordu ve "Başarıların kayda değer!" yazılıydı.

Bir seferinde bir çalışanımın bir şeyi doğru yaptığını görerek onu takdir etmek istedim, ama yanımda onluk yoktu, onun için bütün para verdim. Aynı gün geç saatlerde, elemanım bana uğrayıp paranın üstünü getirdi.

"Bozuk Para İtibar Ödülü" böyle doğdu ve örgütümüzde anlamlı bir takdir kaynağı haline geldi.

Değişim öncüsü: Sam Walton

Sıradan bir hayatı olan sıra dışı bir adam, Samuel Moore Walton, Wal-Mart mağazalar zincirinin kurucusu. Sam Walton, kemik kanserine karşı verdiği uzun süren yaşam savaşını kaybedip öldüğünde ardında halk kahramanı efsanesini ve 20. yüzyılın en etkili en zengin perakendecisi ünvanını bırakmıştı.

Kendisinin sevdiği hitap şekliyle, "Mr. Sam" ekonomik buhran döneminde olgunlaştı. Sam, Missouri eyaletinin en genç izcisi, eyalet futbol şampiyonu takımının defans oyuncusu, öğrenci konseyi başkanı ve asker olarak, tutumlu olmayı, çok çalışmayı ve liderliği öğrendi.

Sam, askerlik ve okul sonrası MBA yapmak istemiş, sonrasında ABD Başkanı olmayı hayal etmişti. Ancak hayatın gerçekleri hayallerinin önüne geçmiş ve JC Penney firmasında ayda 85 $ maaşla

çalışan bir işçi olmuştu. Verimsiz geçen bu yıllarda, perakendecilik dünyası için becerilerini geliştirdi. James Cash Penney firmasındaki deneyimi sonrası şu sonuca vardı: Müşteri memnuniyeti her zaman önce gelir.

1945 yılında, 44 yaşında Sam, Newport Arkansas'da ilk mağazasını açtı. Sonradan gelen başarı Sam Walton'ı fazla etkilememişti. Hep tutumlu ve alçakgönüllü oldu.

Wal-Mart büroları sıkışık düzende ve ucuz mobilyalarla döşenmişti. Walton yöneticilerin, satış katında masalarından daha çok vakit geçirmelerini istiyordu. Bunun için bir uçak, yöneticileri hafta içi ülkedeki çeşitli Wal-Mart mağazalarını dolaştırıyor ve her Cumartesi sabahı bu ekip şirket merkezinde toplanarak elde ettikleri bilgiyi paylaşıyordu.

Sam Walton genellikle güneş doğmadan kalkar ve haber vermeden farklı Wal-Mart mağazalarını ziyaret ederdi. Rafları düzenlemekle görevli saat ücreti ile çalışan işçilerle birlikte kahve içip, sohbet ederdi. En parlak fikirlerin bu gruptan geldiğine inanırdı. The Wall Street Journal gazetesinin yazdığına göre, bir keresinde uçağını Wal-Mart mağazasının 100 mil uzağındaki bir otoyolun yanına indirmişti. Buradan mağazaya mal götüren Wal-Mart kamyonuna binmiş ve şoförü dinleyerek sohbet etmişti. Kendi deyişiyle "müthiş eğlenceli" bir yolculuk olmuştu. Cessna tipi uçağı ile bazen günde 6, yılda 300 mağaza ziyaret ediyordu.

Sam yaptığı işin çoğunu kulaklarıyla yapıyor, tüm çalışanları dinliyordu. Tüm Wal-Mart çalışanlarına ulaşamadığında onların kendisine ulaşmasını sağlayacak yollar yaratıyordu. Bunlardan biri de evinin bahçesinde düzenlediği piknikti. 2.500 Wal-Mart çalışanı öğle yemeğinde liderleriyle birlikte olmak için uzun mesafelerden geliyorlardı. Sam etrafta rahatça dolaşıyor, sorular soruyor ve insanların sırtını sıvazlıyordu. Pikniğe katılamayanlar Wal-Mart merkezine ayda 4.000 mektup gönderiyordu. Mektupların çoğu övgü doluydu, bazılarında eleştiri vardı ve birkaçında yeni öneriler yer almaktaydı. Mektupların hepsi cevaplandırılıyordu.

Sam Walton tüm yarardaşlarını (stakeholders) müşterilerini, tedarikçilerini, hisse sahiplerini, distribütörleri ve hatta rakiplerini dinliyordu. Hisse sahipleriyle, 10.000 kişiye varan, yüksek katılımlı toplantılar yapıyordu. Distribütörleri dinleyerek, bugün Amerika'nın en büyük filosundan biri olan tır filosunu geliştiren stratejiyi oluşturdu. Rakiplerin mağazalarını sıkça ziyaret ederdi. Ona göre öğrenmenin en iyi yolu rekabetti.

Sahip olduğu iş etiği ve insanlara gösterdiği duyarlılıktan dolayı başkalarından beklentileri yüksekti. Wal-Mart dünyası dergisinin 1986 yılındaki sayısında şöyle diyordu: "Gördüğüm kadarıyla, başarı yöntemimiz sermaye ve çalışmanın, hem de çok çalışmanın, bileşiminden oluşuyor. Yıllardır söylediğimiz gibi: Yap. Dene. Düzelt. O kadar da kötü bir yaklaşım değil, işe yarıyor. Etrafta iyi fikirleri olan onlarca insan var. Ama dünyada, arkasında hareket planı olma-

yan iyi fikir kadar ucuz hiçbir şey yoktur. Hareket odaklı çalışanlar olmalıyız. Bu daha çok başarmamızı sağlayacaktır."

Sam İnsanları yönetme anlayışını en iyi kendi sözleri ifade etmektedir;

"Birçok yöneticiye korkutmak ve korku hakimdir. Onlar lider olmanın sert olmak olduğunu sanırlar. Hiçbir şey gerçekten üstün değildir. İyi liderler işlerinin tüm yönlerine insan faktörünü eklerler. Eğer çalışanlarınızı korku ile yönetirseniz, çevrenizdeki insanlar sinirli olur. Bir süre sonra size hiç sorun getirmezler ve sorunlar daha da kötüleşir.

Sizin olumsuz tepkinizi almaktan korktukları için yaratıcı olmak ve yeni bir fikir ortaya atmaktan korkarlar. Böyle bir durumda, çalışanlar ve işler kötüye gider. Wal-Mart'da çalışanlarımıza karşı gerçekten saygılı ve nâzik olmalıyız. Çalışanlarımızla güçlü ilişkiler kurmalıyız. Önemli olduklarını onlara hissettirin. Onlarla, işinizle ilgili, her yönde iletişim kurmada önderlik edin. Yapacakları katkının önemini onlara göstermenin en iyi yolu bunu bire bir söylemektir. Çalışanlarınızı, ailelerini, problemlerini, umutlarını ve hırslarını tanıyın. Bizler çeşitli güçlü ve zayıf yönleri olan insanlarız. Gerçek adanmışlık, önemli oranda anlayış ve iletişim kazanmamıza yardım edecektir. Liderler her zaman çalışanlarını kendilerinden önde tutmalıdır.

Eğer bunu yaparsanız, işiniz kendi kendini idare edecektir.

Paradigmanın gücü

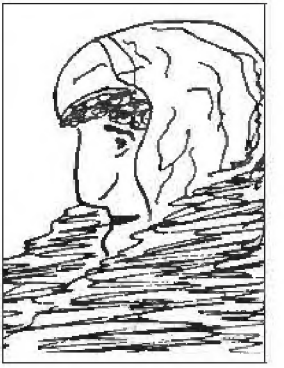
Öğretmen, sınıfa bir deste büyük kart getirdi. Yarısında genç bir kadının resmi, diğer yarısında ise yaşlı bir kadının resmi vardı. Bizden kartlara bakmamızı, dikkatimizi on saniye onların üzerinde yoğunlaştırmamızı, sonra da resimleri geri vermemizi istedi. Sonra ekrana, her iki resmin bir karışımını yansıtıp öğrencilerden gördüklerini tanımlamalarını istedi. Kartta genç kadının resmini görenlerin neredeyse hepsi ekrandakinin de aynı kadın olduğuna karar verdi. Ve kartta ilk önce yaşlı kadının resmini gören her öğrenci, ekrandakinin yaşlı bir kadın olduğunu söyledi.

Öğretmen, daha sonra öğrenciden odanın diğer tarafından oturan bir arkadaşına gördüklerini anlatmasını istedi. İki genç karşılıklı konuşurlarken iletişim sorunları ortaya çıktı.

"Ne demek, "Yaşlı bir kadın?" O en fazla 20 ya da 22 yaşında!"

"Yok canım! Herhalde şaka ediyorsun. 70'inde o. Hatta belki de 80'ine yakın!"

"Neyin var senin? Kör müsün? Bu hanım, genç ve bakımlı. Onunla seve seve çıkardım. Çok güzel!"

"Güzel mi? İhtiyar bir cadı o!"

Yararsız konuşmalardan sonra bir öğrenci ekrana yaklaşarak resimdeki çizgiyi işaret etti. "İşte bu genç kadının gerdanlığı." Diğer öğrenci, "Hayır o yaşlı kadının ağzı" dedi. Yavaş yavaş belirgin

farklılıktaki noktalar üzerinde sakin sakin konuşmaya başladılar. Sonunda bir öğrenci, sonra da bir diğeri, iki resim belirginleştiği zaman birdenbire gerçeği kavradılar. Sınıfta süregelen sakin, saygılı ve belirgin iletişim sayesinde sonunda herkes diğerinin görüş açısını kavradı. Ancak başımızı çevirdiğimiz ve sonra tekrar döndüğümüz zaman, çoğumuz yine on saniye içerisinde görmeye koşullandırıldığımız resmi görürüz.

Kişi ve kuruluşlarla çalışırken, sık sık bu algılama deneyinden yararlanırım. Çünkü bu, kişisel ve kişilerarası etkililik konusuna alabildiğine açıklama getirir. Bu alıştırma, öncelikle koşullandırmanın algılarımızı, paradigmalarımızı ne kadar güçlü bir biçimde etkilediğini gösteriyor. On saniyelik bir süre, cisimleri görüş biçimimizi böylesine güçlü bir biçimde etkileyebiliyorsa, yaşam boyu süren bir koşullandırma nelere yol açmaz ki? Yaşantımızdaki etkiler; aile, okul, din, iş çevresi, dostlar meslektaşlar ve kişilik etiği türünden yeni toplumsal paradigmalar bizi sessizce, bilinçsizce etkilemiş, değer yargılarımızın, paradigmalarımızın, zihinsel haritalarımızın biçimlenmesine yardımcı olmuşlardır.

Dünya ne zaman düzelir?

Adam, bir haftanın yorgunluğundan sonra pazar sabahı kalktığında bütün haftanın yorgunluğunu çıkarmak için eline gazetesini aldı ve bütün gün miskinlik yapıp evde oturacağını düşündü. Tam bunları düşünürken oğlu koşarak geldi ve sinemaya ne zaman gideceklerini sordu.

Baba oğluna söz vermişti bu hafta sonu sinemaya götürecekti ama hiç dışarıya çıkmak istemediğinden bir bahane uydurması gerekiyordu sonra gazetenin promosyon olarak dağıttığı dünya haritası gözüne ilişti. Önce dünya haritasını küçük parçalara ayırdı. Oğluna eğer bu haritayı düzeltebilirsen seni sinemaya götüreceğim dedi sonra düşündü; oh be kurtuldum en iyi coğrafya profesörünü bile getirsen bu haritayı akşama kadar düzeltemez.

Aradan on dakika geçtikten sonra oğlu babasının yanına koşarak geldi ve baba haritayı düzelttim artık sinemaya gidebiliriz dedi.

Adam önce inanamadı ve görmek istedi. Gördüğünde de halen hayretler içindeydi ve bunu nasıl yaptığını sordu. Çocuk; "Bana verdiğin haritanın arkasında bir insan vardı" dedi...

İNSANI DÜZELTTİĞİM ZAMAN,
DÜNYA KENDİLİĞİNDEN DÜZELMİŞTİ...

İstediğini görebilmek...

Aynı kalp rahatsızlığıyla aynı kaderi paylaşan iki yaşlı adam aynı odayı da paylaşıyorlardı. Tek fark biri cam kenarında diğeri ise duvar dibinde yatıyordu. Cam kenarındaki yaşlı adam her gün camdan bakarak arkadaşına dışarısını anlatırdı; "Bugün deniz sakin, yine de hafif rüzgar var sanırım. Çünkü uzaktaki teknenin yelkenleri rüzgarla doluyor. Park bu sabah sakin... iki salıncak dolu, iki salıncak boş. Dünkü sevgililer yine geldi, aynı yere oturup konuşmaya başladılar, elele tutuştular, ne kadar da yakışıyorlar birbirlerine. Erguvan ağaçları ne kadar güzel açmış, her yer mor bir renk almış, erik ağaçları da beyaz çiçekleriyle onlara eşlik ediyor. Denizin üzerindeki martılar bugünkü yemeklerini arıyorlar, ne güzel de dalıyorlar suya"

Günler böyle geçip gidiyordu. Ta ki cam kenarındaki yaşlı adam kalp krizi geçirene kadar...

İşte o anda duvar kenarındaki adam düğmeye bassa kurtaracaktı arkadaşını ama şeytana uydu, bunca zamandır sadece dinleyebiliyordu, artık görebilirdi de... İşte bunun için düğmeye basmadı ve hemşireyi çağırmadı. Aynı kaderi paylaştığı kişiyi ölüme gönderdi, ama o bunun haklı bir savunma olduğunu düşünüyordu.

Ertesi gün hastabakıcılar ölen yaşlı adamın yerine kendisini koymaya gelmişlerdi. Hemen yatağının yerini değiştirdiler, işte o günlerdir bakmak istediği manzarayı nihayet görecekti. Başını kaldırdı ve pencereden baktı "Simsiyah bir duvar" vardı karşısında.

Tuğla

Genç ve başarılı bir yönetici, yeni Jaguar'ıyla bir mahalleden hızlı bir şekilde geçiyordu. Parketmiş arabaların arasından yola aniden çıkabilecek çocuklara dikkat ediyordu ve bir şey gördüğünü sanarak yavaşladı.

Arabayla caddeden yavaşça geçerken hiç bir çocuk göremedi fakat, arabasının kapısına bir tuğla atıldığını farketti. Aniden arabasını durdurarak tuğlanın fırlatıldığı yere geri döndü. Arabadan indi, orada bulunan küçük bir çocuğu tuttu ve onu parketmiş bir arabaya doğru iterek bağırmaya başladı: "Bunu neden yaptın? Sen de kimsin, ne yaptığının farkında mısın?" İyice sinirlenerek devam etti: " Bu yeni bir araba ve atmış olduğun bu tuğla bana çok pahalıya malolacak. Bunu neden yaptın? " Çocuk yalvararak cevap verdi: "Lütfen efendim. Çok üzgünüm ama başka ne yapabilirdim bilmiyordum. Eğer tuğlayı fırlatmasaydım kimse durmazdı"

Parketmiş bir arabanın arkasına işaret ederken çocuğun gözyaşları çenesine süzülüyordu. "Ağabeyim kaldırımın kenarından yuvarlandı ve tekerlekli sandalyesinden düştü, ben onu kaldıramıyorum. Lütfen onu tekerlekli sandalyesine oturtmam için bana yardım eder misiniz? Benim için çok ağır." Bu durumdan son derece duygulanan genç yönetici, boğazında büyüyen yumruyu zar zor da olsa yutkundu. Yerdeki genç adamı kaldırarak, tekerlekli sandalyeye geri oturttu. Mendiliyle, çizik ve yaraları sildi ve genç adamın ciddi bir yarası olup olmadığını kontrol etti. Küçük çocuk genç yöneticiye dönerek "Teşekkür ederim efendim, Allah sizden razı olsun" dedi. Genç yönetici, küçük çocuğun, ağabeyini kaldırımdan evine doğru götürmesini izledi. Bulunduğu yerden arabasına geri dönmesi oldukça uzun sürmüştü. Uzun ve yavaş bir yürüyüştü.

Genç yönetici, kapıyı hiç tamir ettirmedi. Kapıda oluşan çöküğü, hayatını birisinin kendisine tuğla atmasını gerektirecek kadar hızlı yaşamaması gerektiğini hatırlatması için öylece bıraktı.

Allah, ruhunuza fısıldar ve kalbinize konuşur. Bazen, dinleyecek kadar zamanınız olmadığında ise, size bir tuğla fırlatır. İster fısıltıyı, ister tuğlayı dinleyin. Bu sizin tercihiniz!

Yolsuzluk hikayesi

Eski Doğu bloğu ülkelerinden bir devletin bir büyüğü Amerika'yı ziyaret ediyormuş. Gezi programının bir bölümünde, bu önemli kişi FORD Fabrikalarını gezmiş, Yönetim Kurulu Başkanı'yla görüşmüş. Ziyaret bitince Yönetim Kurulu Başkanı, yoldaşa dönmüş ve "Size küçük bir hediyemiz var!" demiş. "Pencereden bakın lütfen!"

"Yoldaş pencereden bakınca ne görmüş dersiniz? FORD'un özel imalatı olan gıcır gıcır görkemli bir araba kendisini beklemiyor mu? "Kusura bakmayın ama ben bunu kabul edemem demiş" adam:

"Canım bu gezintiden kalan bir anı olarak kabul edin".

"Hayır! Böyle bir otomobil, anı değil rüşvet faslına girer. Mümkün değil. Çok teşekkür ederim ama kabul edemeyeceğim" der. Konuşmanın tam bu noktasında Yönetim Kurulu Başkanı'nın aklına bir çözüm gelmiş ve demiş ki:

" O Zaman" Demiş, "Biz bu otomobili size satalım", "Alamam ki, Param yetmez " demiş politikacı yoldaş. Bunun üzerine adam " Yeter! Yeter! Bu otomobilin fiyatı 1 dolar" demiş.

Devlet büyüğü bir an duraksamış. Güneşin altında lacivert ışıltılar saçmakta olan güzelim otomobile bakmış, bakmış... Ve cebinden 2 dolar çıkararak

" O zaman ben iki tane alayım " demiş.

Öğretmenliği anlamak

Bayan Rachel dersler başladığında 5. sınıf öğrencisi David'i gözlemlemiş onun diğer çocuklarla oynamadığını; giysilerinin kirli, saçlarının da oldukça dağınık olduğunu görmüş ve yadırgamıştı.

David'in dosyasını incelemeye karar verdi. İncelediğinde oldukça şaşırdı. Çünkü 1. sınıf öğretmeni "David, zeki ve neşeli bir çocuk. Ödevlerini düzenli olarak yapıyor ve arkadaşları ondan çok memnun" diyordu. 2. sınıf öğretmeni: "Mükemmel bir öğrenci, fakat annesinin amansız hastalığı onu üzüyor ve sanırım evdeki yaşamı çok zor..." diyordu. 3. sınıf öğretmeni: "Annesinin ölümü onun için çok zor oldu. Babası ona yeterince ilgi göstermiyor ve eğer bir şeyler yapılmazsa evdeki olumsuz yaşam onu etkileyecek." diye yazmıştı. 4. sınıf öğretmenine gelince: " David, içine kapanık ve okula hiç ilgi göstermiyor. Hiç arkadaşı yok ve bazen sınıfta uyuyor." demişti. Şimdi Bayan Rachel sorunu çözmüştü ve kendinden utanıyordu.

Öğrenciler ona güzel kağıtlara sarılmış, süslü kurdelelerle paketlenmiş Noel hediyeleri getirdiğinde kendini daha da kötü hissetti. Çünkü David'in armağanı kaba, kahverengi bir kese kağıdına gelişigüzel sarılmıştı.

Bunu diğer öğrencilerin önünde açmak ona acı verdi. Birkaç taşı düşmüş, sahte taşlardan yapılmış bileziği ve üçte biri dolu parfüm şişesini görünce öğrenciler gülmeye başladılar.

Fakat öğretmen, bileziğin ne kadar zarif olduğunu söyleyerek ve parfümden birkaç damlayı bileğine damlatarak onların bu gülmelerini bastırdı.

O gün okuldan sonra David öğretmenin yanına gelerek "Bayan Rachel, bugün hep annem gibi koktunuz" dedi.

Çocuklar gittikten sonra öğretmen uzun süre ağladı. Sonraki günlerde David'e özel bir ilgi gösterdi. Onunla çalışırken David'in zekasının tekrar canlandığını hissetti. Ona cesaret verdikçe, çocuk gelişiyordu. Yıl sonunda David, sınıfın en çalışkanı ve kendisinin de en sevdiği öğrenci olmuştu. Bir yıl sonra, kapısının altında bir not buldu. David'dendi. Tüm yaşantısındaki en iyi öğretmenin kendisi olduğunu yazıyordu.

Ondan mektup alana kadar 6 yıl geçti. O mektupta liseyi bitirdiğini ve sınıfındaki üçüncü en iyi öğrenci olduğunu ve Bayan

Rachel'ın hala hayatında gördüğü en iyi öğretmen olduğunu yazıyordu.

Dört yıl sonra, bir mektup daha aldı David'den. Üniversitede okuduğunu ve iyi dereceyle mezun olmak için çok çaba sarf etmesi gerektiğini yazıyordu. Ve Bayan Rachel hala onun hayatında tanıdığı en iyi öğretmendi.

Daha sonra dört yıl daha geçti ve bir mektup daha geldi. İyi bir dereceyle üniversiteden mezun olduğunu ama daha ileriye gitmek istediğini yazıyordu. Ve hala Bayan Rachel onun tanıdığı ve en çok sevdiği öğretmendi. Bu kez mektubun altındaki imza biraz daha uzundu. Tıp Doktoru ünvanı eklenmişti adının altına.

Sonra ilkbaharda bir mektup daha aldı Bayan Rachel. David, çok iyi bir kızla tanıştığını ve evleneceğini yazmıştı. Ve babasının birkaç yıl önce öldüğünü ve Bayan Rachel'ın düğünde, damadın anne ve babası için ayrılan yere oturup oturamayacağını soruyordu. Tabii ki oturabilirdi. Ve tahmin edin ne oldu? O törene giderken birkaç taşı düşmüş olan o bileziği taktı. Ve tabii ki Noel'de David'in ona verdiği ve annesi gibi koktuğunu söylediği parfümü de sürmeyi ihmal etmedi.

Birbirlerini sevgiyle kucaklarlarken, David onun kulağına "Bana

inandığınız için çok teşekkürler, Bayan Rachel. Beni önemli hissetmemi sağladığınız ve beni hayata döndürdüğünüz için..." diye fısıldadı. Bayan Rachel gözünde yaşlarla ona karşılık verdi:

"Ben sana teşekkür ederim, yanılıyorsunuz, seninle karşılaşıncaya kadar ben öğretmenliği bilmiyormuşum." dedi.

Tarihin en isabetli 10 yönetim kararı

ABD'de yapılan bir araştırmada, Amerikan iş dünyası bugüne dek dünyada alınmış en başarılı 10 işletme yönetimi kararını şöyle belirlemiş...

10. İsviçreli saat üreticilerinin, kendi markaları için birbirleriyle rekabeti sürerken, uluslararası düzeyde öteki ülkelerin saat üreticilerine karşı işbirliği yapma kararı vermeleri. "İsviçre" ve "saat"in bileşiminden oluşturdukları sözcüğü de, bu amaçla kurdukları ortak şirketin markası olarak belirlediler: "Swatch". Swatch ile birlikte, İsviçre'nin dünya saat piyasasındaki payı yüzde 15'ten yüzde 50'ye yükseldi.

9. Dell'in ürettiği kişisel bilgisayarları tüketicilere doğrudan kendisi satmaya karar verip organizasyonunu da bu amaçla yeniden düzenlemesi. Bu karar sonucunda yalnızca dağıtım kanallarına

ayrılan pay değil, şirketin gereksinim duyduğu işletme sermayesi maliyeti de önemli ölçüde düştü. Nihai tüketicilere doğrudan ulaşabilmek, Dell'e ürünlerinde müşteri taleplerine en uygun tasarımı en kısa sürede gerçekleştirme, stok maliyetlerini büyük oranda düşürme ve müşteri hizmetlerinde büyük atılım yapma imkanı kazandırdı.

8. Barbie bebeklerin üreticisi Mattel'in, Barbie'nin yanına erkek arkadaşı Ken'i ekleme kararı. Ken, Barbie serisine eklenen ilk çeşitlemeydi; aynı zamanda, oyuncak bebeğe şecere yaratmak, farklı kültürlerden yeni yeni akraba ve arkadaşlar eklemek yoluyla markayı daha da geliştirip güçlendirme politikasının da öncüsü oldu.

7. Antik Çağ'da, Tebai kentinde bir köle sahibinin, kaçak bir kölesinin bulunup geri getirilmesi için bir duyuru yayınlatması. Bu duyuru, dünyanın bilinen en eski reklamıdır ve dünya reklamcılığının başlangıcı olarak kabul edilir.

6. Coca-Cola'nın, eski geleneksel formülüne geri dönme kararı. Yeni çıkarılan formül, lezzet testlerinden başarıyla geçtigi ve yeni ürünün tanıtımı için büyük bir reklam bütçesi ayrılıp harcanmaya başlandığı halde, şirket, sadık müşterilerinin istediklerine uyarak eski formülünü sürdürdü.

5. Henry Ford'un, otomobil fabrikalarında çalışan işçilerin gündelik ücretlerine yüzde 100 zam yapması. Ford bu kararı, otomobil satışlarının hızlanması üzerine almış; gündelik ücretleri 2.5 dolardan 5 dolara çıkarmıştı.

4. Japon otomotiv şirketi Toyota'nın, Amerikalı W. Edward Deming'in ortaya attığı kalite tekniklerini uygulamaya karar vermesi. Amerikalı ve Avrupalı otomotiv firmalarının bu kararı izlemeye başlamaları 1980'leri bulmuştur. Oysa, Toyota bu kararı 1940'larda benimseyip "toplam kalite" anlayışını uygulamaya koymuştu. Bu yaklaşımdaki öncülüğü, Toyota'yı son yıllarda dünya otomotiv sektörünün zirvesine yükseltti.

3. Johnson & Johnson'ın, Tyleon adlı ilacı piyasadan toplama kararı. Birilerinin Tyleon kapsüllerine siyanür bulaştırması yüzünden sekiz kişinin ölmesi üzerine, Johnson&Johnson kendileri için insanların yaşamının ve sağlığının şirket kararından daha önemli olduğunu açıklayarak piyasaki ilaçların tümünü toplayıp imha etti.

2. Apple'in, dünyanın ilk kişisel bilgisayarını üretip piya-saya sürme karari. İlk kişisel bilgisayar olan Apple I'in ar-dından Macintosh üretildi ve dünyanın en hızlı gelişen, ilerleyen sektörü böylece ortaya çıktı.

1. Bill Gates'in firması, Microsoft'un geliştireceği işletim sistemini başka bilgisayar üreticilerine de satabilmek için IBM'i ikna etmeyi başarması. IBM, MS-DOS işletim sisteminin geliştirme maliyetinin büyük bir bölümünü ödediği halde, Gates'in istediği hakkı da tanıdı. Bu karar Microsoft'un inanılmaz yükselişinin baslangıcını; IBM'in ise sarsılmaz olduğuna inanılan tahtının sallanmaya, dağılmaya başlamasını simgeler.

Zor patron ve genç satıcı

Zamanın birinde genç ve dürüst bir genç bir şirkete iş için başvurmuş ve satış departmanında işe başlamış. Şirket patronu işin başından itibaren bu gencin işine çok karışıyormuş, giydiği kıyafetten, kolundaki ufak uğur bileziğine kadar. Her sabah o gün gideceği yerleri soruyor, yapacağı ve yaptığı görüşmeleri inceliyor. Gideceği bölgeleri belirliyor. Her akşam yaptığı görüşmelerle ilgili tek tek bilgi alıyor, görüştüğü kişilerin kartvizitlerini kontrol ediyormuş. Aynı patron şirkette çalışan diğer personelin işine pek karışmıyormuş. Genç satıcı buna sinirlense de içine atıyor, tüm gün firma firma gezmekten yorgun ayaklarında çamurlarla geziyor, akşam yatıyormuş. En azından ara sıra eğitim verdikleri için hatta bu eğitimlere kendileri de öğrenci olarak girdikleri için " kendimi geliştiririm" diye kalıyormuş şirkette.

Aylar sonra bir akşam yorgun argın, patronun kendisine şart

koştuğu sekiz görüşme kotasını tamamlamış, şirkete dönüp patronun odasına rapor vermek için girdiğinde, Patron " bu ara çok yoğunum, istersen bana görüşmeleri ayrıntılarıyla anlatma, önemli bulduğun görüşmeleri kısaca anlat" demiş. Genç satıcının hoşuna gitmiş bu ve önemsiz görüşmelerden hiç bahsetmemiş.

Birkaç hafta sonra patronun odasına girdiğinde, patron "Yoğunluğum çok fazla istersen bir rapor defteri hazırlayalım, sen görüşmelerini oraya yaz. Sadece Cuma akşamları bir araya gelelim!" demiş. Satıcı şaşkın ve memnun "Yarın nereye gitmemi önerirsiniz?" diye sorduğunda "Sen bilirsin" demiş, patron. Genç satıcı artık gideceği yerleri kendisi belirliyormuş, kotası da yokmuş artık. Bazı günler hiç görüşmeye gitmiyormuş. Bu arada satış eğitimleri devam ediyormuş.

Bir Cuma akşam toplantı için patronun odasına girdiğinde, patron, yorgunluğundan bahsetmiş ve "İstersen bir pano hazırlayalım, benim bu duvara asalım, ben başlangıçtan bu güne yaptığı görüşme ve bunların sonucu olan satışlarını oradan göre-yim artık satış toplantılarını iptal edelim" demiş. Ve satışla ilgili bir kitap hediye etmiş genç ve dürüst satıcıya. Kitabı daha önce okumuş olmasına karşın "Senden sonra okumak isterim" demiş.

Aradan bir süre geçince, bir gün patron çağırmış genç satıcıyı ve

demiş ki "Sence sakıncası yoksa ben buraya bir resim asmak istiyorum, bu panoyu senin odana asalım mı?" demiş satıcı biraz garipsemiş ama "Peki" demiş. Ve satış panosunu odasına asmış. Bir de patronun kendisinden rica ettiği, ekibe satışla ilgili vereceği eğitime hazırlanmaya başlamış.

Bir gün patron odaya girmiş ve "Farkında mısın bu pano pek iyi durmuyor. İstersen atalım" demiş. Patronun verdiği kitabı karıştırırken, "Hem kendi yaptırdı şimdi de attırıyor" diye düşünmüş. Tüm bunlar iki buçuk yıl sürmüş. Satıcı artık atacağı her adıma kendi karar veriyormuş. Bazen fikirlerini söylüyormuş patron. Genç satıcı artık şirketin kar ortağı olmuş. Bir gün şirkete yeni giren bir eleman, "Ya patron bana olur olmadık konuda karışıyor" dediğinde. Gülümseyerek "Evet bezdirir insanı!" demiş, genç satıcı.

Kardeşlerin rekabeti

İkinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Almanya'da bir kasaba Herzogenerauch'ta iki kardeş ayakkabı yapıp satmak üzere bir atölye açarlar; Adolph ve Rudolph Dassler. Savaş sonrası Adolph, Rudolph'a artık birlikte çalışmak istemediğini, kendine ayrı imâlâthane açacağını söyler.

Rudolph şaşkındır. Ufacık kasabada iki kardeş ayrı imalathanelerde rekabet edeceklerdir. Kardeşine bunun mantıklı olmayacağını, bu ufak kasabada zaten insanların sayılı ayakkabı satın aldıklarını, ikisinin birden iflas edeceğini söylese de Adolph bu uyarıyı dikkate almaz ve kendine yeni bir ayakkabı imalathanesi açar. Gerçekten de aralarında kıyasıya bir rekabet başlar. Rekabetleri doğdukları kasaba sınırlarını dahi aşar. İki kardeş ayrıldıktan sonra birbirlerine küsmüşlerdir ve Adolph 1978 yılında öldüğünde tam 29 yıldır dargınlardır.

Bugün iki firmanın genel merkezi de bu ufak kasaba Herzogenerauch'tadır. Adolph Dassler'in ayakkabı şirketinin adı ADIDAS, Rudolph'un ki ise PUMA'dır.

Kurbağa yarışı...

Günlerden bir gün kurbağalar yarışı varmış. Hedef, çok yüksek bir kulenin tepesine çıkmakmış. Bir sürü kurbağa da arkadaşlarını seyretmek için toplanmış ve yarış başlamış. Gerçekte seyircilerin hiç-biri yarışmacıların kulenin tepesine çıkabileceğine inanmıyormuş. Sadece şu sesler duyulabiliyormuş:

"Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!"

Yarışmaya başlayan kurbağalar kulenin tepesine ulaşamayınca teker teker yarışı bırakmaya başlamışlar. İçlerinden sadece bir tanesi inatla ve yılmadan kuleye tırmanmaya çalışıyormuş.

Seyirciler bağırıyorlarmış:

"...Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!.."

Sonunda, bir tanesi hariç, diğer kurbağaların hepsinin ümitleri

kırılmış ve yarışı bırakmışlar. Ama kalan son kurbağa büyük bir gayret ile mücadele ederek kulenin tepesine çıkmayı başarmış.

Diğerleri hayret içinde bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemişler. Bir kurbağa ona yaklaşmış ve sormuş "bu işi nasıl başardın" diye.

O anda farkına varmışlar ki ... Kuleye çıkan kurbağa sağırmış!

Olumsuz düşünen insanları duyma. Onlar kalbinizdeki ümitleri çalarlar!

Duyduğun ve okuduğun kelimelerin gücünü düşün.

Bu sebeple her zaman, pozitif olmaya çalış!

Sonuç:

Rüyalarını gerçekleştiremeyeceğini söyleyenlere karşı her zaman sağır ol.

Buranın adı ne?

Paulo Coelho'nun, Şeytan ve Genç Kadın adlı romanından...

"Yolları oldukça uzunmuş, yokuş yukarı gidiyorlarmış, güneş yakıcıymış, ter içinde kalmışlar, susamışlar. Bir dönemecin ardında harika bir mermer kapı görmüşler; kapı, ortasında bir çeşme bulunan altın döşeli bir meydana açılıyormuş, çeşmeden berrak bir su akıyormuş.

Yolcu kapıdaki bekçiye dönmüş.

- İyi günler.
- İyi günler, diye yanıt vermiş bekçi.
- Burası harika bir yer, adı ne?
- Burası cennet.
- Ne iyi, cennete gelmişiz, çünkü çok susadık.
- İçeri girip dilediğiniz kadar su içebilirsiniz, demiş bekçi ve eliyle

çeşmeyi göstermiş.

- Atımla köpeğim de susadılar.
- Kusura bakmayın, demiş bekçi.
- Buraya hayvanlar giremez.

Yolcu çok üzülmüş, çok susamışmış, ama suyu tek başına içmek istemiyormuş.

Bekçiye teşekkür edip yoluna devam etmiş. Epeyce bir süre yamaç yukarı gittikten sonra eski görünümlü küçük bir kapıya varmışlar, kapı iki yanı ağaçlıklı toprak bir yola açılıyormuş.

Ağaçlardan birinin altında, şapkasını alnına indirmiş, uyur gibi yatan bir adam varmış.

- İyi günler, demiş yolcu.
- Adam başını sallamış.
- Atım, köpeğim ve ben çok susadık.
- Şurada taşların arasında bir pınar var, diyen adam eliyle orayı işaret etmiş.
- İstediğiniz kadar su içebilirsiniz.

Yolcu, atı ve köpeği pınara gidip susuzluklarını gidermişler.

Yolcu bekçiye teşekkür etmiş.

İstediğiniz zaman yine gelebilirsiniz, demiş bekçi.

- Buranın adı ne?
- Cennet.
- Cennet mi? Ama mermer kapıdaki bekçi bana orasının cennet

olduğunu söyledi.

- Orası cennet değil cehennemdi.

Yolcunun aklı karışmış;

-Sizin adınızı kullanmalarına niye izin veriyorsunuz? Yanlış bilgi vermeleri büyük karışıklığa neden olur!

-Hiç de değil. Aslında onlar bize büyük bir iyilikte bulunuyorlar. En iyi dostlarına sırt çevirenlerin hepsi orada kalıyor çünkü.

Bu da geçer

Dervişin biri, uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra bir köye varır. Karşısına çıkan insanlara, kendisine yardım edecek, yemek ve yatacak yer verecek birileri olup olmadığını sorar.

Köylüler, Derviş'e, kendilerinin de fakir olduklarını, evlerinin küçük olduğunu söylerler ve Şakir diye birinin çiftliğini tarif edip, oraya gitmesini salık verirler.

Derviş yola koyulur, yolda birkaç köylüye daha rastlar. Onların anlattıklarından, Şakir'in, o yörenin en zengin kişilerinden biri olduğunu öğrenir. Bölgedeki ikinci zengin ise, Haddad isimli bir başka çiftlik sahibidir.

Derviş, Şakir'in çiftliğine varır. Çok iyi karşılanır. İyi misafir edilir, yer, içer ve dinlenir. Şakir de, ailesi de hem misafirperver ve hem de

gönülleri zengin insanlardır. Sonra tekrar yola koyulma zamanı gelir ve Derviş Şakir'e ve ailesine teşekkür ederken, "Böyle zengin bir insan olduğun için hep şükret." der. Şakir'den ise söyle bir yanıt alır: "Hiçbir şey oldugu gibi kalmaz. Bazen görünen, gerçeğin kendisi değildir... Bu da geçer."

Derviş, Şakir'in çiftliğinden ayrıldıktan sonra, bu yanıt üzerine uzun uzun düşünür. Aradan birkaç yıl geçtikten sonra, Derviş'in yolu yine aynı yöreye düşer. Şakir'e ugrayıp, ziyaret etmek ister. Yolda karşılaştığı köylülerle konuşurken , köylüler:

"Haaaa o Şakir mi? O iyice fakirledi, şimdi Haddad'ın yanında çalışıyor." derler.

Derviş, hemen Haddad'ın çiftliğine gıder. Şakir'ı bulur. Eski dostu yaslanmıştır. Üzerinde eski püskü giysiler vardır. Geçen süre içindeki bir sel felaketinde bütün sığırları telef olmuş, evi barkı yıkılmıştır. Toprakları da işlenemez hale geldiği için, tek çare olarak, selden hiç zarar görmemiş ve biraz daha zenginleşmiş olan Haddad'ın yanında çalışmak zorunda kalmıştır. Bu süre zarfında Şakir ve ailesi, Haddad'a hizmetkarlık yapmaktadırlar...

Şakir, Derviş'i, bu kez son derece mütevazi olan evinde misafir eder. Kıt kanaat yemeğini onunla paylaşır.

Derviş, vedalasırken, Şakir'e olup bitenlerden ne kadar çok üzgün olduğunu söyler ve Şakir'den su yanıtı alır: "Üzülme. Unutma, bu da geçer."

Dervis, gezmeye devam eder ve aradan uzun yıllar geçtikten sonra, yolu yine aynı bölgeye düşer. Öğrendiklerinden şaşkına döner. Bir süre önce ölen Haddad, ailesi olmadığından, bütün varını yoğunu, en sadık hizmetkarı ve eski dostu Şakir'e bırakmıştır. Şakir, Haddad'ın konağında oturmaktadır. Kocaman arazileri ve binlerce sığırı ile yine o yörenin en zengin insanı olmuştur. Derviş, eski dostunu iyi gördüğü için ne kadar çok sevindiğini dile getirdiğinde yine aynı yanıtı alır: "Bu da geçer."

Birkaç yıl sonra Derviş yine Şakir'i arar. Ona bir tepe gösterirler. Tepede Şakir'in mezarı vardır ve mezar taşında şöyle yazmaktadır:

"Bu da geçer"

Derviş, üzgün bir şekilde, "Allah Allah, ölümün nesi geçecek?" diye düşünür ve gider.

Ertesi yıl, Derviş, Şakir'in mezarını ziyaret etmek için geri döner ama ortalıklarda mezar falan kalmamıştır. Büyük bir sel gelmiş, bütün tepeyi silmiş süpürmüş ve Şakir'in mezarından geriye hiç eser kalmamıştır.

O yıllarda, ülkenin sultanı, kendisi için çok değişik bir yüzük yapılmasını ister. Bu öyle bir yüzük olacaktır ki, sultan mutsuz olduğunda umudunu tazeleyecek, mutlu olduğunda da, mutluluğun rehavetine kendini kaptırmasını, tembelliğe düşmesini önleyecektir.

Hiç kimse, sultanı tatmin edecek böyle bir yüzük yapmayı başaramaz. Sultanın adamları bir gün bilge Derviş'i bulurlar, yardim isterler. Sultan yüzüğe fena halde takmıştır.

Derviş, sultanın kuyumcusuna hitaben bir mektup yazar.

Kısa bir süre sonra, yüzük sultana sunulur. Sultan önceleri hiçbir anlam veremez; çünkü, son derece sade bir yüzüktür bu. Sonra üzerindeki yazıya takılır gözü. Üzerinde biraz düşünür ve yüzü aydınlanır. Büyük bir mutluluk ışığı parlar gözlerinde... Sonunda tam da istediği gibi bir yüzüğü olmuştur.

Yüzüğün üzerindeki yazı mı?

Şu yazılıdır yüzüğün üzerinde: "Bu da geçer".

Yaşamın bizlere neler getireceği hiç belli değil.
Yaşam, hiç bir saniyesi boşa harcanmayacak kadar çok değerli.

"Yaşam, size verilmiş boş bir filmdir. Her karesini mükemmel bir biçimde doldurmaya çalışın."

Deneysel kanıt!

Bay Tilki bir gün ormanda dolaşırken Bay Tavşan'a rastladı. Bay Tavşan bir şeyler yazmakla meşguldü.

- Kolay gelsin, Bay Tavşan. Ne yazıyorsunuz?
- Doktora tezimin 1. bölümünü yazıyorum.
- 1. bölümün başlığı ne?
- Tavşanlar tilkileri nasıl parçalar?
- Yapmayın! Bu hiç de doğru değil. Bu bir bilim adamına yakışmayacak ciddiyetsizlik. Teziniz kökten yanlış.
- Yaa! Öyle mi? dedi Bay Tavşan, Peki, gel de deneysel kanıtı gör öyleyse.

Bay Tavşan önde Bay Tilki arkada çalılığın arkasına doğru ilerlediler. Bir süre sonra Bay Tavşan yüzünde gülümsemeyle çalılıktan çıkıp geldi ve yerine oturarak yazmaya devam etti.

Bir zaman geçti. Bay Kurt'un yolu Bay Tavşan'ın bulunduğu yere düştü.

Bay Kurt sordu:

- Kolay gelsin, Bay Tavşan. Ne yazıyorsunuz?

- Doktora tezimin 2. bölümünü yazıyorum.

- 2. bölümün başlığı ne?

- Tavşanlar kurtları nasıl parçalar?

- Yapmayın!! Bu doğru değil. Bu bir bilim adamına yakışmayacak ciddiyetsizlik. Teziniz kökten yanlış.

- Yaa! dedi Bay Tavşan, Gel de sana deneysel kanıt göstereyim.

Bay Tavşan önde Bay Kurt arkada çalılığın arkasına doğru ilerlediler. Bir süre sonra Bay Tavşan yüzünde gülümsemeyle çalılıktan çıkıp geldi ve yerine oturarak yazmaya devam etti.

Biz de neler olduğunu merak ettik, tabii. Çalılığın arkasına dolanıp baktık ki Majesteleri Aslan, Ormanın Kralı, haşmetle oturuyor ve etrafında parçalanmış kurt ve tilki.

Kıssadan Hisse:

Tezinizin ne olduğu hiç önemli değildir; önemli olan tez danışmanınızın kim olduğudur.

Genç adam gördüğü yaşlı ama sevimli eşeği köy yerinde sahibin-

Ölü eşşeğin piyangosu

den 500 milyon liraya satın almak istedi. Köylü amca eşeği sattı ve parayı alırken "Yarın eşeği kasabaya getirip sana teslim ederim" dedi. Ertesi gün genç adam, amcayı kasaba meydanında buldu ve eşeği sordu.

Amca "Çok üzgünüm ama eşek sizlere ömür" dedi.

Genç adam "Peki, o zaman paramı iade edin" dedi.

Amca parayı alır almaz harcadığını ve iade edemeyeceğini söyledi. Genç adam biraz düşündü ve "O zaman bana eşeğin ölüsünü ver" dedi. Amca ölü eşeği ne yapacağını sorunca, "Görürsün" dedi.

Amca, genç adamı bir ay sonra şehirde gördü ve "Nasıl eşeğin ölüsü işine yaradı mı bari" diye sordu. Genç gülerek "Evet, büyük ödülün eşek olduğu piyangoda ikişer milyon liradan 500 bilet sattım. Toplam 498 milyon lira kar ettim" dedi.

Amca "Peki ölü eşeğe kimse itiraz etmedi mi" diye sorunca genç adam gene güldü. "Bir tek piyangoyu kazanan itiraz etti; ona da iki milyonunu iade ettim"

Genç adam büyüdü ve bir bankanın genel müdürü oldu...

Bir babadan oğluna öğütler...

Bir babanın oğluna verdiği öğütler... Her baba oğluna bunları söylemiyor.Okumaya değer: Türkiye'de hiç bir zaman döviz üzerinden borçlanma.

Başbakan dahil hiç bir siyasi liderin veya bakanın demecine inanıp işlerini onlara göre sakın düzenleme.

Hiçbir zaman acele karar verme ve verdiğin karardan kolay geri dönme, bu davranış kendine güvenini arttırır.

Arkadaşına kefil olmak yerine, eğer imkanın varsa ona borç vermeyi teklif et.

Eğer bir mal satman gerekiyorsa mümkünse vadeli satma, peşin sat, hatta biraz zarar etsen bile böyle yap.

Kredi kartı ile alışveriş yaparken kartını görevliye veya garsona sakın teslim etme, bizzat sen kasaya götür, POS (kredi kartı) cihazından geçişini izle ve makineden çıkan fişin rakamlarını kontrol et.

Kredi kartı şifreni banka görevlisi de olsa bile kimseye söyleme ve atm makinası kullanırken de çevredeki kişilere gösterme.

Hiçbir kooperatife üye olma çünkü 1990 senesinden sonra kooperatif yoluyla ev veya arsa sahibi olmanın hiçbir avantajı kalmadı.

İş hayatı,

En zor taklit edilen imza , bir defada kalemi kağıttan kaldırmadan atılan imzadır. imzanı bu şekilde atmaya gayret et.

En büyük ve yenilmeyen tek gücün bilgi ve tecrübe olduğunu unutma..

Her kime olursa olsun kefil olacaksan ödeyebileceğin rakamdan fazlasına kefil olma , kefalet tutarı belli olmayan sözleşmelere imza atma, aksi takdirde her şeyini kaybedebilirsin.

Bir arkadaşına borç verirken her zaman geri gelmeyebileceğini düşünerek, seni üzmeyecek bir tutarda borç ver,

İş hayatında hiç kimseye olduğundan fazla değer verme, hiç kimseyi de küçük görme

İş yerine girerken kapıcının elini sık, hizmetlinin hatırını sor, gerektiğinde karşılıksız yardımda bulun.

Yürüyebileceğin mesafelerde otomobil kullanma.

Hiçbir zaman görevde iken bir devlet memuruna hakaret etme, hatta ona vurmayı aklından bile geçirme. Aksi takdirde bir yıla kadar hapis cezası alabileceğini unutma.

Noterde işin olduğunda mümkünse sabah gitmeye çalış.

Otomobil için,

Otomobil satın alınırken satışı en kolay olan marka ve modelde araç satın almaya gayret et. Bu senin hazır para kaynağın olmalıdır. çünkü insanın büyük paraya ne zaman acilen ihtiyaç duyacağı belli olmaz.

Otomobiline binmeden önce lastikleri, kullanırken motor hararetini, araçtan indiğinde camları ve kapıların kilitlerini kontrol etmeyi unutma..

Güvenebileceğin bir tamircinin telefonu her zaman yanında olsun.

Mümkünse aynı marka otomobilin yeni modellerini satın al, böylece tamircin hep aynı kalır.

Otomobilinin periyodik bakımı ile trafik ve sigorta belgelerinin tam ve eksiksiz olmasına dikkat et.

Arabanının tüm emniyet ve güvenlik sistemleri tam olsa bile ayrıca alarm taktır. Hırsızı caydıracak tek şey budur.

Ev yaşamında,

İyi bir avukatın, elektrik tamircisinin ve su tesisatçısının adresi kolayında olsun.

Sabah uyandığında yatağını mutlaka topla.

İş kıyafetini çorabın da dahil olacak şekilde akşamdan hazırla,

Gerektiğinde çamaşır yıkamayı öğren, ancak kendi giyeceklerinin ütüsünün tamamını her zaman kendin yap.

Çorba, pilav , makarna yapmayı, et terbiye etmeyi ve pişirmeyi mutlaka öğren.

Evin içinde cumartesi ve pazar hariç pijama veya eşofmanla dolaşma, hatta bu günlerde bile uygun bir kıyafet giy.

Ev içinde çorapla veya yalınayak gezme. Mümkünse sadece ev içinde giyebileceğin rahat bir spor ayakkabın olsun.

Eşin, akşam yemek hazırlarken mutfaktan ayrılma yardımcı ol, yemekten sonra sofrayı mutlaka sen topla.

Mümkünse her yemekten ve tatlı yedikten sonra dişini fırçala, yemek aralarında yediğin aperatiflerden sonra ağzını suyla çalkala,

Yanında mentollü veya naneli sakızın her zaman olsun.

Yemek öncesi ve yemek sırasında bol su iç.

Tatil yaparken,

Tatile, sağlık ve eğitime harcayacağın paraya acıma.

Her yıl yeni bir tatil yöresinde tatilini geçirmeye özen göster. Bu sana ömür boyunca kırk yada elli farklı yerde tatil yapman demektir.

Sakın devremülk alma, bu senin ömür boyunca aynı yerde ve aynı zamanda tatil yapman anlamına gelir ki belli bir zaman sonra tad vermez.

Ayrıca bütün yıl ödeyeceğin sabit masraflar ise işin fazladan tuzu biberi olur.

Özel hayatın da,

Eşinle kendi aranda mesafeyi yok etme her zaman onunda bir özel yaşamı olduğunu kendi arkadaşları ile gezip eğlenme hakkı olduğunu unutma.

Eşinin yükselen burcunu karakterini çok iyi öğren.

Ara sıra eşine sürpriz yap, eve çiçekle git, tiyatroya bilet al.. Onu iyi bir restoranda mutlaka akşam yemeğine götür.

Sadece; Allah'tan, evlat acısı yaşamaktan, yetim hakkı yemekten, kuru iftiraya uğramaktan, sabırlı insanın öfkesinden, korkusuz insanın cesaretinden ve kendi nefsinden kork..

Ben bunların çoğunu yapamadım ama sen yap..!

Baban.

Dünyanın en cömert bankası

Mesleğe yeni atılmış genç bir bankacı, saçlarını bu işte ağartmış olgun idarecisine sormuş:

Bankacılıkta nasıl ilerleyebilirim ?
İleriye dönük doğru kararlar vere vere...
Peki ileriye dönük doğru kararları nasıl verebilirim ?
Tecrübe ile...
Ya tecrübeyi nasıl kazanabilirim?
İleriye yönelik yanlış kararlar vere vere...

Bir Banka tüm hesap sahiplerine, her gün 86.400 Dolar karşılıksız kredi veriyor. İpotek almadan, kefil istemeden, hesap sahibinin yaşamı süresince her gün yeniden verilen 86.400 Dolarlık krediyi almaya hak kazanmak için, kişinin sadece bir tek koşulu yerine getirmesi gerekiyor. Açılan kredinin tümü o gün içinde kesin olarak

kullanılmalıdır. Hesap sahibinin kredinin tümünü kullanamaması durumunda kredinin hesapta kalan bölümü silinmektedir.

Hepimizin böyle bir hesabının bulunduğu bankamız var. İsmi de "ZAMAN" dır.

Bu Banka hepimizi hiç ayirt etmeden, her gün ve yeniden en yüksek krediyi açan en cömert bankadır. Bu banka her sabah müşterilerinin tümüne 86.400 saniyelik kredi açmaktadır. Kredinin o gün başarı ile kullanılmayan bölümü günün sonunda hesaptan silinmekte, ancak ertesi sabah tekrar aynı miktar kredi açılmaktadır. Bu koşullar altında müşterilerin yapacakları sadece bir görev kalmaktadır. Onlar açılan kredinin tümünü o gün içerisinde, sağlıkları, mutlulukları, başarıları ve bunu tüm insanlığa yaymak için "şimdiki zamanda" kullanmak zorundadırlar. Her saniyesi yararlı bir işte kullanılmak amacıyla açılan bu krediden geriye , günün sonunda sıfırlanacak kullanılmamış bir bölüm bırakmaya çalışmalıyız.

Buyur Usta

Oğlum, onüç ondört anahtarını ver,
- Al usta.

- Oğlum yat motorun altına
  nesi var bakıver.
- Olur usta.

- Oğlum, iyi sık civatayı
  sonra sahibi ne der?

- Sıkıyorum usta
  bileğim yettiğince,
  yüreğim yettiğince,
  sıkıyorum işte.

- Oğlum terlemişsin
  akmasın terin motora

Motor pas yapar sonra.

- Olur mu be usta
Ter, pas yapar mı?
Göz yaşı pas yapar mı?

- Oğlum ne diyorsun bak işine

- Bakıyorum usta
Yanlız ellerim,
ellerim çatlamış be usta.
Ellerim acı içinde.
Yüreğim var ellerimde
yüreğim yanıyor usta,
kan ter içinde.

- Hem usta,
sen hiç misket oynadın mı sokakta?
Kırmızı kaplı defterin var mıydı?
Hiç gittin mi okula?
Okul nasıl bir şey yav usta,
orda da döverler mi?

- Oğlum bak işine kızdırma beni

- Olur usta.
- Ha usta,
senin anan da saçlarını okşar mıydı?
Sana ağlar mıydı gecenin al
yalazında

- Sahi usta sen hiç ağladın mı?
Bir sabah cansız düşen de anan,
yavaşca gözlerinin önünde.

- Oğlum bak işine
attırma tepemi
gir motorun altına!!!

- Usta dur kızma!
Bak giriyorum motorun altına
giriyorum usta, giriyorum.

- Desteğe gerek yok usta
desteğe gerek yok.
Ben oraya yüreğimi koyuyorum,
inan taşır usta!

İbrahim SADRİ

Dostluk

Sokrates bir ev yaptırmış nasılsa;
Eş dost başlamış kusur bulmaya:
Kimi içini beğenmemiş:
Kızmayın ama demiş;
Şanınıza layık değil odaları.
Kimi cephesine çatmış:
Karşıdan görünüş berbatmış.
Hepsine göre de çok darmış bu ev.
Kim sığarmış bu kulübeye?
Koca Filozof: Ah, demiş, keşke bu evin alabileceği kadar
Gerçek dostum olsa !
Sokrates'in sözü yerinde;
Bir ev dolusu gerçek dost nerede?
Sözde herkes dost, ama gel de inan.
Dosttan bol şey de yok dünyada,
Dosttan az şey de.

La Fontaine

Dalkavuklar

Filozof ve Dalkavuk

Bir filozof ile bir dalkavuk konuşuyormuş. Filozof ne derse dalkavuk onu tasdik ediyormuş. Nihayet sabrı tükenen filozof haykırmış:

- Birader, hiç olmazsa bir kez olsun dediğime itiraz et de iki kişi olduğumuzu anlayalım.

Devlet adamı ve dalkavuk

Önemli mevkide bulunan bir devlet adamı dalkavuğun birine

- Sıfır nedir? diye sormuş.

Cevap tam beklenildiği gibi olmuş:

- Sizin huzurunuzda ben.

Bey ve dalkavuk

Eskiden konaklarda dalkavuk bulundurmak adetmiş. Konağın

birinde bir gün Bey demiş ki:

- Bir dalkavuk alacağım, filan gün imtihan var, sağa sola haber salınız.

Derken o gün gelmiş, kapının önünde dalkavuk adayları sıra olmuş.

Biri içeri alınmış. Bey sormuş:

- Sen dalkavuk musun?

- Evet efendim.

- Ama sen dalkavuğa hiç benzemiyorsun.

- Olur mu efendim? Ben filan Bey'in yanında şu kadar, fişmekan Bey'in yanında da bu kadar sene dalkavuk olarak çalıştım.

Bey :- Olmadı, sen çık. demiş.

Derken ikinci, üçüncü..... adaylar gelmiş, konuşma hep aynı, cevaplar hep aynı.

Bey, dalkavuğunu bulamayacağını düşünmeye başlamış ki, içeri biri girmiş.

Bey: - Söyle bakalım sen dalkavuk musun?

- Evet efendim.

- Ama sen dalkavuğa hiç benzemiyorsun.

- Hayır, hiç benzemem efendim.

- Dur bakayım, biraz da benziyorsun galiba.

- Evet efendim. Ben biraz da dalkavuğa benzerim.

Bey hemen dışarı haber salmış:

- Tamam ben dalkavuğumu buldum.

Kral ve dalkavuk

Kral ördek avında... Av uşakları çevredeki ördekleri kışkırtıp,kralın önüne getiriyorlar. Sonunda hazret önünden geçen bir ördeğe ateş ediyor, heyecanla dalkavuğuna soruyor:

- Nasıl? Vurdum mu? Vurdum mu?

Dalkavuk:

- Majesteleri zavallı ördeğin hayatını bağışlamak alicenaplığında bulundular.

Padişah ve dalkavuk

Padişahın biri patlıcan yemeğini çok severmiş. Bir gün yemekte

- Şu patlıcan ne güzel sebzedir. demiş.

Dalkavuğu hemen:

- Haklısınız Sultanım. Bu patlıcan öyle lezizdir ki, kırk çeşit yemeği olur, tatlısı olur, turşusu olur, yemeğe doyamazsınız diye methiyeler düzmüş.

Derken birkaç gün sonra yemekte yine patlıcan varmış. Padişah da o gün tersinden kalkmış

- Ne bu yahu, yine patlıcan, yine patlıcan. Bari bir şeye de benzese. diye kükremiş.

Dalkavuk da ele almış:

- Yaa evet Sultanım. Zaten kara kuru bir şey, tadı yok, kekremsi,

yemeği yemek değil, tatlısı tatlı, turşusu turşu.

Padişah da:

- Sana da bir şeyler oluyor. Daha iki gün önce patlıcanı öve öve bitiremedin. Bugün de yerin dibine batırdın.deyince, dalkavuk hemen atılmış:

- Aman Sultanım, ben sizin dalkavuğunuzum, patlıcanın değil

Şekilsiz taş

Bir heykeltıraş, işleyip heykel yapmak üzere mermer satın almak istiyordu. Mermercinin bahçesinde dolaşırken, köşeye atılmış bir kaya parçasına gözü ilişti.

"Bu mermer parçasının fiyatı nedir?" diye sordu mermerciye. "Bedava" cevabını verdi mermerci, "eğer işine gerçekten yarayacağını düşünüyorsan, para vermeden götürebilirsin."

Heykeltıraş şaşırmıştı :

"Neden bedava veriyorsun bunu?"

"Şekli bozuk çünkü" dedi mermerci, "kimse satın almak istemiyor ve bahçemi işgal etmekten başka bir işe yaramıyor. Alıp götürürsen, beni ancak mutlu edersin."

Birkaç ay sonra, heykeltıraş mermercinin dükkanına elinde bir kutuyla girdi ve kutuyu mermerciye uzattı. Mermerciyi kutuyu açtı,

içinde harika bir heykel duruyordu.

"Şu güzelliğe bakın!" dedi mermerci. "Eminim bu sanat eseri için büyük paralar isteyeceksin. Peki ama onu neden bana getirdin?

Biliyorsun, ben sadece mermer taşı satarım..."

"Hayır, hayır" diye cevapladı sanatkar, "bu sana bir hediye." "Bana hediye mi? Neden?

"Çünkü bu taş senin." "Nasıl yani?" "Hatırlamıyor musun, buraya altı ay önce gelmiştim ve bana bahçenin köşesinde duran bir taş parçasını vermiştin?"

"E... evet, o heykeltıraş sendin. Şimdi hatırladım."

"İşte bu heykeli bana verdiğin taştan yaptım."

Mermerci altı ay önce söylediği sözleri hatırlayıp utandı :

"Allah'ım! Bu harika heykelin o çirkin taştan çıkabileceğine kim inanabilirdi ki?"

Michelangelo da başka heykeltıraşların almak istemediği bir büyük mermer bloğu alıp o dünyaca meşhur Hz. Davud heykelini yapmıştı.

Kendisine bu harika sanat eserlerini nasıl yaptığını soranlara da şu cevabı vermişti :

"Ben mermerlerin içinde bir melek görürüm ve onu özgürlüğüne kavuşturuncaya kadar, mermeri keski ve çekicimle oymaya devam ederim."

Ne dersiniz, çoğu zaman beğenmediğimiz, şikayet ettiğimiz hayatımız da o çirkin mermer parçasına benzemiyor mu? Yapmamız

gereken, hayat taşımızın üzerindeki fazlalıkları atmak ve içimizdeki meleği açığa çıkarmak değil mi? Hayatımız Yaratıcımız' dan bize bir hediye. Onun içinden çıkarttığımız sanat eseri ise bizim ona hediyemiz...

Önyargı

İş adamı traş olurken bir yandan da berberiyle sohbet etmektedir. Derken, kapının önünden ağır ağır geçmekte olan paspal bir çocuk görürler.

Berber, iş adamının kulağına fısıldar; "Bu çocuk var ya, dünyanın en aptal çocuklarından biridir! Bak; dikkat et şimdi..." Berber çocuğa seslenir:

"Ali, buraya gel!".

Bunun üzerine çocuk sakince dükkana girer ve yüzündeki aptalca sırıtmayla berberi selamlar. Berber işadamının kulağına sessizce, "bak şimdi" diye fısıldar ve bir elinde beş yüzbin, diğer elinde beş milyon'luk bir banknot olduğu halde çocuğa sorar: "Hangisini istiyorsan alabilirsin?"

Çocuk dalgın dalgın bir beşyüzbine bir de beş milyona bakar ve sonunda beşyüzbinlik banknotu hızlıca çekerek berberin elinden alır. Berber iş adamına döner ve gülerek:

"Gördün mü? Sana söylemiştim." der.

Traş bitince işadamı sokağa çıkar ve az ileride kendi kendine oynayan Ali'yi görür. Yanına giderek, neden beşmilyonluk değil de, beşyüzbinlik banknotu aldığını sorar. Çocuk hiç de aptalca olmayan bir sırıtmayla yanıt verir ;

"Hehehe... Eğer beşmilyonluğu alırsam oyun biter!"

Allah'ın bile insanlar hakkındaki hükmünü, ömürleri sona erdikten sonra verdiğine inanırken...

Biz kim oluyoruz da insanları birkaç kez görmek, iki-üç yazı okumak, birkaç dedikodu dinlemekle yargılama hakkına sahip olabiliyoruz!

Dale Carnegie